

Gorenjski Glas

PETEK, 3. JULIJA 2015

LETO LXVIII, št. 53, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Podjetji Hrovli pred stečajem

Z delavskim odkupom v letu 2013 ustanovljeni podjetji Hrovli Gredi ter Hrovli in družabniki sta pred dnevi zaradi nepremostljivih težav dokončno ustavili proizvodnjo v Savski Loki v Kranju.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V kranjskih podjetjih Hrovli Gredi ter Hrovli in družabniki, ki sta po notranjem odkupu nekdanjega Hidriinega podjetja Perles Gredi začeli poslovati v začetku leta 2013, so pred dnevi zaradi nakopičenih likvidnostnih in drugih težav dokončno ustavili proizvodnjo, podjetji pa bosta najverjetneje končali v stečaju. Do nedavna še osemnajst zaposlenih naj bi namreč plače prejemale sicer redno mesečno, a po obrokih z zamikom in tako nazadnje v

juniju prejelo plačo za lanski november, zato je večina v zadnjih dneh podjetji že zapustila. Nekateri so se že v sredo zaposlili v Iskri ISD, ki očitno želi prevzeti dosežane posle svojega s oseda v Savski Loki.

V Iskri ISD so pojasnili, da imajo zaradi zadostnih naročil možnost dodatnega zaposlovanja, zato so se odločili zaposliti nekaj delavcev Hrovlija. Kupili so stroje, ki jih je po naših podatkih Hrovliju prejšnji teden zasegla Hidria, ker zanje še ni prejela celotnega plačila, proizvodne prostore pa so za zdaj

najeli. »Upamo pa, da bomo lahko dobili naročila za stroje, saj vemo, da se kupci lahko odločijo tudi za drugega dobavitelja. Ko bomo prepričani v nove posle, bomo kupili tudi prostore. Mislim, da so ti koraki za zdaj ugodni za ljudi, ker bodo dobili redno službo in plačo,« je razložil direktor Jure Tepina.

Nekdanjo proizvodnjo gredi in zobnikov podjetja Perles Gredi je s 1. januarjem 2013 odkupil Goran Hrovatin in ustanovil Hrovli Gredi.

► 13. stran



Notranji odkup Hidriinega podjetja Perles Gredi preko podjetij Hrovli Gredi ter Hrovli in družabniki se je Goranu Hrovatinu (na sliki) in nekaterim zaposlenim po dobrih dveh letih dokončno izjalovil. / Foto: Tina Dokl

Kupci tudi velike korporacije

Šenčurski Euro Plus oz. skupina NiceLabel svoje programske rešitve za tiskanje etiket s črtno kodo prodaja tudi velikim mednarodnim korporacijam, kot os Benetton, Hugo Boss, IKEA ...

SIMON ŠUBIC

Šenčur – Šenčursko podjetje Euro Plus, krovno podjetje skupine NiceLabel s podružnicami v Nemčiji, ZDA, na Kitajskem in v Singapuru, je ta teden postalo zmagovalca slovenskega izvoza, ki so ga pri časniku Finance izbirali prvič. Skupina NiceLabel sodi med vodilna globalna razvojna podjetja na področju programske opreme za profesionalno oblikovanje in tiskanje etiket s črtno kodo in RFID, razvijajo pa tako programske rešitve za oblikovanje etiket za enostavno ročno tiskanje kot za avtomatizirano tiskanje v drugih aplikacijah ter



Izvršni direktor Euro Plusa Matej Košmrlj ob prejemu nagrade zmagovalca slovenskega izvoza

za spletno tiskanje v oblaku. Obenem je tudi vodilni svetovni razvijalec gonilnikov

Windows za termične tiskalnike. »Ob standardnih rešitvah za označevanje se

čedalje bolj osredotočamo na rešitve za večja podjetja in vertikalne rešitve za posamezne panoge, kot so avtomobilska, kemična, prehrambna, farmacevtska industrija, transport, zdravstvo,« pojasnjuje Matej Košmrlj, izvršni direktor Euro Plusa, ki deluje od leta 1993, v poslovno cono Šenčur pa so se zaradi nagle rasti in razvoja iz Kranja preselili leta 2011. V skupini NiceLabel trenutno zaposlujejo 94 strokovnjakov na različnih področjih, dvanajst so jih zaposlili letos, v prihodnjem letu pa naj bi se povečali že na sto zaposlenih.

► 13. stran

Prilogi:

**zgornjesav'c
jeseniške novice**

JELOVICA

MEGA POPUSTI NA EKO OKNA

-20%
-8%
+50% SUBVENCIJA EKO SKLADA

jelovica-okna.si

GORENJSKA

Za nekatere sporna izbira

Svet Mestne knjižnice Kranj je za novo direktorico knjižnice predlagal Petro Puhar Kežjar, ki naj po očitkih nekaterih ne bi izpolnjevala vseh pogojev iz razpisa. Puhar Kežjarjeva vse očitke zavrača.

6

KRONIKA

Ginekolog priznal napako

Jeseniškega ginekologa Draga Sredanovića so na okrožnem sodišču zaradi malomarnega zdravljenja, ki je imelo za posledico smrt otroka med porodom, obsodilo na pogojno kazen enega leta zapora s preizkusno dobo treh let.

12

ZANIMIVOSTI

V dveh dneh nabral tisoč tristo polžev

»Letos je rdečih polžev več kot v prejšnjih letih. V dveh deževnih junijskih dneh sem jih na vrtu nabral 1351, letos doslej več kot pet tisoč. Povzročili so mi že veliko škodo,« je povedal Vlado Marn iz Kranja.

16

GG+

Ta čudoviti mali svet

Svet žuželk in drugih malih živalic v naravi okrog nas je eden pogostih motivov na slikah Tine Pavlovič, ki je po nesreči s padalom postala tetraplegik in slika z usti. V študentskih letih je v Cafe galeriji Pungert stregla, po šestnajstih letih zdaj tam razstavlja.

17

VREME

Od danes do nedelje bo večinoma jasno in vse bolj vroče, verjetnost za popoldanske nevihte bo majhna.



15/31°C

jutri: vse bolj vroče bo



KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Lovska kočica na Toli

Lovska kočica na Toli postaja priljubljen cilj kolesarjev, planincev in nedeljskih izletnikov. Stoji v bližini vasice Prtovč nad Železniki in je odprta vsak konec tedna. Nova oskrbnika Veronika in Jure Lušina vas v njej prijazno postrežeta s slastnimi jedmi na žlico, domačimi narezki in sladicami. Na veselo poletno nedeljo, 5. julija, bo na jedilniku brezplačen lovski golaž, vinska hiša Mansus iz Vipave pa vam bo v pokušino ponudila dobrote iz svoje vinske kleti. Nova skrbnika vas vabita, da se dogodka udeležite, se podkrepite z golažem in spijete kozarček rujnega. Ker lovška kočica na Toli ni zelo poznana, vas sprašujemo, ali veste, nad katerim mestecem leži? Odgovore s svojimi podatki pošljite najkasneje do srede, 8. julija, na naslov Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj ali na: koticek@g-glas.si. Trije naročniki Gorenjskega glasa bodo za nagrado prejeli darilni bon v vrednosti 20 evrov, ki velja za Lovsko kočico na Toli in Restavracijo Lušina v Železnikih.



Jure in Veronika Lušina

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme Brane Rupar iz Lesc

Večini se je pokojnina po ponovni odmeri zvišala

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ) Slovenije je maja glede na odločbo ustavnega sodišča začel s postopki za ponovno odmero pokojnine tistim upokojencem, za katere je bilo v postopkih revizije ugotovljeno, da so bile delnice za notranji odkup vplačane z delom plače, ki se všteva v pokojninsko osnovo, pa jim tega ni upošteval. Zavod je ugotovil, da bi bilo za morebitno ponovno odmero pokojnine upravičenih 5615 upokojencev, do 29. junija, ko je potekel z odločbo ustavnega sodišča določeni 60-dnevni rok, pa je obravnaval 5237 zadev. Izdal je 1645 odločb, pri tem pa se je v 1290 primerih spremenil znesek odmerjene pokojnine, v 355 primerih pa ne. Povprečni znesek odmerjene pokojnine se je zvišal za nekaj več kot 53 evrov, najvišja razlika med priznanim in najvišjo odmerjeno pokojnino pa je preseгла 410 evrov. Za 3592 primerov je Zavod

ugotovil, da je dele plač, namenjene notranjemu odkupu, vštel v pokojninsko osnovo že na podlagi revizije, ki jo je ustavno sodišče zahtevalo leta 2002. Še 378 zadev bo obravnaval po izteku roka, vendar pa upokojenci v tem primeru ne bodo prikrajšani in bodo tako kot tisti, ki so že prejeli odločbo, prejeli višjo pokojnino od letošnjega 1. julija dalje.

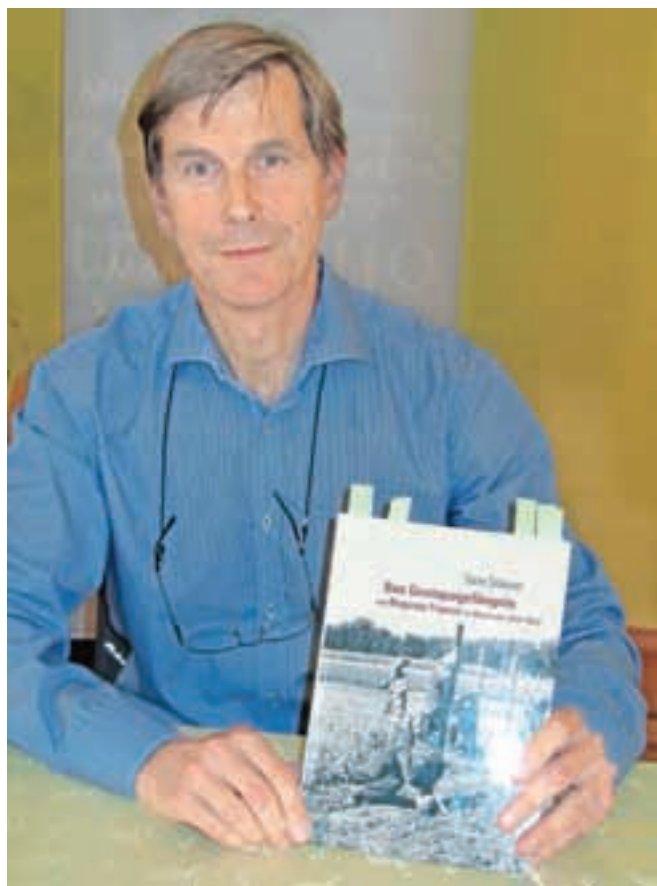
Upokojenci, za katere revizija podatkov o plači za obdobje, v katerem so bile vplačane delnice za notranji odkup, ni bila opravljena, so na podlagi odločbe ustavnega sodišča lahko do 29. junija vložili zahtevo za revizijo in za ponovno odmero pokojnine. Zavod je do roka prejel približno 20 tisoč zahtev, pri tem pa je ugotovil, da je bila za okoli tri tisoč primerov že po uradni dolžnosti opravljena revizija in ponovna odmera pokojnine in da se precej zahtev nanaša na podjetja, v katerih lastninsko preoblikovanje podjetij sploh ni bilo izvedeno ali ni bilo možno.

Begunjska zgodba v nemščini

Mohorjeva družba iz Celovca je izdala v nemščino prevedeno knjigo pokojnega Staneta Šinkovca iz Kranja o begunjskem nacističnem zaporu.

JOŽE KOŠNJEK

Begunje – Leta 1923 rojeni Stane Šinkovec iz Kranja (umrl je leta 2009), član kranjske odporiške organizacije, ki so ga Nemci zaradi izdaje skupaj s številnimi sodelavci zaprli februarja leta 1942, je bil najprej zaprt v Begunjah. Nato so ga poslali v koncentracijsko taborišče Dachau, kjer je skusil vse oblike nasilja nad človekom, tudi medicinske poskuse. Vendar je dočkal svobodo in se leta 1945 živ vrnil v rodni Kranj. Kar dvajset let je moralo miniti, da je prijel za pero in z natančnostjo, ki je značilna za ljudi s tehnično izobrazbo (Stane Šinkovec je bil inženir tekstilne stroje) napisal monografijo o taborišču Dachau in leta 1995, pred dvajsetimi leti, knjigo o Begunjah 1941–1945. Po zaslugi Mohorjeve družbe iz Celovca, profesorja celovške univerze dr. Petra Gstettnerja, ki na Koroškem raziskuje kulturo spominjanja, ter prevajalca Karla Smolleja in njegove hčerke Lene je bila Šinkovčeva knjiga o Begunjah z dovoljenjem avtorjeve soproge Zdenke in sina Jana letos prevedena v nemščino. Pobudniki izdaje prevoda in prevajalci so bili prepričani, da mora tudi koroška nemško govoreča javnost spoznati grozote gestapovskega zapora v Begunjah in nacističnega nasilja na Gorenjskem, v katerem so igrali vidno vlogo tudi Korošci vključno s SS-gaullaiterjem Friedrichom Rainerjem na čelu. Knjiga je zato tudi odkrivanje njihove doslej premalo poznane vloge v medvojnih dogajanjih na Gorenjskem. Nekateri od



Jan Šinkovec, sin pokojnega Staneta Šinkovca

»Očeta so v pisanje po mojem prepričale prošnje njegovih tovarišev iz taborišča, naj o tem, če bo čudežno preživel, piše in pripoveduje. To je v sedemdesetih letih tudi začel, najprej z zbornikom o Dachauu, nato pa z Begunjami. Skušal je povedati, kaj se je tu dogajalo in kdo je pravzaprav kriv za to. Nikdar v življenju pa ni hotel nikogar obsojati ali diskreditirati. To obdobje je domačim prikazoval kot obdobje strahot, na nikogar pa ni hotel s prstom pokazati, čeprav so v knjigi nekatera imena. Ni pa zapisal imen krivcev za njegovo trpljenje iz okolice, ki so živeli še po vojni, vendar jih ni želel oče nikdar diskreditirati. Vedno je rekel, da je zanje največje breme to, kar so storili. Naj jim sodijo tisti, ki so zato poklicani, če jim bodo sodili. Hvala gospodu Smolleju za prevod,« je povedal o svojem očetu Jan Šinkovec.

njih so po nekajletnem skrivanju kot politiki ali državni uslužbenci sodelovali

v protislovenski histeriji na Koroškem in tako nadaljevali med vojno začeto

poslanstvo. Izdaja nemškega prevoda je po besedah direktorice radovljiških muzejev Verene Štekar - Vidic prispevek k spominu na drugo svetovno vojno in na sedemdeseto obletnico njenega konca.

Predstavitve nemškega prevoda Šinkovčevih Begunj je bila pred kratkim v Psihiatrični bolnišnici v Begunjah. O knjigi so pripovedovali urednik Mohorjeve družbe iz Celovca Hanci Filipič, pobudnik prevoda in avtor spremne besede dr. Peter Gstettner, prevajalec knjige Karel Smolle, kustos Gorenjskega muzeja dr. Jože Dežman in Jan Šinkovec, sin pokojnega avtorja knjige Staneta Šinkovca. Šinkovčeva knjiga postavlja na glavo večinsko koroško prepričanje, da so bili Korošci le obrobni dejavniki nacističnega nasilja na Gorenjskem in so bili predvsem žrtve tedanjega režima. Šinkovec dokumentirano ugotavlja, da so imeli Korošci pomembno vlogo pri asimilaciji, izseljevanju, raznarodovanju, pobijanju in zapiranju Slovencev. Na usmrtitve talcev so zaradi po njihovem vzgojnih namenov vozili celo otroke s Koroške. Zato bi kazalo to plat koroške zgodovine raziskati posebej.

»Stane Šinkovec je vreden posebnega spomina in raziskovanja,« je o tem uporniku in razumniku, gospodu v pravem pomenu besede, borcu, ki je bil zagledan v prihodnost, povedal zgodovinar dr. Jože Dežman. Prav tako tudi vse skrivnosti Begunj še niso odkrite, saj naj bi bilo pobitih zapornikov več, kot kažejo dokumenti.

Na Gorenjskem Svit dobro sprejet

Program Svit, državni program zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki bo od prvega julija dalje namenjen moškim in ženskam, starim od 50 do 74 let.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Na Gorenjskem je program Svit dobro sprejet, je poudarila zdravnica Alenka Hafner, specialistka javnega zdravja in socialne medicine iz Nacionalnega inštituta za javno zdravje, Območne enote Kranj: »V letu 2014 je bila Gorenjska na drugem mestu, takoj za novogoriško regijo, odzivnost je bila na Gorenjskem 63,1 odstotna (v Sloveniji 60,4 odstotna). V program

smo povabili 24.073 oseb, pri 5,8 odstotka vključenih je bil test na prikrito krvavitev v blatu pozitiven in je zahteval nadaljnje diagnostične postopke. Prvič je kolo noskopijo opravilo 774 oseb s pozitivnim testom na prikrito krvavitev. Odkritih je bilo sedem primerov raka debelega črevesa in danke ter dvesto napredovalih adenomov, ki predstavljajo veliko nevarnost za razvoj raka debelega črevesa in danke. Večina rakov je bila odkrita

v zgodnjem stadiju bolezni, ko dodatno onkološko zdravljenje ni bilo potrebno.«

Odzivnost na program je najboljša na območju Upravne enote Škofja Loka, kjer so občine Železniki, Gorenja vas - Poljane, Žiri in Škofja Loka vse obdobje od leta 2010 do danes precej nad gorenjskim in slovenskim povprečjem. Najslabši je odziv v občinah Jesenice, Bled, Jezersko.

Ženske senasplšno odzivajo precej bolje kot moški.

Na vsaki dve leti osebe, ki so v ciljni skupini, prejmejo vabilo za sodelovanje, s širitvijo programa na prebivalce, stare do 74 let in ne več le do 69. leta, kot je bilo do zdaj, pa bo na Gorenjskem vsako leto vabilo prejelo dodatnih 5.400 oseb, ki pa so se s programom v preteklosti že srečale, zato pri Nacionalnem inštitutu za varovanje zdravja upajo, da se bo dobra odzivnost na Gorenjskem nadaljevala tudi v prihodnosti.

Najbolje k zdravniku v javni mreži

Pred odhodom na počitnice Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) zavarovanim osebam svetuje, da za čas bivanja v tujini pravočasno uredijo tudi svoje zdravstveno zavarovanje, s čimer se lahko izognejo neposrednemu plačilu praviloma visokih stroškov za opravljene nujne oziroma potrebne zdravstvene storitve v tujini.

MATEJA RANT

Kranj – Pri ZZZS priporočajo, da zavarovanci pred odhodom v tujini pridobijo evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja ali konvencijsko potrdilo za Bosno in Hercegovino. Omenjeni listini sta brezplačni in ju je mogoče enostavno naročiti na spletni strani ZZZS ali po mobilnem telefonu. Obvezno zavarovani v Sloveniji imajo v času začasnega bivanja v drugih državah pravico do nujnega oziroma potrebnega zdravljenja, postopek uveljavljanja in obseg pravice do zdravstvenih storitev pa je odvisen od posameznih držav. Informacije za vsako državo posebej je mogoče preveriti na spletni strani www.zzzs.si.

Pri uveljavljanju pravic iz zdravstvenega zavarovanja namreč velja zakonodaja države, v kateri jo zavarovavec uveljavlja. »Če se na primer odločite za počitnice v Franciji, ste pri pravicah iz zdravstvenega zavarovanja izenačeni z njihovimi državljani. Če vam torej v Franciji zaračunajo pavšalno doplačilo za vsak zdravstveni poseg, tega ne povrnemo, ker bi šlo v tem primeru za neenako obravnavo državljanov,« je opozoril Peter Rutar iz sektorja



Pred odhodom na počitnice je pametno urediti zdravstveno zavarovanje. / Foto: Tina Dokl

za informiranje in odnose z javnostmi pri ZZZS. V Avstriji pa recimo iz zdravstvene blagajne ne krijejo helikopterskega reševanja v gorah. Zavarovanci bi lahko naleteli na težave pri uveljavljanju pravic z evropsko kartico tudi na Hrvaškem. »Da bi bilo tovrstnih težav čim manj, je hrvaški zavod za zdravstveno zavarovanje zagotovil, da je v vseh ordinacijah, ki so dolžne nuditi nujne oziroma potrebne zdravstvene storitve na

podlagi evropske kartice, na vidnem mestu nameščena oznaka oziroma uradna nalepka, da sprejemajo evropsko kartico,« so pojasnili pri ZSSS in dodali, da omenjene kartice ne sprejemajo tako imenovane turistične ambulante, v katerih so tudi zavarovane osebe samoplačniki.

V državah članicah Evropske unije (EU) in Evropskega gospodarskega prostora (EGP) ter v Švici, za katero velja evropski pravni red,

lahko zavarovanci svoje pravice uveljavljajo z evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja. Prav tako ta velja v državah, s katerimi ima Slovenija sklenjene meddržavne sporazume o socialnem zavarovanju, to je v Črni gori, Makedoniji in Srbiji. V Avstraliji prav tako velja evropska kartica, a je obenem treba imeti potni list, v Bosni in Hercegovini pa konvencijsko potrdilo. V drugih državah, recimo Egiptu, Tuniziji, Turčiji

in ZDA evropska kartica ne velja, zato pri ZSSS svetujejo, da si zavarovanci pred odhodom v te države uredijo komercialno zavarovanje z medicinsko asistenco v tujini. To Peter Rutar priporoča tudi vsem tistim, ki se ob bivanju v tujini nameravajo ukvarjati s športom ali drugo dejavnostjo, pri kate-

zdravstvenih storitev plačati same, ker jih na primer uveljavljajo zunaj mreže javne zdravstvene službe, jim ZZZS ob vrnitvi domov na osnovi predložene medicinske dokumentacije in originalnih računov povrne stroške v višini, kot bi jih priznala tuja zdravstvena zavarovalnica. Stroške nujnih zdrav-

Zavod je lani zavarovanim osebam izdal 708.641 listin za uveljavljanje zdravstvenih storitev v tujini, od tega veliko večino evropskih kartic zdravstvenega zavarovanja. Največ evropskih kartic zavarovane osebe vsako leto naročijo junija in julija, zato bo med 1. junijem in 31. julijem letos pretekla veljavnost več kot dvesto dvajset tisoč karticam, izdanim lani v tem obdobju. Pri ZSSS svetujejo, da zavarovanci novo kartico naročijo pravočasno, to je vsaj štiri delovne dni preden jo potrebujejo.

ri obstaja večje tveganje za poškodbe.

Ob tem Rutar še opozarja, da evropska kartica velja samo pri izvajalcih zdravstvenih storitev, ki so vključeni v javno zdravstveno mrežo. »Pogosto se namreč zgodi, da se odpravimo kar k prvemu zdravniku,« opozarja. Če bi morale zavarovane osebe v državah članicah EU in EGP ter v Švici, v Bosni in Hercegovini, Makedoniji, Srbiji ali Črni gori stroške nujnih oziroma potrebnih

tvenih storitev, ki jih plačajo zavarovane osebe v državah, s katerimi Slovenija nima sklenjenih meddržavnih sporazumov, pa jim ZZZS v upravičenih primerih povrne v višini povprečne cene teh storitev v Sloveniji. V primerih zahtevkov zavarovanih oseb za povračilo stroškov zdravstvenih storitev v tujini ZZZS upošteva le originalne račune, pri čemer je treba priložiti tudi medicinsko dokumentacijo, recepte za zdravila in podobno.

Pustili pozitivno sled in zgled

Na Brdu je predsednik države Borut Pahor podelil priznanja za prostovoljce leta 2014. Med prostovoljskimi projekti je najopaznejšo sled pustil projekt Obnovimo slovenske gozdove.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Brdo – Mladinski svet Slovenije je pod častnim pokroviteljstvom predsednika države Boruta Pahorja na Brdu podelil priznanja Prostovoljec leta 2014. Gre za tradicionalno prireditev, trinajsto po vrsti. Na natečaj Prostovoljec leta sta letos prispeli 202 prijavi, priznanja v več kategorijah pa so podelili predsednik Borut Pahor, ministrica Anja Kopač Mrak in predsednik Mladinskega sveta Slovenije Tin Kampl.

Ključno priznanje za kolektivno delo in naziv najprostovoljski projekt je prejel projekt Obnovimo slovenske gozdove Zveze tabornikov Slovenije. Projekt je nastal kot odziv na katastrofalen žledolom lani februarja, poteka v



Najprostovoljci s predsednikom države Borutom Pahorjem

sodelovanju z Zavodom za gozdove RS in drugimi partnerji, njegov namen pa je ponovno pogozditi poškodovane gozdove. V projekt je bilo

vključenih 1.600 prostovoljcev, ki so posadili petdeset tisoč sadik na 23 lokacijah po Sloveniji in tako obnovili okrog petdeset hektarov gozdov.

Druga priznanja so prejeli: v starostni skupini do 19 let je najprostovoljka Ema Trobentar iz Slovenske Bistrice, najprostovoljec pa Niko Prelec iz Šalovcev. Najprostovoljka med 20 in 30 letom je Nastja Maver iz Novega mesta, najprostovoljec pa Amir Crnojevič iz Ljubljane. Nad 30 let sta naziv prejela Irena Dolinšek iz Pirana in Gašper Rupnik. Naj mladinski voditelj je Gregor Matavž iz Javornika, naj mladinski projekt pa Ulično mladinsko delo Žoga skače na predlog Društva Svit Koper. Priznanje za posebne dosežke so podelili projektu Žinkana, ki ga je v okviru vseslovenske prostovoljske akcije dan za spremembe organiziral Mladinski center Dravinjske doline.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Jubilejni pohod na Triglav

Borčevske in veteranske organizacije bodo drugo soboto v juliju že trideseto leto pripravile spominski pohod na Triglav, s katerim se vsako leto spomnijo vzpona partizanskih patrolj in razvitja slovenske zastave na vrhu Triglava leta 1944.

MATEJA RANT

Gorje – »Želimo ohranjati zgodovino in jo prenašati na mlajše rodove. Vendar tisto pravo zgodovino, kot so jo napisali naši zgodovinarji, in ne takšne, ki jo prikrojujejo glede na čas in voljo posameznikov,« je glavni namen spominskih pohodov na Triglav poudarila predsednica organizacijskega odbora pohoda Danica Mandeljc. Pohod pripravljajo v spomin na tri partizanske patrolje, ki so se leta 1944 podale na Triglav. Zadnja od teh treh patrolj je oktobra 1944 na Triglavu razvila slovensko zastavo v čast osvoboditve Beograda.

Na te tri patrolje, je poudarila Danica Mandeljc, so bili pripadniki Prešernove brigade izredno ponosni, zato so se leta 1986 odločili, da se v spomin na te dogodke znova odpravijo na Triglav. V prihodnjih letih so nato s pohodi nadaljevali in pet let kasneje so se jim pridružili tudi mlajši. Po letu 1991, ko so se Slovenci ponovno borili in si izborili samostojnost, so se zvezi združenj borcev oziroma Prešernovi brigadi pri organizaciji pohodov pridružili tudi veterani vojne za Slovenijo. Kot je poudaril Ivo Miklavčič, eden od pobudnikov spominskega pohoda, so se za organizacijo pohodov odločili zaradi posebnega pomena, ki ga je za Slovence vedno imel Triglav. Tudi Danica Mandeljc je poudarila, da je Triglav bil, je in tudi bo ponos Slovencev in naše samostojne države. »Predvsem v težkih časih nam je dajal moč preživetja in premoč nad sovražniki, ki so si želeli našo prelepo domovino. Moč nam daje tudi danes, ko imamo opraviti kar z domačimi sovražniki, ki nas hočejo skupaj z Evropsko unijo spraviti na kolena, razprodati oziroma odtujiti, kar še niso,

predvsem pa želijo spravo, ki hoče prodati izdajstvo kot narodno vrlino.«

V vseh preteklih letih se je pohodov na Triglav udeležilo že več kot 12 tisoč pohodnikov in spremljevalcev, letos jih je po besedah vodje pohoda Janeza Kunstlja prijavljenih 518. Od tega se bo na samo goro odpravilo



Danica Mandeljc,
predsednica
organizacijskega odbora

okoli 420 pohodnikov. Ob njihovem povratku bodo v soboto, 11. julija, ob 13. uri pripravili zaključno prireditev na Rudnem polju, na kateri se bodo spomnili tudi 70. obletnice konca druge svetovne vojne. Slavnostni govornik bo načelnik Generalštaba Slovenske vojske Andrej Osterman. Na Pokljuki tudi letos pričakujejo okrog pet tisoč obiskovalcev, med njimi tudi tri še živeče člane patrolje, ki je leta 1944 na vrhu Triglava razvila slovensko zastavo.

Ob okrogli obletnici so izdali tudi bilten, v katerem so na šestdesetih straneh prikazali dosedanje delo, je dejal urednik Ciril Kraigher. Obenem bodo letos pripravili še razstavo del slikarsko-kiparskih srečanj, ki jih že 22 let pripravljajo ob spominskih pohodih. Doslej je sodelovalo 368 slikarjev in 36 kiparjev.

Dve desetletji hospica

»Ko stopiš v hišo k umirajočemu, moraš biti čisto majhen in brez nasvetov. Tam smo zato, da poslušamo in razbremenimo družino.«

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Slovensko društvo hospic letos praznuje dvajsetletnico neprekinjenega delovanja, tudi njegov gorenjski del, ki ga v zadnjih letih vodi Mira Stuček. »Naše poslanstvo je sočutna, celostna oskrba umirajočih in njihovih svojcev na domu ali v Hiši hospica in se po smrti nadaljuje s podporo žalujočim otrokom, mladostnikom in odraslim. Že dvajset let si v osmih odborih po Sloveniji prizadevamo za detabuizacijo smrti in za bolj človeški odnos do umiranja in žalovanja v slovenski družbi. Smrt je naraven zaključek življenja in s svojimi programi se zavzemamo za to, da ljudje ne bi umirali sami in ne bi bili v strahu pred hudim trpljenjem in smrtjo,« poudarjajo.

V gorenjskem odboru trenutno deluje osem prostovoljk, od letos je v društvu zaposlena tudi koordinatorica, socialna delavka, ki spremlja in usmerja njihovo delo, ter še ena delavka, zaposlena prek programa javnih del.

Lani je v hiši Hospica v Ljubljani umrlo deset Gorenjcev, gorenjski prostovoljci so ob tem spremljali 25 umirajočih in njihovih svojcev.

»V hišo – po navadi nas ljudje pokličejo po nasvetu zdravnika ali patronažne sestre – najprej vstopi koordinatorica, ki se dogovori,



foto: Gorazd Kavčič

Smrt in umiranje morata postati sestavni del življenja, poudarjajo v društvu Hospic.

kako bodo obiski potekali. Nato pride prostovoljka, ki je izšolana za spremljanje umirajočih,« način dela društva pojasnjuje Mira Stuček. »Prostovoljec mora biti predvsem sočuten, znati poslušati. Ko stopiš v hišo k umirajočemu, moraš biti čisto majhen in brez želje, da bi delil nasvete. Tam smo zato, da poslušamo in razbremenimo družino. Seveda tudi kje

čas, ko je družina z bolnim in umirajočim pogosto zelo obremenjena, pogosto izjemno napeto. A občutek, ko pomagaš, da umirajočemu v tistih težkih trenutkih ni treba oditi od doma, je prav poseben, lep. Veste, večina ljudi si želi umreti doma, v svoji postelji.«

Nekateri od tistih, ki vendarle ne morejo ostati v domačem okolju, odide v Hišo hospica. Lani je šlo tja z Gorenjskega deset ljudi, prostovoljke pa so ob koncu tedna pomagale s prostovoljnimi delom. »Tam je umirajoči deležen celostne oskrbe, od medicinske, socialne in psihološke, prav tako njegova družina. V Hiši hospic je prostor za vse, tudi za otroke.«

Prav slednjim v hospicu posvečajo posebno

pozornost, sploh v času po smrti svojca. »Smrt je za vse, zlasti za otroke, velika skrivnost. In prijateljica ne ve, kako je, če ti umre mama, brat, sestra ... zato organiziramo taborne za žalujoče otroke, kjer se srečujejo, morda izmenjajo kakšno izkušnjo in se predvsem zavedajo, da niso sami z bolečo izkušnjo izgube bližnjega.«

Društvo hospic veliko pozornosti posveča tudi na detabuizaciji smrti. »Smrt in umiranje sta sestavni del življenja. Lažje ju bomo sprejeli, če se soočimo s tem, da bomo enkrat tudi sami v tej situaciji – mi ali svojci. In da si je takrat treba vzeti čas. Mi, prostovoljci z znanjem in izkušnjami, pa bomo tu, ko nas boste potrebovali.«

Pet prijav napadov psov

Kranjskogorski policisti vse od začetka leta beležijo porast prijavljenih napadov psov, ki jih lastniki nimajo na vrvcu ali jih ne obvladajo. Težav je več tam in takrat, kjer je več ljudi, predvsem med sprehajalci v alpskih dolinah.

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora – Kot je povedal Damjan Lepoša, komandir policijske postaje Kranjska Gora, že od začetka leta beležijo neobičajno veliko prijav o napadih psov, predvsem po alpskih dolinah. Letos so jih obravnavali že pet. »Morda je to posledica dejstva, da so ljudje vedno bolj občutljivi glede takšnih dogodkov. Res pa je tudi, da je izletnikov, sploh ob koncu tedna, vedno več, in ker imajo ljudje tudi pse, jih pač vozijo s seboj, pri čemer žal pogosto ne poskrbijo za varnost.«

Letos, pravi, je tako že v petih primerih pes napadel človeka ali drugega psa, v štirih primerih so pri tem nastale poškodbe. »Zato policisti po kolesarski stezi, na sprehajalnih poteh in po naseljih lastnike, za katere opazimo, da svojih psov nimajo na vrvcu, opozarjamo, da mora biti po zakonu o zaščiti živali na javnem kraju, to je tam, kjer lahko pričakujemo večje število ljudi, tudi na gozdnih in sprehajalnih poteh, pes na povodcu in pod kontrolo.« Kazni v primerih, ko štiri-

policisti sicer načeloma ne izrekajo, še pravi Lepoša, opozarjajo pa in vsa opozorila tudi evidentirajo.

Drugače je, kadar pes napade človeka ali drugo žival. »Kadar pes nekoga že ugrizne, lahko veterinarska inšpekcija z odločbo takšnega psa proglasi za nevarno žival. Od takrat naprej mora takšen pes na javnem mestu vedno nositi tudi nagobčnik. Dolžnost lastnikov je, da zagotovijo, da imajo svoje živali pod kontrolo. Zmeraj. In če pes nekoga ugrizne, je to odgovornost lastnika.«

Vogel praznuje

Ukanc – Na smučišču Vogel, ki v zadnjih letih vse uspešneje deluje tudi v poletnem času, jutri ob 11. uri pripravljajo na terasi restavracije Viharnik praznovanje 51-letnice obstoja. V sodelovanju s Planinskim društvom Bohinjska Bistrica bodo pripravili pohod na Vogel, glavno dogajanje z Bohinjskimi muzikanti, gibalnimi delavnicami za otroke, iskanjem Zlatorogovega zaklada in testom koles na izboljšani progi Orlove glave pa se bo začelo ob 11. uri. V sodelovanju s Triglavskim narodnim parkom bodo v večernih urah pripravili nočni pohod in opazovanje neba pod strokovnim vodstvom astronoma. Na praznični dan bodo staršem z otroškimi vozički ponudili eno brezplačno vozovnico, brezplačna bo tudi vožnja s sedežnico Orlove glave.

**OTROCI NAS
POTREBUJEJO**

BREZPLAČNA OBJAVA
Karitas
www.karitas.si

Zvezek lahko poklonite s poslanim SMS sporočilom s ključno besedo **ZVEZEK** ali **ZVEZEK5** na **1919** in darovali boste 1 ali 5 EUR.

Zbiramo šolske potrebščine za 12.000 otrok v stiski. Pridarujemo k solidarnosti!

Prispevajo lahko uporabniki Telekom Slovenije, Si mobil, TuSmobil-Telemacha, Debitela, Izmobila in T-2.





Bil je dan Logistične brigade

Ni aktivnosti Slovenske vojske brez Logistične brigade, so poudarili na osrednji slovesnosti v Vojašnici Petra Petriča v Kranju.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - S slovesnostjo je Slovenska vojska (SV) v sredo obeležila dan Logistične brigade. Že trinajst let je minilo, odkar so v Šentvidu ustanovili delovno skupino, ki je imela nalogo postaviti temelje za delovanje Poveljstva enot za podporo. Enota se je skozi leta razvila v učinkovito logistično organizacijo SV, ki podpira vse njene enote doma kot v tujini. Logistična brigada, ki jo sestavljajo pripadniki 157. logističnega polka, 670. logističnega polka, Vojaške zdravstvene enote in Inženiringa je skozi preoblikovanje v letu 2013 nastala iz tega poveljstva. Z informacijsko podprtimi procesi sledijo razvoju logistike ob upoštevanju vojaških standardov, saj, kot je poudaril poveljnik Logistične brigade brigadir Milan Žurman, ni aktivnosti SV, kjer ne bi bili prisotni in dodal: »Delo v Logistični brigadi je izziv, naprej nas vodita inovativnost in



Podelili so tudi bronaste medalje in pohvale pripadnikom Logistične brigade. / Foto: Tina Dokl

dotok svežega, mladega kadra. Uspešno tudi krmarimo med omejenimi finančnimi viri in zahtevami SV.« Logistična brigada je namenjena logistični podpori, kamor sodijo oskrbovanje s storitvami, vzdrževanje materialnih sredstev, premiki in

transporti, zdravstvena oskrba, vojaška infrastruktura in finančna podpora. Po zadnjih podatkih je vanjo vključenih 1560 pripadnikov stalne sestave ter 260 pripadnikov pogodbene rezerve.

Osrednji govornik na slovesnosti je bil namestnik

načelnika Generalštaba SV brigadir David Humar. »Današnji dan je namenjen lepim spominom in druženju, da boste dobili moči za prihodnost. Načrtovanje je pomembno za logistiko, večina logistikov pa je zelo praktičnih ljudi, od

vzdrževalcev, mehanikov do zdravstvenih delavcev. Načrtovalci smo vam dolžni zagotoviti okolje za učinkovito in uspešno delo. Zagotovo to lahko naredimo še boljše, pomembno pa je, da se tega zavedamo in se prav vsak dan za to tudi potrudimo,« je povedal David Humar in pripadnikom Logistične brigade čestital za uspešno delo.

Za najboljšega vojaka Logistične brigade v letu 2014 so imenovali desetnika Martina Petka, za najboljšega podčastnika pa višjega vodnika Damjana Temnikarja. Oba prihajata iz 670. logističnega polka. Podelili so tudi bronaste medalje in pohvale. Slovesnost, ki jo je povezovala nižja vojaška uslužbenka Jana Tušar, so kulturno oblikovali trobilni kvartet Orkestra SS vojske in otroci pripadnikov Logistične brigade. Na diatonično harmoniko sta zaigrala Matic in Tim Omejc, Marjan in Marjeta Duhani pa sta zaplesala s plesno skupino Jay Dance Studio iz Kranja.

Dvorana tudi za zunanje uporabnike

Kranj – Športna dvorana Vojašnice Petra Petriča v Kranju je v uporabi že približno dve leti, Slovenska vojska pa jo v popoldanskem času oddaja v najem tudi zunanjim društvom, klubom in drugim organiziranim skupinam. V dvorani je poleg igrišč za košarko, roketni tenis, plezalna stena, poleg pa fitnes in dvorana za borilne veščine ali aerobiko.

Dnevna čitalnica

Žiri – V prenovljenih kletnih prostorih Kulturnega središča Stare Žiri je odslej dnevno mogoče preživljati v družbi knjig, časopisov in revij. Uredili so namreč dnevno čitalnico, ki je odprta v času uradnih ur Krajevne knjižnice Žiri in Muzeja Žiri. V poletnem času je to ob ponedeljkih od 14. do 19. ure in ob sredah od 10. do 17. ure.

Doživeti Jutine vrtove

Žiri – V okviru razstave Življenje z vrtovi Center arhitekture in Galerija Dessa danes popoldne pripravljata ogled Kržišnikovega vrta in še dveh vrtov v Žireh, ki jih je oblikovala Jutta Krulc. Sprehod bosta vodila Maja Kržišnik in Vladimir Vremec.

Županu predstavili načrte

Kranjski župan Boštjan Trilar se je v preteklih mesecih srečal s predstavniki polovice krajevnih skupnosti na območju kranjske občine, da bi mu predstavili glavne zadeve, za katere bodo skupaj iskali rešitve.

MATEJA RANT

Kranj – Ta čas je tako župan Boštjan Trilar obiskal že 12 od skupaj 26 krajevnih skupnosti, v katerih so mu predstavili svoje želje in načrte. Župan pa jim je predstavil rebalans letošnjega proračuna in rezultate dela fokalnih skupin. »Vsa srečanja doslej so bila konstruktivna in pozitivno usmerjena,« so sporočili iz Mestne občine Kranj in dodali, da so dosedanja pogovori pokazali, da sistem dela na področju krajevnih skupnosti ni sistemsko urejen. »Ni jasno, za katere zadeve je dolžna poskrbeti občina, o čem pa se uskladijo krajevne skupnosti same. V preteklosti je bilo veliko obljubljenega, potem pa za izvedbo nalog v občinskem proračunu ni bilo zagotovljenega denarja,« je ugotavljal župan.

V okviru pogovorov so spoznavali ključne probleme in razvojne cilje ter se seznanili s predlogi krajevnih skupnosti, kar bo osnova za načrtovanje prednostnih nalog in časovnice, na katere bodo umestili naložbe in druge naloge krajevnih skupnosti glede na možnosti

financiranja po posameznih letih. Med glavnimi temami so predstavniki krajevnih skupnosti poudarili urejanje cest, otroških igrišč, športno-rekreativnih in zelenih površin, varnih šolskih poti ter kolesarskih poti. »Zato bomo kot osnovo za planiranje in določanje prioritete naredili popise kategoriziranih cest, igrišč in zelenih površin, skratka posnetek stanja, nato pa bo sledila uskladitev z idejami, željami in potrebami krajevnih skupnosti,« je pojasnil Trilar. Predstavniki krajevnih skupnosti ob tem veseli, da imajo na kranjski občini sogovornika s poslušom za vse krajevne in da se župan skupaj s sodelavci tudi na terenu iz prve roke seznanja s problematiko krajanov.

V Stražišču so tako med drugim poudarili problematiko komunalnega urejanja industrijske cone Laze in celostnega urejanja odvodnjavanja na območju Bantal. V krajevni skupnosti (KS) Tenetiše je bila v ospredju pogovora ureditev varne poti v šolo, predstavniki KS Golnik pa so županu predstavili idejo o upravljanju in uporabi parka Tivoli

za rekreativne dejavnosti. Potrebo po sistemskem pristopu pri upravljanju športnega parka so izrazili tudi v KS Orehek - Drulovka. V KS Bitnje so poudarili potrebo po ureditvi krožišča na stiku Stražiške in Škofjeloške ceste. V KS Britof je v ospredju dokončanje del na javni razsvetljavi, med željami pa sanacija nogometnega igrišča z umetno travo in postavitve igrišča za prstomet. V KS Primskovo so poleg ureditve določenih cest izrazili željo po pripravi idejne zasnove za koncertno dvorano. V KS Bratov Smuk so med drugim opozorili na potrebo po umiritvi prometa, v KS Center pa sta bili glavni temi pogovora prometni režim in oživiljanje mestnega jedra. Med prednostnimi nalogami v KS Gorenja Sava je med drugim ureditev meteornih voda na območju Gaštejkega klanca in krožišča pri Savskem otoku, na Kokrici pa so poudarili potrebo po obnovi doma krajevne skupnosti in nadaljnega razvoja območja Čukovega bajerja. Srečanja s krajevnimi skupnostmi bo župan nadaljeval v drugi polovici julija.

Uspeh je za vse, tudi za vas

Zato vam na izbranih paketih ULTIMATIVNI ponujamo kar do 9 mesecev brezplačne uporabe storitev Microsoft Office 365 Business Essentials.

Vsak dober podjetnik si želi učinkovito poslovati. Prizadeva si privarčevati čas in stroške, si zagotovi stabilen potek dela, imeti urejen arhiv dokumentov in urejeno bazo strank. Vse to je za podjetja zelo pomembno in hkrati enostavno dosegljivo.

Si.mobilove poslovne rešitve lahko preprečijo marsikatero zagato, s katero ste se morda že srečali pri svojem poslovanju. Se vam je že zgodilo, da ste želeli kateremu od sodelavcev omogočiti delo od doma, pa niste vedeli kako? Da ste nujno potrebovali dokument, ki ste ga pozabili v pisarni, in bi vam prišlo zelo prav, če bi ga lahko pogledali kar na telefonu? Se vam je že pripetila največja groza – da se vam je sesul računalnik in ste



izgubili vse podatke ter celoten arhiv? Še vedno beležite podatke o svojih strankah v zastarelih in zamudnih tabelah Excel?

Si.mobil vam lahko pomaga, da poslujete bolje od konkurence, in sicer s sodobnimi pisarniškim orodji Microsoft Office 365, ki so trenutno najbolj pogosto uporabljene poslovne rešitve v oblaku. **Novi paketi ULTIMATIVNI že vsebujejo zbirko Office 365 Business Essentials**, ki med drugim vključuje kar 1.000 GB prostora v oblaku in jo lahko uporabljate do 9 mesecev brezplačno.

Z Microsoft Office 365:

- bodo vaši podatki in vaš arhiv varno shranjeni v oblaku oziroma na zunanjem strežniku. To pomeni, da bodo vsi dokumenti, arhiv, elektronska pošta, kontakti in zapisi v vašem koledarju varno shranjeni in usklajeni. In to ne glede na to, ali boste do njih dostopali s telefona,



tablice ali z računalnika, v pisarni ali zunaj nje, vi sami ali tudi vaši sodelavci.

- lahko uredite bazo svojih strank v programu SharePoint. Ta omogoča, da imate eno samo centralno bazo strank, ki jo lahko v podjetju posodablja vsakdo, ki mu dodelite pravice za to. Baza strank je varno shranjena v oblaku, zato lahko do nje dostopate kadarkoli in kjerkoli.

- vam je na voljo prostor za shranjevanje dokumentov (ponudb, pogodb itd.) OneDrive, ki ga lahko delite s preostalimi zaposlenimi. Tako obstaja samo ena različica dotičnega dokumenta - zaposleni lahko dostopajo do njega in ga posodablja, pri čemer se jasno beleži, kdo je kdaj naredil kako spremembo na dokumentu.

Preverite še druge možnosti uporabe, ki jih omogočajo Office 365 Business Essentials in povprašajte svetovalca v poslovnem centru.

Za več informacij o ponudbi Microsoft Office 365 obiščite nov Si.mobilov poslovni center v Šenčurju! Pri izboru najboljše rešitve za vaše podjetje vam bodo z veseljem pomagali:
> preko telefona: **040 41 15 03**
> osebno na naslovu: **poslovni center Cubis, cona 2A**

Občina Preddvor praznuje

Osrednja prireditev ob občinskem prazniku bo 9. julija na vrtu gradu Turn, več prazniku posvečenih dogodkov pa že ta konec tedna.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Preddvor – Občina Preddvor praznuje 9. julija v spomin na prvo slovensko pisateljico, pesnico in skladateljico Josipino Urbančič Turnograjsko (1833–1854), ki je živela in ustvarjala na gradu Turn v Preddvoru. Na Turnu bo na praznični večer, 9. julija, ob 20. uri tudi osrednji dogodek letošnjega občinskega praznovanja. Slavnostna govornica bo ddr. Mira Delavec Touhami, poznavalka in raziskovalka pisateljicega življenja in dela, prikazali bodo film o Josipini Turnograjski in podelili dve občinski priznanji. Malo plaketo občine Preddvor prejme Milena Zupin, aktivna v preddvorskem Rdečem križu in Društvu bolnikov z osteoporozo Kranj, plaketo Josipine Turnograjske pa za delovanje na kulturnem področju Stane Nič, v preteklosti dejaven v igralski skupini KUD Preddvor.

Praznične prireditve pa se začnejo že danes ob 14.

uri z odprtjem dveh razstav v Info centru v Preddvoru: arheološke o Gradišču nad Bašljem in spominske o 130-letnici šolstva v Kokri. Živahen bo tudi konec tedna: jutri bo pohodi do zaveščišča v Hudičevem borštu na Zaplati, zvečer ob 19. uri Zavod za turizem v sodelovanju s Folklornim društvom Preddvor vabi v kulturni dom v Preddvor na predstavitev knjige Oblačilna podoba Preddvorčanov in okoličanov v preteklosti. V nedeljo pa bo v središču Preddvora tradicionalni Petrov smn, ki ga bo opoldne popestrilo mednarodno srečanje folklornih skupin, popoldne pa veselica z Veselimi Gorenjci in Kondijem Pižornom. Preddvorski samorastniki pa tega dne organizirajo že peti mednarodni likovni Ex-tempore in razstavo.

Zadnje dejanje občinskega praznovanja pa bo v petek, 10. julija, ob 15. uri maša za domovino v preddvorski cerkvi in blagoslovitev del v občini.

Vrtec bodo energetske obnovili

Šenčur – Ta teden sta župan Občine Šenčur Ciril Kozjek in direktor izvajalca Kovinar Gradnje ST z Jesenic Mirko Kraševac podpisala pogodbo o energetske prenovi mansarde vrtca v Šenčurju. »Vrednost pogodbe je 115 tisoč evrov, dela pa naj bi bila končana do konca avgusta,« je povedal župan Kozjek. Poleg energetske sanacije osemnajst let stare stavbe bodo obnovili tudi streho. Ob podpisu je bila navzoča tudi ravnateljica Osnovne šole Šenčur Majda Vehovec. Načrtujejo pa tudi ureditev podstrešja v osnovni šoli, s čimer bodo pridobili tri učilnice, predavalnico, arhiv in sanitarije. Danes, ko se izteče pritožbeni rok razpisa, bosta znana izvajalec in vrednost pogodbenih del. Če ne bo zapletov, bodo tudi ta gradbena dela končana pred začetkom novega šolskega leta.

Za nekatere sporna izbira

Svet Mestne knjižnice Kranj je minuli teden za novo direktorico knjižnice predlagal Petro Puhar Kežžar, ki naj po očitkih nekaterih ne bi izpolnjevala vseh pogojev iz razpisa.

MATEJA RANT

Kranj – Potem ko je svet osrednje kranjske knjižnice pretekli teden za novo direktorico predlagal Petro Puhar Kežžar, so se v javnosti pojavili očitki, da naj ne bi bila primerna za to mesto. Tako naj ne bi izpolnjevala razpisnega pogoja glede zahtevane izobrazbe, prav tako ji očitajo, da nima delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih. Petra Puhar Kežžar te očitke zavrača in pravi, da je svet knjižnice vse vloge temeljito pregledal in z vsemi petimi prijavljenimi kandidati opravil podrobne razgovore. To je zavrnila tudi predsednica sveta knjižnice Smiljana Vončina Slavec.

»Svet knjižnice je začel postopek izbire novega direktorja in ga korektno pelje naprej,« je poudarila Smiljana Vončina Slavec in dodala, da so pregledali vseh pet vlog, s katerimi so se kandidati prijavili na razpis. »Vseh pet kandidatov je ustrezalo osnovnim pogojem, pri čemer nekatere lahko izpolnijo že po nastopu funkcije.« Z vsemi kandidati so opravili tudi razgovor. »Na osnovi tega smo oblikovali vsak svoje mnenje, nato pa skupaj ocenili, da je predlagana kandidatka



Svet Mestne knjižnice Kranj je za novo direktorico predlagal Petro Puhar Kežžar. / Foto: Tina Dokl

najprimernejša.« Pojasnila je še, da jih je prepričala s svojo energijo in dobrimi vsebinskimi predlogi ter lastno angažiranostjo in vključenostjo v delo knjižnice. »Knjižnica je že zdaj postala pomemben del kraja, kar pomeni, da je dobro zasnovana, zato je to treba nadaljevati.« Petra Puhar Kežžar je dejala, da ji mnenje sveta veliko pomeni, prav tako pa izredno visoka podpora zaposlenih. To se ji zdi izredno pomembno, saj le na tak način vidi nadaljnje vodenje knjižnice. »Če ne bi bilo te podpore, sploh ne bi kandidirala. Treba je

namreč sodelovati, v zaposlenih vidim ogromno potenciala.« Očitki, da nima ustrezne izobrazbe družboslovne oziroma humanistične smeri, se ji zdijo smešni. »Kam potem sodi fakulteta za organizacijske vede, če ne med družboslovne,« se sprašuje. Enakega mnenja je bil svet zavoda, je pojasnila Smiljana Vončina Slavec.

Ob tem so se pojavila tudi namigovanja, da pri njenem imenovanju poskušajo zaobiti mestni svet, ki mora podati soglasje k imenovanju. Mestni svetniki naj bi se namreč morali o predlagani kandidatki izjasniti v

šestdesetih dneh, naslednje seje mestnega sveta pa ne bodo sklicali pred septembrom. A tudi pri občini so zavrnili bojazen, da bi novo direktorico imenovali brez soglasja mestnega sveta. V odloku o ustanovitvi javnega zavoda Mestne knjižnice Kranj sicer res piše, da se v primeru, če ustanovitelj ne odgovori šestdesetih dneh ali v desetih dneh po prvi seji sveta ustanovitelja po prejemu zahteve, šteje, da je bilo soglasje podano oziroma mnenje pozitivno. Ob tem pa so dodatno pojasnili: »Ker je Mestna občina Kranj prejela zahtevek za izdajo soglasja k imenovanju direktorice Mestne knjižnice Kranj po zadnji seji sveta mestne občine, ki je bila 10. junija, bodo svetniki o tem odločili na septembrski seji, saj v juliju in avgustu seje niso predvidene.« V tem primeru zato po njihovi razlagi ne pride v poštev šestdesetdnevni rok od tedaj, ko je svet zavoda podal zahtevo za soglasje, temveč določilo o desetdnevem roku po prvi seji sveta mestne občine po prejemu zahteve. »To pomeni, da je v primeru, da bo naslednja seja sveta 23. septembra, skrajni rok za odgovor svetu knjižnice 3. oktober,« so še dodali v svojem pojasnilu.

Počitniška delavnica v Mojstrani

Mojstrana - Jutri, v soboto, 4. julija, ob 9. uri bo v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani prva sobotna počitniška delavnica za otroke od 6. leta naprej. Za začetek bodo ustvarjali na temo Aljaževega stolpa.

Srečanje »prešernovcev«

MATEJA RANT

Kranj – V Osnovni šoli Franceta Prešerna Kranj so letos gostili vsakoletno srečanje šol, ki nosijo ime po pesniku Francetu Prešernu. Tokratno srečanje je bilo po besedah ravnatelja kranjske šole Aleša Žitnika formalno tretje po vrsti, čeprav so se zaposleni s petih »Prešernovih« šol že prej srečevali, srečanja pa so bila bolj športno

obarvana. Tokrat pa so za okrog petdeset gostov iz Maribora, Ribnice, Črenšovcev in Beograda pripravili tudi pester kulturni in turistični program.

Dopolodne so se tako lahko odpravili na pohod na Šmarjetno goro, si ogledali posestvo Brdo ali se podali na voden ogled Kranja, pri čemer so jim na pomoč priskočili v Gorenjskem muzeju in kranjskem turistično-informacijskem centru.

Popoldne pa so namenili družabnim aktivnostim. Srečanja so po Žitnikovih besedah tudi priložnost za izmenjavo informacij in izkušenj med posameznimi šolami. »Omenjene šole tudi sicer veliko sodelujemo med sabo.« Ideja o vsakoletnem srečanju se je porodila nekdanjemu ravnatelju osnovne šole iz Črenšovcev Štefanu Ftičarju. »On nas je prvi povezal,« je še dodal Žitnik.



V Kranju so se srečali zaposleni s petih šol, ki nosijo ime po pesniku Francetu Prešernu.

Harmonike ob Blejskem jezeru

19. 7. 2015

051 306 089

Prijave do 13. 7. 2015

www.harmonike-bled.si



IZDELOVANJE
NARODNIH NOS
Majca in Vili Berce
www.narodna-nosa.si

Občina Medvode praznuje

Rojstni dan Jakoba Aljaža je dan, ko praznuje Občina Medvode. Danes zvečer bodo na slavnostni seji podelili občinska priznanja, prireditve v sklopu praznovanja pa se bodo zaključile v sredo z Ultra tekom od Aljaža do Aljaža.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Dve medalji in štiri plakete bodo danes zvečer podelili na slavnostni seji občinskega sveta Občine Medvode, ki bo potekala na Mestnem trgu pred tamkajšnjo knjižnico. Občina

Medvode občinski praznik praznuje 6. julija, ko se je v Zavrhu pod Šmarno goro rodil Jakob Aljaž. Letos mineva 170 let od njegovega rojstva.

V sklopu praznovanja so pripravili 13 različnih prireditev s skupnim imenom

Medvode so »fest«. Začele so se 13. junija, potekale bodo do 8. julija. Jutri bo ob 9. uri pred rojstno hišo Jakoba Aljaža slavnostna akademija Gorniškega kluba Jakob Aljaž, ki vsako leto podeljuje častne znake za prehojeno pot Od doma

do doma, obeležili pa bodo tudi visok jubilej Župnije Pirniče. Zaključek srečanja bo ob 11. uri na Šmarni gori, kjer bo sveto mašo daroval France Urbanija. V torek bo v Športni dvorani Medvode veliki koncert Aljaževih Medvode, na katerem bodo nastopili Ansambel Saša Avsenika, Rock Partyzani, Moped Show, Klemen Bunderla in Godba Medvode. Gostje bodo Jožko Globokar, Viki Grošel in Miro Kregar. Slednji bo imel posebno nalogo dan kasneje, v sredo, 8. julija, ko se bo ob 6. uri zjutraj izpred rojstne hiše Jakoba Aljaža v Zavrhu podal na ultra tek do Aljaževega stolpa na vrhu Triglava. Pot naj bi pretekel v desetih urah, organizatorji pa vabijo, da kakšen uvodni kilometer pretečete z njim. Z Ultra tekom od Aljaža do Aljaža se bo zaključilo praznovanje ob 21-letnici obstoja Občine Medvode.

Električni skiro za občino

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Mladi inovatorji Medpodjetniškega izobraževalnega centra v Škofji Loki (MIC) so lani izdelali električni skiro, zdaj pa je izdelan prvi primerek za prodajo. V ponedeljek so ga predstavnik MIC-a pripeljali na občino, kjer ga je prevzel župan Miha Ješe. »Občina

bo električni skiro odkupila, s čimer želimo spodbuditi mlade izumitelje iz MIC-a. Prvi uradni komercialni primerek so izdelali v občinskih barvah, na občini pa ga bomo uporabljali za vožnje po mestu in okolici,« je povedal župan in oznanil, da ga bomo na električnem skiroju videli že danes ob odprtju čistilne naprave na Suhi.



Občina je od MIC-a odkupila električni skiro. / Foto: Primož Pičulin



Ena izmed prireditev v sklopu praznovanja občinskega praznika je bil tradicionalni Slovenski dan v Dragočajni, na katerem obiskovalci lahko pokusijo za te konce tipično hrano in pijačo. Letos je dišalo tudi iz poljske kuhinje, ki so jo uporabljali v prvi svetovni vojni.

Presežek v obnovo kuhinje

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Medvoški občinski svetniki so se seznanili z računovodskim in poslovnim poročilom Vrta Medvode za leto 2014. Vrtec ima nekaj več kot 260.300 evrov presežka prihodkov nad odhodki, zato so potrdili predlog župana po dogovoru z vodstvom vrta, da

se dvesto petdeset tisoč evrov nameni za prenovo osrednje kuhinje, preostala razlika pa ostane nerazporejena.

»Kuhinja je premajhna, nefunkcionalna, oprema je zastarela. Poleg tega je potrebno vsakodnevno čiščenje odtočnih jaškov, prihaja do zamakanja v zaklonišče, stopnišče in pralnico. S

preureditvijo in dograditvijo osrednje kuhinje ter hkrati ureditvijo dostave do kuhinje bo tehnološka zmogljivost omogočala pripravo okrog osemsto obrokov dnevno,« je pojasnila ravnateljica Vrta Medvode Romana Epih. Vrtec deluje na devetih lokacijah, na zadnji dan lanskega leta je bilo vanj vključenih

750 otrok v 41 skupinah. Epihova je poudarila, da se je presežek prihodkov nad odhodki naraščal od leta 2008, ko je vrtec vsa leta posloval pozitivno. Za letošnje leto pričakuje približno enako poslovanje kot lani, po pričakovanjih pa se bodo nekoliko povečali odhodki, tako za stroške kot za plače, saj so predvidena napredovanja zaposlenih v razrede in nazive, na kar pa nimajo posebnega vpliva. Spremembe cen vrta ne predvidevajo.

Gorenjski diabetiki na Goli vrh

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Gorenja vas – Sedemdeset članov šestih gorenjskih društev diabetikov je junija obiskalo utrdbo Rupnikove linije na Golem vrhu. V

sodelovanju z občino Gorenja vas - Poljane je dogodek organiziralo Društvo diabetikov Škofja Loka.

V spremstvu vodičev Damjane in Borisa so se izletniki v poldrugi uri sprehodili po

dvesto metrov dolgi utrdbi. V eni izmed stranskih dvoran so pohodniki ob pomoči na hitro sestavljenega pevskega zborčka zapeli dve pesmi. »Namen je bil preveriti navedbe vodičev, da je

dvorana zelo akustična in kot taka primerna tudi za prave koncerte,« pravi predsednica škofjeloških diabetikov Tanja Oblak. Nato se je skupina razdelila na dva dela: eni so se vrnili nazaj do vhoda, drugi pa so se po 121 stopnicah in dveh lestvah povzpeli do strelnih lin, prek katerih so zapustili hladne in temačne prostore utrdb. Sledil je kratek pohod do turistične kmetije Pr Bukovcu, kjer so jim postregli z ocvirkovko in čajem. Po kratki predstavitvi dela in življenja na kmetiji so se odpravili nazaj do izhodiščne točke. Ustavili so se še na kosilu Pr sedmic, srečanje pa so zaokrožili s Tavčarjevo črtico Posavčeva češnja, ki jo je v domačem narečju predstavila Anica Berčič.



Foto: Damjana Peternej



LOVSKA KOČA 1040 m
na Toli

VABI NA

VESELO POLETNO NEDELJO
5. JULIJ, OD 12.00 DO 17.00

ZABAVNI PROGRAM
BREZPLAČEN LOVSKI GOLAŽ
DEGUSTACIJA VIN
VIPAVSKE VINSKE HIŠE MANSUS

Lovska Koča na Toli, Prtvoc nad Železniki
www.lusina-gostinstvo.si



V SPOMIN

Juta Krulc (1913–2015)



Bi se lahko reklo, da je pravzaprav nekaj lepega, če nekdo, ki je doživel 102 pomladi in se je v svojem dolgem življenju največ ukvarjal z vrtovi, odide s tega sveta ravno v kresnem času? Gospa Juta Krulc, naša priznana vrtna arhitektka, je živele prav toliko let in vsako pomlad znova doživljala razcvet svojih vrtov, ti pa so najbolj bujni takrat, ko se o kresi dan obesi, pomlad pa prevesi v poletje. Človek, ki živi z vrtovi, ve še bolj od drugih, da bosta za poletjem prišla jesen in zima, ko bo vrt »umrl«, spomladi pa ponovno oživel. Tako je vsako pomlad znova zaživela tudi naša žlahtna vrtnarka, ob koncu svoje 102. pomladi pa za zmeraj odšla. Zdaj je morda že na Elizejskih poljanah in tudi tam opravlja delo vrtnarke. Rajske.

Juta Zdešar Krulc je ugledala luč sveta še v Avstro-Ogrski pod cesarjem Francem Jožefom. Rodila se je 18. aprila 1913 v Radovljici, kamor je prišla k prijateljem roditi njena mati Josipina, ki je sicer živela v Ljubljani. Jutin oče je bil Josip Režek, po rodu Belokranjec, doktor prava, priznan odvetnik in politik. Z Jutino materjo se ni poročil, vendar je z obema ves čas vzdrževal prijazne odnose. Juta je študirala arhitekturo in diplomirala pri prof. Ivanu Vurniku, po rodu prav tako Radovljčanu. Poročila se je z Mirkom Krulcem, ki je kot oficir Vojske Kraljevine Jugoslavije in kraljeve garde služboval v Srbiji. V letih 1953–1957 je bila asistentka pri prof. Cirilu Jegliču na Agronomski fakulteti, ta pa je dobil tudi veliko državno naročilo, naj ponovno uredi med vojno zapuščen Arboretum Volčji Potok. Delo v tem kulturnem botaničnem objektu jo je dokončno zapisalo krajinski in vrtni arhitekturi. Ko se je prof. Jeglič upokojil, je bilo ukinjeno tudi njeno delovno mesto, in odločila se je, da gre na svoje. Od takrat do danes je narisala načrte za okrog štiristo vrtov! Gospa Juta ni bila le risarka arhitekturnih načrtov, bila je tudi mojstrica botanične risbe z očitnim slikarskim talentom. Za Fenološki atlas Jugoslavije (1955) je narisala »portrete« številnih rastlin. Njeno največje delo je botanični vrt, ki nastaja za hišo njenega zeta, likovnega umetnika Tomaža Kržišnika v Žireh. Urejala ga je skupaj s hčerko Majo, Tomažem in vnukom Tadejem. Po kratki, a hudi bolezni je umrla v bolnišnici na Golniku 22. junija 2015. Njeni vrtovi ostajajo, večina je v skrbnih rokah. Do konca avgusta pa je v ljubljanski galeriji Dessa na ogled razstava Življenje z vrtovi. Z vrtovi Jute Krulc.

Miha Naglič

Letos podelili pet priznanj

Slavnostno akademijo ob letošnjem občinskem prazniku so v Železnikih posvetili praznovanju dvestoletnice šolstva. Častni občan je postal Alojzij Žumer.

ANA ŠUBIC

Železniki – S slavnostno akademijo, na kateri so podelili občinska priznanja, so v torek v Železnikih zaključili niz prireditev ob občinskem prazniku, ki ga praznujejo 30. junija, saj so bili na ta dan leta 1973 v posebni darilni listini prvič omenjeni kraji v Selški dolini. »Nocoj bi se še posebno rad zahvalil in čestital prejemnikom občinskih priznanj, ki ste z delom na različnih področjih izboljšali gospodarsko, družbeno in kulturno življenje v naših krajih,« je poudaril župan Anton Luznar. Kulturni program prireditve, ki je potekala v športni dvorani, so oblikovali učenci Osnovne šole Železniki, posvečena pa je bila praznovanju dvestoletnice šole v Železnikih.

Župan se je v govoru sprehodil skozi najpomembnejše tekoče investicije v občini: od obnove vodovoda v Železnikih in dražgoške podružnične šole do sanacij plazov v Topoljah in Dražgošah ter napovedanega nadaljevanja rekonstrukcije državne ceste v Sorico. »Letos praznujemo dvesto let šole v Železnikih. Vsem, ki ste ustvarjali in še ustvarjate zgodovino na Osnovni šoli Železniki, čestitam ob visokem jubileju in se vam zahvaljujem za vaš prispevek. Opravljate velik in plemenit poklic. Naj vas vaša pozitivna energija, strokovnost in razumevanje še naprej vodijo na poti,



Župan Anton Luznar z letošnjimi občinskimi nagrajenci / Foto: Tina Dokl

kjer skupaj z učenci gradite našo skupno prihodnost,« je še dejal.

Na letošnji slovesnosti so podelili pet občinskih priznanj. Naziv častnega občana je prejel 83-letni Alojzij Žumer za življenjsko delo na gospodarskem in družbenem področju. Po končanem študiju na fakulteti za elektro-

med letoma 1966 in 1975; v tem času so uvedli mednarodne kooperacije s podjetji AEG, Braun, Girmi ..., leta 1974 pa tudi novi program sesalne enote, ki se je kasneje razvil v osnovni program današnjega podjetja Domel. Žumer je bil dva mandata tudi predsednik Krajevne skupnosti Železniki in je pomembno prispe-

Vsem tedanjim sodelavkam in sodelavcem sem hvaležen za sodelovanje in razumevanje, le skupaj smo lahko dosegli uspeh. Tudi današnji delavci te industrije so s svojim delom že dokazali, da so vredni nasledniki svojih dedov,« je povedal.

Občinsko plaketo sta prejela Osnovna šola Železniki ob dvestoletnici šole v Železnikih in šolsko glasilo Naše poti ob 45-letnici izida prve številke. Priznanje občine za izjemne dosežke so podelili Antonovemu vrtcu ob dvajsetletnici delovanja vrta, priznanje za življenjsko delo prostovoljcev pa Antoniji Šuštar, ki je še zlasti poznana kot odlična skrbnica klekljanih cerkvenih prtov.

Častni občan Alojzij Žumer: »Ponosen sem, da je vsa današnja ključna industrija v Železnikih nastala iz v tistih časih tako preganjane zadrage Niko.«

tehniko v letu 1958 je poklicno pot začel kot vodja razvojnega oddelka v tovarni Niko, kasneje pridruženi Iskri. Podjetje Iskra Železniki je vodil

val k napredku kraja. »Ponosen sem, da je vsa današnja ključna industrija v Železnikih nastala iz v tistih časih tako preganjane zadrage Niko.

Županova priznanja odličnjakom

ANA ŠUBIC

Železniki – V Železnikih so tudi letos na slovesnosti ob občinskem prazniku podelili županova priznanja osnovnošolcem in dijakom, ki so vsa leta šolanja zaključili z odličnim uspehom. Priznanja si je tokrat prislužilo devetnajst devetošolcev in osem gimnazijcev. »Take uspehe ste dosegli z nardarjenostjo, pridnostjo in vztrajnostjo. Po zasluženih počitnicah vas bo pot vodila nabirat znanje na srednje in visoke šole. Želim vam, da ste tudi tam uspešni in tako v ponos svojim staršem in učiteljem. Vaše pridobljeno znanje, izkušnje, sodelovanje in spoštljiv odnos do drugih so najboljša popotnica za vašo nadaljnjo pot v življenju,« je odličnjake nagovoril župan Anton Luznar.



Župan Anton Luznar z devetošolci, ki so bili vsa leta šolanja odlični / Foto: Tina Dokl

Vodnik, ki vam bo vselej pri roki, lahko ga boste vzeli s seboj na vrt. Kot najkoristnejši kratki izpiski o vsem pomembnem: pripravi zemljišča, gnojenju, kolobarjenju, namakanju, varstvu rastlin, primeri načrtov vrta za določeno kvadraturu, ... Okoli 100 najpogostejših vrtnin je predstavljenih na enak način - kratko, z vsemi podatki na enem mestu (dobri in slabi sosedje, razni namigi, medvrstne razdalje, čas sajenja, ...). Za konec pa je priložen še koledar opravil po mesecih.

12⁵⁰ EUR
* poština

Cena knjige je

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas



Počitniško varstvo le malokje

Na Gorenjskem le redke občine omogočajo vsaj osemurno počitniško varstvo mlajših osnovnošolcev. V Kamniku ga letos organizirajo že deveto leto zapored.

ANA ŠUBIC

Kranj – Medtem ko otroci ta čas uživajo v brezskrbnih počitnicah, pa slednje številnim staršem mlajših osnovnošolcev prinašajo skrbi, saj morajo zanje zagotoviti varstvo. Ker večina nima na voljo desetih tednov dopusta, kolikor trajajo počitnice, marsikdo pa tudi ne starih staršev, ki bi lahko pazili vnuke, ostanejo na voljo različne aktivnosti, ki pa znajo biti precej drage. Poleg tega številne potekajo le po nekaj ur dnevno, kar zaposlenim staršem, ki bi potrebovali vsaj osemurno varstvo, ne pomaga kaj dosti. V nekaterih občinah so tako začeli organizirati počitniško varstvo za mlajše osnovnošolce, ki se začne v zgodnjih jutranjih urah in konča popoldne.

Počitniško varstvo v Kamniku in Medvodah

Tak primer je Kamnik, kjer med poletnimi počitnicami varstvo za učence od prvega do petega razreda organizirajo že deveto leto. Zanimanje je iz leta v leto večje, v dveh mesecih pa se bo v varstvo, ki ga izvajajo med 7. in 16. uro, vključilo 142 otrok iz Kamnika pa tudi nekaterih okoliških

občin. »Letos so čisto vsi termini maksimalno zapolnjeni. Število otrok se giblje od 28 do 40, povprečno pa so v varstvo vključeni tri tedne. Rdeča nit letošnjega programa so slovenski mladinski filmi,« je pojasnila Gordana Kotnik iz Društva počitniško varstvo Kamnik. Prostore za varstvo jim je odstopila Osnovna šola 27. julija, kosilo in malico pa jim pripravljajo v Gimnaziji in srednji šoli Rudolfa Maistra. Program sofinancira občina, prispevek staršev pa znaša osem evrov na dan.

Podobno imajo počitniško varstvo, ki ga omogočajo devet ur dnevno, že pet let urejeno v Medvodah, le da tam ne poteka dva meseca, pač pa prvo polovico julija in drugo polovico avgusta. Zanimanje za program je tudi v preostalem delu poletja, je pojasnil v. d. direktor Javnega zavoda za kulturo in mladino Medvode Aleš Kalan: »Verjetno bomo že naslednje leto dodali še dva termina za varstvo, če ju bo občina pripravljena financirati. Občina namreč pokriva približno šestdeset odstotkov stroškov, preostalo pa plačajo starši s kotizacijo, ki znaša 35 evrov na teden. Znova smo pripravili peter program aktivnosti, otroci pa vsak dan dobijo tudi

štiri uravnotežene obroke, za kar poskrbi Vrtec Medvode.« Varstvo izvajajo v klubu Jedro, Kalan pa pričakuje, da bodo vsi štirje termini polno zasedeni in da se bo skupaj v program vključilo okoli 160 otrok.

V Škofji Loki uvedli jutranje varstvo

Korak naprej so letos naredili v Škofji Loki, kjer je Društvo prijateljev mladine tradicionalne triurne počitniške aktivnosti Dobimo se ob pol desetih na OŠ Ivana Groharja razširilo z jutranjim in popoldanskim varstvom, tako da program izvajajo šest ur dnevno – od 7.30 do 13.30. A obisk jutranjega varstva je bil vsaj ta teden, ko so z njim začeli, slabši od pričakovanj, zato se bodo v nadaljevanju na podlagi števila prijav sproti odločali, ali ga bodo organizirali. V torek zjutraj so na primer varovali le tri prvošolčke, prijavljenih je bilo sicer nekaj več. »Gre za novost in morda nekateri starši o tej možnosti niti niso obveščeni. Ta teden jutranje varstvo izvajamo poskusno, potem bomo pa videli, kako se bo obneslo. Za izvedbo pa je treba imeti vsaj okoli deset udeležencev. Je pa ponovno na dober odziv naletel program Dobimo se ob pol



Medtem ko v nekaterih občinah povpraševanja po počitniškem varstvu ne zaznavajo, pa je v Medvodah zanj veliko zanimanja. / Foto: Tina Dokl

desetih, ki ga na dveh lokacijah povprečno obiskuje sedemdeset otrok,« je povedala mentorica Maja Pušenjak. Aktivnosti subvencionirajo občina in donatorji, šesturni dnevni program pa starše stane petnajst evrov na teden, pri čemer morajo otroci malico prinesiti od doma.

O uvedbi počitniškega varstva razmišljajo tudi v Žirovnici, kar je bila ena od predvolilnih obljub župana Leopolda Pogačarja. Projekt bi vodila osnovna šola, finančno pa bi ga podprla občina, ki bi skušala poiskati tudi dodatne vire financiranja na razpisih. Letos so zagotovili 2.200 evrov za pripravo naloge o možnih oblikah organizacije

poletne šole, v proračunu za prihodnje leto pa so že predvideli 15 tisoč evrov za morebitno izvedbo.

Drugje ni povpraševanja

V večini občin pa daljše, vsaj osemurno poletno varstvo mlajših osnovnošolcev, ki ni komercialno naravnano, ni zagotovljeno. Ne izvajajo ga niti osnovne šole največje, kranjske občine. »Problem je v plačilu, saj tovrstno delo ni sistemizirano. Prav tako se zaradi manjšega števila otrok v različnih časovnih obdobjih pojava vprašanje racionalnosti izvajanja počitniškega varstva in nekateri prijavljeni otroci se varstva kasneje ne udeležijo,« je pojasnila

Mendi Kokot iz službe za stike z javnostjo Mestne občine Kranj in dodala, da prošnja za izvedbo varstva izražajo redki posamezniki. »Leta 2011 so Kranjski vrtci v času poletnih počitnic sprejemali v varstvo tudi prvošolčke, v zadnjem obdobju pa ne več,« je še povedala.

Na Občini Bled pravijo, da po informacijah iz osnovne šole in mladinskega centra potrebe po varstvu mlajših osnovnošolcev niso posebej zaznane, bodo pa različne dejavnosti organizirali v mladinskem centru, otrokom je na voljo oratorij ... Potrebe po počitniškem varstvu osnovnošolskih otrok niso zaznali tudi na Občini Jesenice, zato o organizaciji takšnega varstva ne razmišljajo. Kot poudarjajo, so pri organizaciji počitniških aktivnosti za otroke in mladino že vrsto let zelo aktivni njihovi javni zavodi. Podobno odgovarjajo tudi v občinah Šenčur, Trzič in Radovljica.

V Medvodah počitniško varstvo, ki traja devet ur dnevno, zagotavljajo pet let. Občina pokriva približno šestdeset odstotkov stroškov, preostalo pa plačajo starši s kotizacijo, ki znaša 35 evrov na teden. Otroci dobijo tudi štiri obroke, ki jih pripravijo v vrtcu.

Investitor mora poškodbe sanirati

V novem odloku o občinskih cestah so v Kamniku opredelili tudi, kako mora investitor po posegu sanirati cesto. Za nekategorizirane ceste po novem skrbi lastnik oz. uporabnik.

ANA ŠUBIC

Kamnik – Kamniški občinski svet je zaradi uskladitve z novim zakonom o cestah po skrajšanem postopku potrdil nov odlok o občinskih cestah. V njem so med drugim sledili zakonski opredelitvi, da za nekategorizirane ceste, ki se uporabljajo za javni cestni promet, skrbi lastnik oz. uporabnik, medtem ko je bila to doslej dolžnost krajevne skupnosti. Kot so razložili v občinski upravi, si sicer prizadevajo, da bi se vse nekategorizirane ceste, ki se uporabljajo za javni cestni promet,

čim prej kategorizirale in s tem postale predmet urejanja gospodarske javne službe.

V odloku so pri posegih v občinske ceste zaradi kvalitetne izvedbe del določili tudi širino prečnega in vzdolžnega prekopa. Kot je pojasnil Sandi Borec, višji svetovalec za gospodarske javne službe in projektno delo, so ceste po posegih večkrat ostajale poškodovane, investitorji pa so se izogibali sanacij poškodb. Večkrat so bile težave tudi pri oblikovanju pogojev za izvedbo posegov, saj nekateri niso bili opredeljeni, je

še dodal. V izogib težavam so sedaj natančno definirali pogoje za izdajo dovoljenj za prekope oz. posege na občinske ceste, te pa mora nadzirati vzdrževalec občinskih cest. Omenjene dopolnitve odloka bodo občini olajšale zahteve o preplastitvi vozišč, pločnikov in kolesarskih stez, če bo to potrebno, je še pojasnil Borec.

Svetnik Damjan Hribar je v razpravi izrazil bojazen, da bo imel odlok finančne posledice tudi za občinski proračun, saj se bo novih zahtev o sanaciji cestišč po posegih morala

držati tudi občina, ne le zasebni investitorji. »Verjamem, da je odlok dobro nameren. A take zahteve bodo tudi odvrčale investitorje, saj ne bo nihče prišel k nam gradit optike, da bo potem moral na novo asfaltirati celo ulico,« je dejal in se čudil, da nekateri odlok, ki so mu v preteklem mandatu nasprotovali, zdaj podpisajo. Borec je odgovoril, da je občina že do sedaj po posegih v cesto njeno sanacijo izvajala na način, kot ga zahteva novi odlok. »Če tega ne bomo delali, bo iz leta v leto večja škoda na cestah,« je pristavil.

1000 ANGLEŠKIH BESED
1000 NEMŠKIH BESED
1000 ITALIJANSKIH BESED

Pregovor pravi: Več znaš, več veljaš. Pri učenju angleščine, nemščine in italijanščine vam bo pomagal slovar z zabavnimi sličicami, s pomočjo katerega boste usvojili najbolj uporabne besede in fraze. Moto slovarjev je: učenje skozi igro.

Cena posameznega slovarja
9,90 EUR
* poštšina

Zelo primerno tudi za darilo!

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel.: 04/201-42-41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Puhartovi likovniki

Kranj – V veliki avli Mestne občine Kranj je na ogled tradicionalna pregledna razstava več kot 370 likovnih del udeležencev delavnic in tečajev likovne šole Puhart, ki jo je tudi v preteklem šolskem letu obiskovalo veliko udeležencev, naj gre za mlajšo generacijo osnovnošolcev, srednješolsko mladino ali pa tiste, ki svoj likovni talent prepoznajo v tretjem življenjskem obdobju. Razstava ponuja bogat preplet različnih tehnik in likovnih interpretacij ter tematik, ki so bili v preteklem letu ustvarjalni moto v ateljeju Puhart. Delavnice so tudi letos vodili Zmago Puhar, Eva Puhar in Jernej Kejžar.



Likovne šole Puhart so vsako leto zelo dobro obiskane. / Foto: arhiv Puharta

Bohinj v obeh vojnah

Bohinjska Bistrica – Letošnje leto zaznamuje stoletnica začetka bojov na soški fronti ter sedemdeseta obletnica konca druge svetovne vojne. Obe sta Bohinj in Bohinjce neizbrisljivo zaznamovali. Gorenjski muzej jutri, v soboto, 4. julija, ob 19. uri vabi v Muzej Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici na odprtje nove stalne razstave Bohinj in Bohinjci 1914–1918, 1941–1945. Slavnostni govornik na odprtju razstave bo župan Občine Bohinj Franc Kramar. Razstavo bo odprl idejni oče Malega vojnega muzeja Janko Stušek.

Rime z gora

Zelenica – V Planinskem domu Zelenica (Gorniški učni center) se bo danes, v petek, 3. julija, ob 18. uri odvijal prvi literarni večer slovenskih pisateljev v objemu gora. Na Gorskem literarnem nočturnu – Rime z gora bodo nastopili Feri Lainšček, Boris A. Novak, Vlado Žabot, Tone Peršak, Igor Likar ter Matej Venier. V programu sodelujejo še člani ansambla Bonus pod vodstvom Mihe Lindava z uglasbitvijo pesmi Ferija Lainščka in drugimi glasbenimi motivi. V drugem delu večera bo predstavljena tudi zamisel za skupno izdajo avtorjev na temo Karavanške legende o nastanku Tržiča (Nejc Perko).

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 4. 7.
13.45, 16.15, 18.45, 21.15
TERMINATOR: GENISYS
20.50 TED 2
14.10, 18.30 JURSKI SVET
16.30 VRVEŽ V MOJI GLAVI, sinhro.

Nedelja, 5. 7.
13.45, 16.15, 18.45, 21.15
TERMINATOR: GENISYS
20.50 TED 2
14.10, 18.30 JURSKI SVET
16.30 VRVEŽ V MOJI GLAVI, sinhro.

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 4. 7.
15.30, 18.00, 20.00, 21.15, 22.40
TERMINATOR: GENISYS
16.40 KAJ POČNEMO V MRAKU
21.00 VROČI MIKE XXL
14.15, 17.45, 19.00, 20.30, 22.30
18.30 JURSKI SVET
15.00, 17.30, 20.15 JURSKI SVET, 3D
14.30, 15.40 VRVEŽ V MOJI GLAVI
13.30 VRVEŽ V MOJI GLAVI, 3D
16.30, 22.45 VOHUNKA

Nedelja, 5. 7.
15.30, 18.00, 20.00, 21.15
TERMINATOR: GENISYS
16.40 KAJ POČNEMO V MRAKU
21.00 VROČI MIKE XXL
14.15, 17.45, 19.00, 20.30
18.30 JURSKI SVET
15.00, 17.30, 20.15 JURSKI SVET, 3D
14.30, 15.40 VRVEŽ V MOJI GLAVI
13.30 VRVEŽ V MOJI GLAVI, 3D
16.30 VOHUNKA

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 3. 7.
19.00 KAPITAN SABLJEZOB I IN ZAKLAD LAMA RAME
21.00 TERMINATOR: GENISYS

Sobota, 4. 7.
19.00 KAPITAN SABLJEZOB I IN ZAKLAD LAMA RAME
21.00 TERMINATOR: GENISYS

Nedelja, 5. 7.
20.00 TERMINATOR: GENISYS

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

V mreži konstruktivizma

V okviru raziskave BauNet je na Loškem gradu na ogled razstava Černigoj/Teater. Umetnikovemu plodovitemu konstruktivističnemu obdobju je močan pečat pustil weimarski Bauhaus.

SAMO LESJAK

Škofja Loka – Razstava je del mednarodnega raziskovalnega in razstavnega projekta Bauhaus – mreženje idej in praks (BauNet), ki pod vodstvom zagrebškega Muzeja za sodobno umetnost združuje štiri kulturne institucije, poleg zagrebškega še graški muzej Joanneum, Akademijo likovnih umetnosti iz Sarajeva in Loški muzej. Cilj projekta je temeljito raziskati in predstaviti dejavnosti in medsebojne povezave med umetniki jugovzhodne Evrope, ki so se šolali na znameniti šoli za arhitekturo, oblikovanje in vizualno umetnost Bauhaus v Weimarju. To je kot edini slovenski umetnik v dvajsetih letih prejšnjega stoletja obiskoval tudi Avgust Černigoj (1898–1985). Kot je pojasnila kustosinja Barbara Sterle Vurnik, so našli doslej neznanne dokumente in pisma, katerih korespondence izkazujejo Černigojevo zelo kratko študijsko obdobje v Weimarju. Pa vendar, čeprav kratko, mu je weimarsko obdobje pustilo globok pečat, ki se kaže v njegovem delu, ki zajema kolaže, montaže, grafike, ambiente, arhitekturne študije in druge eksperimentalne projekte. Prav Weimar je

bil namreč stičišče najradikalnejših, sodobnih umetniških praks, ki so bile vezane tudi na pogled na družbo v smislu njene demokratizacije ter združevanja umetnosti in življenja.

Černigoj se je v Weimarju seznanil z novimi tokovi avantgarde, zlasti z avantgardističnim gledališčem, z ruskimi konstruktivisti in s sodobnim oblikovanjem. Bil je v neposrednem stiku z umetniki, kot so Walter Gropius, Paul Klee, Vasilij Kandinski, Laszlo Moholy-Nagy, Oskar Schlemmer, ki so nanj naredili velik vtis. Zaradi finančnih težav, a poln novega znanja, se je kmalu vrnil v Ljubljano in pod vplivom izkušenj Bauhauza pripravil svojo odmevno 1. konstruktivistično razstavo. Leta 1925, po 2. didaktični razstavi v Jakopičevem paviljonu, je bil politično izgnan iz Ljubljane. S tem se je njegovo konstruktivistično obdobje v Ljubljani zaključilo in nadaljevalo v Trstu, kjer je sodeloval pri vrhuncu slovenskega konstruktivističnega gibanja. V sklopu umetniške razstave upodablajočih umetnosti je namreč skupina tržaških umetnikov (Carmelich, Štepančič, Vlah) pod vodstvom Černigoja dobila svoj oddelek in razstavila



Zrcalni odsev konstruktivizma: razstava o Avgustu Černigoju na Loškem gradu / Foto: Matic Zorman

prelomno delo Tržaški konstruktivistični ambient.

Razstava na Loškem gradu, ki jo je odprl državni sekretar na Ministrstvu za kulturo Anton Peršak, samega odprtja pa so se udeležili mnogi kulturniki in umetniki, se osredotoča na Černigojevo najplodovitejše in prevratno, zgodnje konstruktivistično obdobje, ko je ustvarjal gledališko kostumografijo in scenografijo ter večino drugih vrhunskih del, s katerimi se je dokončno zapisal tudi na evropski umetnostni zemljevid. Projekt ga po besedah Sterle Vurnikove na ta zemljevid zopet upravičeno vrača, saj Černigoj nedvomno predstavlja pomemben del

evropske umetnostne avantgarde.

»Ko je minilo kratko, a razburljivo obdobje slovenske avantgarde, ki se je začelo okrog leta 1920 in trajalo nekje do leta 1929, v katero je okrog leta 1924 vstopil tudi Avgust Černigoj, se je spomin nanjo za skoraj trideset let zavel v molk. A dediščina je ostala in začelo se je njeno sistematično oživljanje, ki se še ni zaključilo in še traja. Njeni vplivi, vplivi dela Avgusta Černigoja in tudi vplivi Bauhauza so danes dejstvo in so neprecenljive vrednosti, so del slovenske kulturne identitete,« še poudarja Barbara Sterle Vurnik. Razstava bo na ogled do sredine februarja.

Zgodba o potovanju v neznano

Danes zvečer ob 21. uri bo v letnem gledališču Khislstein interdisciplinarna predstava Hidden Myth avtorja Kristijana Krajnčana, v kateri se predstavlja zanimiva mednarodna zasedba umetnikov s področja glasbe, plesa, poezije, vizualnega ...

IGOR KAVČIČ

Kranj – Priznani bobnar mlajše generacije, v zadnjem času pa se vse bolj pojavlja tudi kot skladatelj in filmski avtor, Kristijan Krajnčan, se je s predstavo Hidden Myth prvič doslej lotil interdisciplinarnega projekta, ki združuje glasbo, ples, poezijo in vizualne projekcije. V njem sodeluje devet umetnikov iz štirih različnih držav. Glasba je v celoti Krajnčanovo avtorsko delo, prav tako aranžmaji za zbor. »Zanimivo mi je bilo spajati moje džez in klasične korenine skupaj z bolj epskim aspektom filmske glasbe, ki sem ga našel v zvoku zbor. V predstavi imamo neko rdečo nit, ki se je držimo, in določena mesta za improvizacijo. Recimo glasbene teme so pisane in aranžirane vnaprej za vse instrumente, potem pa se na posameznih mestih odpre prostor

za improvizacijo, v katerem raziskujemo svoje občutke v določenem delu zgodbe,« o tromostovju med džezom, klasiko in filmsko glasbo pripoveduje Kristijan Krajnčan in dodaja: »Zgodba govori o hero's journey, heroj pa v našem primeru potuje čez štiri osnovne elemente in od vsakega posrka njegovo simboliko in pomen. Tako na primer ogenj predstavlja destrukcijo (stare zavesti). V tem delu, ko improviziramo, tudi mi poskušamo izraziti ta občutek skozi svoj instrument – pa naj bodo to bobni, klavir, bas klarinet ali telo plesalca. Na ta način smo našli neko skupno točko, iz katere lahko izhajamo in iz katere lahko gradimo našo energijo.

V projektu Hidden Myth lahko najdemo sledi mitologije, C. G. Junga, filmsko glasbo, vzhodnjaško filozofijo, džez, afriško glasbo, gregorijanski



Plesalca Žigan Krajnčan in Gašper Kunšek v projektu Hidden Myth / Foto: arhiv Kristijana Krajnčana

koral, grški teater, klasično minimalistično glasbo, simbolizem petih osnovnih elementov. Oba plesalca, Kristijanov brat Žigan Krajnčan in Gašper Kunšek, tako kot glasbeniki iščeta nove ideje za izraznost in komunikacijo med improviziranjem. »V predstavi predvsem nismo

hoteli, da glasbeniki spremenjamo plesalca ali obratno, da plesalca plešeta na našo glasbo,« še razmišlja skladatelj, ki je k sodelovanju povabil tudi odličnega pesnika Milana Deklevo, prav tako pa se v odsko zgodbo z vizualnim delom vključuje Ruben Ostan Verjup.

Kolesarski konec tedna v Kamniku

Giro Rosa, najzahtevnejša ženska cestna kolesarska preizkušnja, bo potekala tudi v Sloveniji. Danes prolog v Ljubljani, jutri pa v Kamniku start prve etape. Pred Kamničani je pester kolesarski konec tedna, saj bo tam v nedeljo še start in cilj maratona Alpe Scott.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Giro Rosa je desetdnevna kolesarska dirka za dekleta, ki poteka od leta 1988 in velja za najprestižnejšo tovrstno več etapno dirko v Italiji. V šestindvajseti izvedbi bo letos prvič potekala tudi izven meja Italije, po Sloveniji, večji del prav po Gorenjskem. Na njej bo drugo leto zapored nastopila slovenska ženska profesionalna ekipa BTC City Ljubljana, za katero bosta vozili tudi Gorenjki Urša Pintar iz Kranja in Špela Kern iz Pirnič.

Prva etapa v nasprotni smeri Male Franje

Uradno odprtje dirke s predstavitvijo ekip je bilo včeraj zvečer na Kongresnem trgu v Ljubljani, kjer bo danes ob 21. uri prolog v dolžini dveh kilometrov. Prva etapa bo jutri s startom ob 12. uri v Kamniku, od koder se bodo kolesarke podale na 102,5 km dolgo traso, ki poteka v nasprotni smeri Male Franje, torej v Domžale, Vodice, čez Škofjo Loko, Gorenjo vas, Lučine, kjer bo gorski cilj, v Dobravo do cilja v Ljubljani. Kolesarska karavana se bo nato preselila v



Kranjčanka Urša Pintar bo na Giru Rosa stisnila zobe in kljub poškodbi skušala doseči dober rezultat.

Italijo, kjer bo v nedeljo, 12. julija, tudi cilj dirke. V konkurenci devetnajstih ekip z zvenečimi imeni svetovnega kolesarstva bo tudi slovenska profesionalna ekipa BTC City Ljubljana. Izmed petih Slovenk se največ pričakuje od Polone Batagelj,

čim boljše si želi dirko odpeljati tudi Urša Pintar. »Letos bom drugič vozila na tej najprestižnejši dirki. Prvič je bilo lani in lahko rečem, da Giro vsekakor ni lahka etapna dirka. Zahteva dobro pripravljeno. Ko se začnejo težje gorske etape, najbolj

okusiš, kaj pomeni večdnevni napor,« je pred začetkom Gira Rosa povedala Kranjčanka, ki je bila v zadnjem mesecu po padcu na dirki v Nemčiji še vedno poškodovana, kljub temu pa si želi uspešnega nastopa. Njen letošnji najboljši rezultat je 23. mesto na evropskih igrah v Bakuju, 16. mesto na Swiss Ever in 14. mesto GP Gippingen.

Na Alpah kolesarji in navijaške skupine

V nedeljo pa bo v Kamniku še start in cilj devetega kolesarskega maratona Alpe Scott. Kolesarje čaka vroč dan in sto tridesetkilometrov, dva tisoč metrov višinske razlike. Organizator maratona je Kolesarsko društvo Alpe. Pot okoli Kamniško-Savinjskih Alp je izredno slikovita in vodi ob štirih alpskih rekah in čez tri prelaze: Jezerski vrh, Pavličovo sedlo in Črnivec. Če se ga ne boste udeležili kot tekmovalci, ste lahko navijači. Organizatorji bodo namreč iskali in nagradili najbolj glasno in izvirno navijaško skupino, kolesar, za katerega bodo navijali, pa bo dobil brezplačno startnino za jubilejni deseti maraton prihodnje leto.

Kajakaški praznik v Bohinju

MAJA BERTONCELJ

Bohinj – V Bohinju se danes začne evropsko prvenstvo v kajakaškem maratonu, na katerem bo do nedelje nastopilo dvesto petdeset kajakašev in kanuistov na mirnih vodah iz triindvajsetih držav. Prijavljenih je 221 posadk, največ Madžarov in Špancev.

Kajakaško dogajanje v Bohinju se je sicer začelo v sredo in nadaljevalo včeraj. Sto petdeset veteranov je na Bohinjskem jezeru tekmovalo na Evropskem pokalu veteranov. V enojcih je svoje predstavnike imela tudi

Slovenija. Najboljši rezultat je dosegel Škofjeločan Niko Svobljak, ki je bil v kategoriji od 65 do 69 let peti, meso to za njim pa je v cilj privesljal domačin Stane Klemenc. Poleg tekmovalnega dela potekajo tudi druge aktivnosti. Danes bo dirka v popularnem veslanju stoji Bohinj Sunset Sup Challenge, jutri pa Kajakaška zveza Slovenije prireja Kajakaški praznik, na katerem bo lahko vsakdo poskusil zaveslati v čolnu s pomočjo izkušenih kajakašev in kanuistov. Prvenstvo se bo končalo v nedeljo ob 16. uri z zaključno slovesnostjo.

Jadralni padalci tekmovali z Ratitovca

Železniki – Od 25. do 28. junija je v organizaciji Kluba jadranih padalcev Krokroar Železniki potekal 15. Ratitovec open, tekmovalje v jadrnem padalstvu. Nastopilo je 67 tekmovalcev iz desetih držav. Zmagal je Jurij Vidic iz Ljubljane, ki je trenutno številka ena na svetovni lestvici, drugi je bil Poljak Michal Gierlach, tretji pa Čeh Petr Kostrohun. Med ekipami so bili najboljši člani kluba organizatorja KJP Krokroar, iz katerega je bil med posamezniki najvišje na sedmem mestu Miha Kavčič, deseti je bil Roman Lotrič.



Vzletno mesto je bilo na Ratitovcu, pristanek pa v Studenem. Nastopilo je 67 tekmovalcev. / Foto: Andrej Tarfila

Skakalci začenjajo poletno sezono

Jutri in v nedeljo bosta v Kranju tekmi celinskega pokala v smučarskih skokih. Prijavljenih je enainšestdeset skakalcev iz šestnajstih držav. Nastopil bo tudi Peter Prevc.

MAJA BERTONCELJ

Ljubljana – Smučarski skakalci novo mednarodno sezono začenjajo ta konec tedna v Kranju s tekmama celinskega pokala na 110-metrski skakalnici. »Prijavljenih je 61 tekmovalcev iz šestnajstih držav, kar je rekord. Med prijavljenimi jih je veliko, ki redno nastopajo v svetovnem pokalu. Med tujimi ekipami so najboljše prijavi Poljaki in Čehi, tudi Slovenija bo nastopila z najboljšimi. Pravico nastopa ima trinajst skakalcev. Prireditelj je del praznovanja 70-letnice delovanja našega kluba SK Triglav Kranj,« je povedal Jože Javornik, predsednik Organizacijskega komiteja.

Jutri bo poskusna serija ob 17. uri, prva serija ob 18. uri, v nedeljo pa bo poskusna serija ob 8. uri zjutraj, prva serija pa ob 9. uri. Slovenski skakalci letos prvič niso šli na priprave v tujino, saj imajo odlične



Uspešen start v sezono je skakalcem zaželela tudi smučarska tekačica Vesna Fabjan. Mednarodne tekme jo čakajo avgusta na Norveškem, skakalce pa že ta konec tedna v Kranju. Robert Kranjec (desno) bo tekmoval v nedeljo. / Foto: Gorazd Kavčič

pogoje za trening tako v Planici kot v Kranju. Trener Goran Janusjenapovedal, da bodo jutri na tekmi iz A-representance nastopili Peter Prevc, Tomaž Naglič, Jaka Hvala, Nejc Dežman in Rok Justin, v nedeljo pa se jim bosta pridružila še

Robert Kranjec in Anže Semenič. Vseh na domači tekmi ne bo, saj bo tekem poleti še veliko, poleg tega se čez en mesec začne poletna velika nagrada. Organizatorji pod skakalnico pod Šmarjetno goro vabijo gledalce, novost pa bo tudi

prenos v živo preko spleta. Na novinarski konferenci pred tekmama celinskega pokala so se skakalcem skupaj s trenerji pridružili še smučarska tekačica Vesna Fabjan, nordijski kombinatorec Gašper Berlot in skakalka Katja Požun.

Jutri prvi slovenski dvanajsturni tek

Trboje – Jutri, v soboto, s startom ob 7. uri Triatlonski klub TRIRON v sodelovanju s Trbojsko rekreativno tekaško ekipo (T.R.T.E.) prireja prvo uradno 12-urno ultra tekaško prireditev v Sloveniji. Trasa Slovenskega 12-urnega teka bo potekala v krogu, od startno-ciljnega prostora v Trbojah (izpred rokometnega igrišča) mimo Žerjavke, Prebačevega ter Vokla nazaj na startno-ciljni prostor. Dolžina kroga je 5,55 kilometra. Organizatorji pričakujejo okoli petdeset tekmovalcev in tekmovalk, med katerimi je prvo ime Ivan Cudin, trikratni zmagovalec Špartatlona in italijanski rekorder v teku na 24 ur. Podelitev priznanj bo na obali Čolnarne v Trbojah jutri ob 20. uri. Tekmovalci bodo za 12-urni izziv potrebovali veliko spodbude, motivacije in podpore, zato ste vsi ljubitelji teka vabljeni v Trboje. K navijanju, strpnosti in razumevanju pa so lepo povabljeni tudi prebivalci vasi, skozi katere poteka trasa tekmovalca.

ŠPORT NA KRATKO

Atletika – V Velenju je v sredo potekal največji slovenski atletski miting. Na njem si je normo za svetovno prvenstvo v Pekingu pritekel tudi Luka Janežič, izvrsten atlet iz Vodice. V teku na 400 metrov je z novim osebnim rekordom 45,44 zaostal le za svetovnim dvoranskim prvakom Čehom Pavlom Maslakom. **Avtomobilizem** – Jutri bo v Železnikih in okolici potekal 2. Rally Železniki, ki bo štel za državno in pokalno prvenstvo Slovenije. **Smučarski skoki** – Jutri bo v NC Žiri v organizaciji SSK Alpina Žiri potekala pokalna tekma v smučarskih skokih za dečke do 16 let in dekleta do 20 let. Poskusna serija se bo začela ob 9. uri.

Čakajo še na mnenje proizvajalca naprave

Na nadaljevanju sojenja strojevodji Andreju Ponikvarju so brali listinske dokaze.

ANDRAŽ SODJA

Kranj – Na okrožnem sodišču v Kranju se je v sredo nadaljevalo sojenje strojevodji Andreju Ponikvarju, ki ga obtožnica bremeni povzročitve železniške nesreče leta 2011 na jeseniški železniški postaji. Na tokratni obravnavi je sodišče prebralo listinske dokaze, med katerimi so rezultati toksikoloških preiskav, ki kažejo, da Ponikvar v času dogodka ni bil pod vplivom drog ali alkohola. Prebrali pa so tudi izpovedbe nekaterih potnikov.

Eden izmed ponesrečencev, ki je utrpel zlom čeljusti in več reber, je v pisni izpovedbi opisal dogajanje: »Nič posebnega ni bilo. Vlak je odpeljal s postaje, nato sem odletel v nasprotno naslonjalo. Prestrašil sem se, da bom hrom, saj me je bolela hrbtenica.« Druga ponesrečenka je opisala vpitje in jok. Med ponesrečenci je bil tudi mlajši Nizozemec, turist na poti na Bled, ki je opisal, da je stal med sedeži in pazil na prtljago. Nizozemca so doma zaslišali policisti, povedal jim je, da ko je vlak odpeljal, ni opazil ničesar nenavadnega. »Tudi nisem bil pozoren, saj nisem pričakoval česa takega. Ob trčenju sem zletel po vagonu in

padel v nezavest. Zavedati sem se začel šele v bolnišnici,« je opisal Nizozemec, ki je v nesreči utrpel hude poškodbe glave, kot posledica so ga še več kot pol leta mučili glavoboli, odškodnino pa je izterjal od Slovenskih železnic.

Na sodišče je bilo do sedaj po pojasnilih sodnice Andriane Ahačič vloženi za več kot 135 tisoč premoženjsko-pravnih zahtevkov, Ponikvarjev zagovornik pa je dodal, da je zoper njegovo stranko odškodninsko tožbo že posebej vložila Zavarovalnica Triglav.

Sojenje se bo nadaljevalo, ko bo sodišče prejelo strokovno mnenje proizvajalca registriranih naprav Hasler-Rail, ki je bila vgrajena na vlak, ki ga je upravljala Ponikvar. Do sedaj so namreč strokovnjaki trdili, da zaradi kratkega zapisa iz njega ni mogoče razbrati dogajanja, s čimer pa se Ponikvarjev zagovornik Franc Rojko in nekateri drugi strokovnjaki ne strinjajo. Trdijo, da je iz zapisa mogoče razbrati, da Ponikvar ni prevzvil rdeče luči, saj se ni sprožila avtostop naprava. Odgovora s strani proizvajalca še niso dobili, zato se bo sojenje nadaljevalo 9. septembra po sodnih počitnicah.

V nesreči umrl alpinist Marjan Manfreda - Marjon

Zapuže – V torek popoldan se je v prometni nesreči v Zapužah smrtno ponesrečil 65-letni vrhunski gorenjski alpinist in gorski vodnik Marjan Manfreda - Marjon. Po podatkih policije se je nesreča zgodila v križišču cest za Lesce in Begunje, ki med rednimi uporabniki velja za bolj nevarno križišče. Nesrečo je povzročil pokojni, ki je z neprednostne ceste mimo prometnega znaka za križišče s prednostno cesto s kolesom zapeljal pred avtomobil, ki je vozil po prednostni cesti. Marjan Manfreda - Marjon je pomembno zaznamoval zgodovino slovenskega alpinizma, od njega pa se bodo poslovili danes ob 15. uri na pokopališču na Bohinjski Beli, so sporočili s Planinske zveze Slovenije. Kot so zapisali, je Manfreda alpinistično pot začel s petnajstimi leti v Alpinističnem odseku PD Ljubljana-Matica, med drugim je bil udeleženec več odprav (Makalu, 1972 in 1975; Kangbačen, 1974; Everest, 1979; Lotse, 1981; Daulagiri, 2004; Ama Dablam, 2005). Z vzponom brez dodatnega kisika na vrh Makaluja (8463 m) leta 1975, ko so slovenski alpinisti osvojili prvi osemtisočak, je postavil višinski svetovni rekord.



Smrtna prometna nesreča se je zgodila v križišču v Zapužah.

Foto: Tima Dočkal

Ginekolog priznal napako

Jeseniški ginekolog Drago Sredanović, obtožen malomarnega zdravljenja, se je s kranjskim tožilstvom sporazumel o krivdi. Sodišče mu je izreklo pogojno obsodbo.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Priznanega jeseniškega ginekologa Draga Sredanovića so v sredo na kranjskem okrožnem sodišču zaradi malomarnega zdravljenja, ki je imelo za posledico smrt otroka med porodom, obsodilo na pogojno kazen enega leta zapora s preizkusno dobo treh let, oškodovana starša pa je sodnica Marjeta Dvornik s premoženjskopravniškimi zahtevkoma v skupni višini deset tisoč evrov napotila na civilno pravdo. Izrečena kazen je sicer enaka tisti, za katero se je obtoženi ginekolog dogovoril s kranjskim tožilstvom v okviru sporazuma o priznanju krivde.

V jeseniški bolnišnici so pred dvema letoma obravnavali več smrti rojenih in še nerojenih otrok, zaradi enega od njih pa je Policijska uprava Kranj lani ovadila priljubljenega ginekologa Draga Sredanovića, ki je bil nekdanji predstojnik

ginekološko-porodniške službe v Splošni bolnišnici Jesenice. Tožilstvo se je odločilo za vložitev obtožnice, ki je ginekologu očitala malomarno zdravljenje, ker je bil pri porodu, ki ga je kot specialist ginekologije vodil julija 2013, premalo skrben, saj je premalo skrbno spremljal CTG zapis, ki je opozarjal na potrebnost carskega reza, za katerega pa se kljub dolgoletnim izkušnjam ni odločil, otrok pa je med porodom umrl. Sredanović, ki je na sredinem predobravnavnem naroku dogodek obžaloval, se je s tožilstvom nazadnje sporazumel o krivdi, sodišče pa je sklenjenemu sporazumu v celoti sledilo in ga pogojno obsodilo na zakonsko minimalno enoletno zaporno kazen. Za kaznivo dejanje malomarnega zdravljenja je sicer zagroženih do pet leta zapora.

Sredanović in njegov odvetnik Gorazd Grobelnik



Foto: Gorazd Kavčič

Jeseniški ginekolog Drago Sredanović je krivdo za smrt otroka pri porodu priznal in jo na sodišču znova obžaloval.

odločitve sodišča nista hotela komentirati, je pa ginekolog na novinarsko vprašanje odgovoril, da obsodba ne

vpliva na njegovo zdravniško licenco. Sredanović sicer še vedno dela v jeseniški bolnišnici.

Sodišče Bogataja oprostilo krivde

Nekdanji kranjski župan Mohor Bogataj je po torkovem izreku oprostilne sodbe ocenil, da je bil preganjan zgolj zaradi županskih volitev. Vseh obtožb je oproščena tudi Tatjana Hudobivnik.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Okrajno sodišče v Kranju je v torek bivšega župana Mohorja Bogataja in nekdanjo vodjo urada za splošne zadeve Tatjano Hudobivnik oprostilo obtožb, da sta z zaposlitvijo direktorja mestne uprave Mitje Heraka za nedoločen čas v letu 2011 zlorabila uradni položaj ali pravice v sistorilstvu. Po oceni sodnice Marjete Dvornik očitano kaznivo dejanje obdolženima ni bilo dokazano, v enem delu pa obtožba tudi ni izpolnjevala zakonskih znakov očitane kaznivega dejanja. Tožilka Helga Dobrin, ki je za obtožena predlagala pogojni zaporni kazni, je na sodbo že napovedala pritožbo, medtem ko je Bogataj v izjavi za prisotne novinarje ponovil oceno svoje zagovornice Mateje Likožar Rogelj v zaključni besedi, da je šlo za politično motiviran pregon.

Sodišče je po preučitvi obeh zagovorov in predstavljenih dokazov ugotovilo, da je imel Bogataj kot župan po zakonu o javnih uslužbencih na podlagi ugotovitev inšpektorice za sistem



Sodišče v ravnanju nekdanjega kranjskega župana Mohorja Bogataja (ob njem zagovornica Mateja Likožar Rogelj) pri zaposlitvi Mitje Heraka za direktorja mestne uprave ni ugotovilo protipravnega ravnanja. / Foto: Primož Pičulin

javnih uslužbencev sicer možnost predlagati razveljavitev dela Herakove pogodbe o zaposlitvi, vendar pa to ni bila njegova zakonska obveza, na kar je opozarjala tudi njegova obramba. Ta je sicer ves čas zagovarjala stališče,

da je bilo v javnem razpisu za direktorja mestne uprave v letu 2010 res objavljeno, da se z izbranim kandidatom delovno razmerje sklene za določen čas petih let, vendar pa je imel Herak kot dotodanji direktor uniformirane

policije na Policijski upravi Kranj že predhodno pridobljen status državnega uradnika, zato ga je morala občina na podlagi zakona o javnih uslužbencih zaposliti za nedoločen čas, nasprotno ugotovitve inšpektorice pa so bile zato napačne.

Glede očitka tožilstva, da sta obdolžena na delovnem sodišču priznala Herakov tožbeni zahtevek in mu tako dokončno omogočila zaposlitev za nedoločen čas, pa je sodnica dejala, da v tem ne vidi protipravnega ravnanja, saj je bil Herakov zahtevek kljub njuni pripoznavi na koncu deležen sodne presoje skladnosti z zakonom.

Dvornikova je še ugotovila, da pri Hudobivnikovi sploh ne more presojevati o morebitni zlorabi uradnega položaja, saj področje urejanja delovnih razmerij po njeni oceni ne sodi v opravljanje uradnih dolžnosti glede na izvorna pooblastila, ki jih je država prenesla na občino. Hudobivnikovi bi tako lahko po njenem očitali kvečjemu kaznivo dejanje nevestnega dela v službi, za kar pa tudi ni našla dovolj indicij.

POSLOVNI GLAS

Prodaja LTH tudi tokrat ni uspela

Nepremičnin podjetja LTH v stečaju niso prodali škofjeloški družbi Sibo G, ki je do konca maja edina oddala ponudbo za nakup proizvodnih hal, upravne stavbe in zemljišč. Z ločitvenim upnikom NLB se namreč niso uspeli dogovoriti za sprejemljivo ceno.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Škofja Loka – »Tudi zadnji postopek prodaje z nezavezujočim zbiranjem ponudb je bil neuspešen, ker ni prišlo do uskladitve volj med ponudnikom in prodajalcem ter ločitvenim upnikom glede predmeta prodaje in glede cene. Upravitelj je zaradi neuspešne prodaje že podal predlog za izdajo dodatnega sklepa za prodajo, in sicer z novim načinom prodaje – zavezujočim zbiranjem ponudb v treh korakih. V prvem koraku bi prodajali vse prodajne enote (štiri proizvodne hale, stara in nova upravna stavba ter pot) kot celoto. V primeru, da v prvem koraku ne bi prejeli nobene ponudbe, bi se izvedla prodaja v drugem koraku, in sicer za dva prodajna sklopa. V enem sklopu so proizvodne hale in stara upravna stavba ter pot, v drugem sklopu pa nova upravna stavba. Če tudi v

drugem koraku ne bi prejeli ponudbe, bi izvedli prodajo v tretjem koraku, v katerem so oblikovani prodajni sklopi tako, da se zbirajo ponudbe za vsako proizvodno halo posamično in prav tako za staro upravno stavbo in pot,« o nadaljnjih postopkih pri prodaji premoženja pravi stečajni upravitelj Dušan Taljat.

Zainteresirani ponudnik je seznanjen s pričakovani ločitvenega upnika, zato predvidevajo, da bi bil lahko naslednji postopek prodaje uspešen, če ne za celoto, pa vsaj pa za posamezne prodajne sklope, doda stečajni upravitelj. »V dosedanjih postopkih prodaje smo ugotovili, da obstaja interes večjega števila zainteresiranih kandidatov za nakup nove upravne stavbe. Razhajanja v cenah po mnenju upravitelja niso velika, zato je to dodaten razlog, da se predvideva uspešnost naslednje prodaje,« nadaljuje Taljat. V



Foto: Tina Dokl

Nepremičnine škofjeloškega LTH v stečaju tudi v zadnjem poskusu niso bile prodane.

zvezi z dosedanjimi postopki še omenja, da se v industrijski coni Trata prodajajo proizvodne hale s površinami med 3.900 in 3.100 kvadratnimi metri ter da je

zanimivo, da so pričakovali večji interes za nakup posameznih proizvodnih hal, zato so prav s tem namenom celotno tovarniško halo razdelili na štiri samostojne

enote. Predvidevali so namreč, da bi manjše zaokrožene celote lažje prodali.

Kako pa neuspeli nakup komentira Boštjan Šifrar, lastnik in direktor Siba G?

»Sibo G je ponudil prenizko ceno, da bi vzbudil željo po nakupu in premagal meje, ki so si jih postavili prodajalci. Sedaj kaže razmisliti, ali dvigniti ceno in kupiti ali pa kupiti kaj drugega, kjer se lahko širimo v naslednjih desetih letih. LTH je mikaven industrijski kompleks, kjer bi z nakupom imeli skupaj 55.000 kvadratnih metrov površin, dovolj za našo dolgoročno strategijo, to pa je petsto zaposlenih in sto milijonov evrov prodaje v Evropski uniji in po svetu. Sedaj imamo 35 milijonov evrov v 57 državah.«

V zvezi s prodajo LTH pričakuje, da bo jeseni ponovni razpis, razmislili bodo o ceni in vsekakor oddali ponudbo za nakup. »Vsekakor pa nas zanima samo kot celota, kjer se lahko razvijamo naprej,« pravi Šifrar. Razmišljajo pa tudi o drugih možnostih, v sosesčini sta namreč naprodaj še dva industrijska objekta.

Podjetji Hrovli pred stečajem

◀ 1. stran

V odkup drugega, struargskega dela Hidriinega podjetja so se nekaj mesecev kasneje skupaj s podjetjem Hrovli Gredi podali še zaposleni in ustanovili podjetje Hrovli in družabniki, vendar do danes solastništva niso uredili. Njihovi glavni kupci so bili Hidria Perles, Hidria Rotomatika, ameriški Remy, Collomix, Lektrika, Pocluyain Hydraulic (nekdanji Kladivar), Iskra ISD in drugi. Težave v obeh podjetjih so nastopile že jeseni 2013, kljub možnosti podaje izredne odpovedi zaradi neizplačanih plač pa sta se za odpoved do maja letos odločila le dva zaposlena. »Ker pa se je v začetku letošnjega leta situacija še dodatno poslabšala in delodajalec ni izplačal že četrte plače, je bil na predlog sindikata v začetku februarja sklican zbor delavcev, na katerem se je glasovalo o uvedbi stečaja. Ker se je večina zaposlenih odločila, da je pripravljena kljub vsem težavam delati še naprej, predlog za stečaj s strani

sindikata oz. delavcev ni bil vložen,« je razložila Barbara Filipov iz Sveta gorenjskih sindikatov, v katerega je bilo včlanjenih več zaposlenih. Maja je potem izredno odpoved podalo še nekaj zaposlenih in prijavilo terjatve zaradi neizplačanih plač, ki imajo le malo možnosti za poplačilo. Junija so jim sledili še drugi, kar nekaj pa je sedaj zaposlitev na istih strojih našlo v podjetju Iskra ISD, ki pa ni hotelo prevzeti obveznosti podjetij Hrovli Gredi ter Hrovli in družabniki do zaposlenih. V Svetu gorenjskih sindikatov so delavcem, katerim je bila ponujena nova zaposlitev, tudi svetovali, naj priložnost izkoristijo in v Hrovliju podajo izredno odpoved, čeprav so s tem izgubili tudi pravico do izplačila štirih minimalnih plač iz Jamstvenega sklada. A kot pravijo, so delavci po drugi strani z zaposlitvijo v ISD pridobili redno mesečno plačo.

Direktor in lastnik podjetja Hrovli Gredi Goran Hrovatin je potrdil, da so delavci nazadnje prejeli cele plače za lanski november in del

regresa za leto 2015 in napovedal, da bo v kratkem podal predlog za uvedbo stečaja. »Odvetnik pripravlja predlog, tako da natančno ne morem napovedati, kdaj se bo to zgodilo,« je dejal. Ali bodo sploh lahko osnovali stečajno maso, še ni znal povedati. »Imamo sicer nekaj terjatev do kupcev, do katerih pa imajo nekateri prednostne pravice, tako da ne vem, ali bo za poplačilo delavcev sploh na voljo kaj denarja.«

Po njegovih besedah je za nastale težave kriv predvsem delavski odkup podjetja Hrovli in družabniki, saj zaposleni v pol leta, kot je določala pogodba s Hidrio, niso uspeli zbrati zadostnih sredstev za aro kupnine, zato je moralo denar založiti tudi njegovo podjetje Hrovli Gredi, ki je tako sodelovalo pri odkupu drugega podjetja. »Tedaj nam je začelo primanjkovati zagonskih sredstev, vseeno pa smo se krčevito borili za nova naročila, ki pa jih ni bilo dovolj za normalno poslovanje. Po slabe pol leta poslovanja pa nam je prodaja padla kar za

dobro polovico v primerjavi z začetnimi meseci poslovanja. Poleg tega so začele zamujati tudi plače, kar je povzročilo nezadovoljstvo med zaposlenimi, nekateri so nas vmes tudi zapustili, zato so se začele pojavljati tudi težave s pravočasno izpolnitvijo naročil,« je razložil. V letošnjem letu so se problemi samo še kopičili, svoje je dodala tudi februarjska selitev v nove prostore, ko zaradi tehničnih težav niso uspeli takoj zagotoviti proizvodnje.

Domneve zaposlenih, da naj bi se finančne težave nakopičile tudi zato, ker naj bi denar iz podjetja končal tudi v njegovem žepu, je Hrovatin odločno zavrnil. »Nekateri zaposleni so pač mene določili kot krivca za vse težave podjetja. Zagotavljam pa, da smo poslovali popolnoma transparentno, da sam nimam nobenega tako pridobljenega premoženja ali skritih računov, ostalo mi je le najeto posojilo za odkup podjetja. Prav tako kot drugi zaposleni sem sam prejel zadnjo plačo za november,« je še dejal.

Kupci tudi velike korporacije

◀ 1. stran

»Nagrada zmagovalec slovenskega izvoza je potrditev dolgoletnega dobrega dela celotne ekipe; naši cilji seveda ostajajo visoki in v prihodnje si bomo prizadevali za še večje uspehe,« pravi Košmrlj. Skupina NiceLabel sicer zunaj Slovenije proda kar 98 odstotkov svojih programskih paketov oziroma rešitev, ki jih v celoti razvijajo v Sloveniji, in gonilnikov. »Naši naj-

Kar 98 odstotkov svojih programskih rešitev za tiskanje etiket s črtno kodo prodajo na tujih trgih, največ v Severni Ameriki in Zahodni Evropi.

pomembnejši kupci na področju standardnih rešitev za označevanje so člani naše globalne partnerske mreže, torej različna IT-podjetja, ki so v stiku s končnimi uporabniki naših rešitev, del programskih rešitev pa prodamo tudi prek spletne trgovine. V segmentu rešitev po meri za večja podjetja sodelujemo neposredno z velikimi mednarodnimi korporacijami, kot so Benetton, British American Tobacco, Hugo Boss, IKEA,

Louis Vuitton, Würthinštevile druge. Na področju gonilnikov za proizvajalce termičnih tiskalnikov so naši najpomembnejši partnerji SATO, Zebra in Epson, pravzaprav pa večina največjih proizvajalcev termičnih tiskalnikov na svetu ponuja gonilnike, ki so plod razvoja naših strokovnjakov,« je povedal Košmrlj. Podjetje si želi postati ponudnik številka ena v svoji niši, na poti do cilja pa mora prehiteti tri ameriške tekmece.

Euro Plus, ki je v lasti predsednika podjetja Zvoneta Duplančiča, je leto 2014 zaključil s 5,5 milijona evrov celotnih prihodkov in milijonom evrov dobička, kar je 30 odstotkov več kot leto prej, medtem ko so se prihodki skupine NiceLabel povečali za 35 odstotkov. Letos na račun krepitve najpomembnejših trgov pričakujejo približno 25-odstotno rast prihodkov, pa tudi nadaljnjo rast dobička.

Zadovoljni z rešitvami o dohodnini, ne pa o skladu

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije je na podlagi več kot pet tisoč zbranih podpisov volivcev ob koncu maja vložila v državni zbor predlog za spremembo dveh zakonov – zakona o dohodnini in zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov. Oba zakona sta že obravnavala pristojna odbora državnega zbora.

Odbor za finance in monetarno politiko je poleg predloga zakona o dohodnini, ki ga je s podpisi volivcev vložila zbornica, obravnaval še vladni predlog. Odbor je upošteval glavni zahtevi zbornice in sprejel predlog, po katerem naj bi s 1. januarjem prihodnje leto prenehala veljati obveznost

kmetov, da za davčne namene vodijo knjigovodstvo za osnovno kmetijsko in gozdarsko dejavnost; obdavčitev neposrednih plačil pa naj bi se znižala za trideset odstotkov.

Medtem ko so v zbornici zadovoljni s predlaganimi spremembami zakona o dohodnini (potrditi jih mora še državni zbor), pa so razočarani nad odločitvijo odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Odbor je namreč zavrnil njihov predlog, da bi v svet sklada kmetijskih zemljišč in gozdov imenovali tudi tri predstavnike uporabnikov (najemnikov) zemljišč in da bi v primeru, ko se za isto zemljišče potegujejo enakovredni prednostni upravičenci, upoštevali razvojne in druge kriterije.

Tržne cene govejega mesa

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja pripravlja tudi tržno poročilo za goveje meso. Poglejmo, kakšne so bile cene v tednu med 22. in 28. junijem, ko je bilo zaklanih 354 do dve leti starih bikov, 31 več kot dve leti starih bikov, 55 krav in 91 telic.

Cene klavnih trupov oz. polovic (v EUR/100 kg)

Kakovostni razred	Biki, stari do 24 mesecev	Biki, stari nad 24 mesecev	Krave	Telice
U2	347,28	-	-	n. z.
U3	347,33	-	-	356,81
R2	342,00	-	-	324,54
R3	343,52	340,39	252,14	337,76
R4	-	-	n. z.	339,71
O2	317,30	-	219,32	261,93
O3	330,36	-	233,38	305,90
O4	-	-	166,81	-
P2	-	-	198,96	-
P3	-	-	n. z.	-

Srečanje podeželskih žena na Blegošu

Škofja Loka – Društvo podeželskih žena Blegoš bo v sodelovanju s škofjeloško kmetijsko svetovalno službo pripravilo v nedeljo, 5. julija, z začetkom ob 11. uri pred kočjo na Blegošu tradicionalno, že 38. srečanje podeželskih žena, katerega glavni namen so druženje, izmenjava informacij in izkušnje ter predstavitev dobrot, ki jih znajo peči na kmetijah. Članice društva bodo predstavile izdelke ročnih del, na sporedu bodo karaoke, kviz, družabne igre in srečelov. Nastopili bodo tudi pevski zbor Blegaške sinice, citrarka Barbi Dolenc in društvena dramska sekcija, po končanem uradnem delu bo navzoče zabaval ansambel Vprašaj. Za jedačo in pijačo bodo poskrbele članice društva iz Poljan in Javorij. Če bo v nedeljo slabo vreme, bo prireditev en teden kasneje, torej 12. julija.

Podaljšali rok za vložitev zahtevkov

Kranj – Vlada je spremenila uredbo, s katero je zadnji možni rok za vlaganje zahtevkov za izplačilo denarja za ukrepe iz programa razvoja podeželja za obdobje 2011–2013 podaljšala s 30. junija na 31. avgust. Kmetijska gospodarstva so za podaljšanje roka zaprosila tako, da so do 30. junija poslala na agencijo za kmetijske trge in razvoj podeželja zahtevek v pisni obliki ali po elektronski pošti.

Bonami na svetovni razstavi

Rejec Stane Bergant iz Kokre je z žrebcom Bonamijem sodeloval na svetovni razstavi haflingerjev v tirolskem Ebbsu.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V svetovnem centru haflinške reje, v Ebbsu na avstrijskem Tirolskem, je bila junija svetovna razstava haflingerjev, na katero so rejci iz 18 držav pripeljali na ocenjevanje blizu 700 konj. Slovenijo so na razstavi v okviru Slovenskega združenja rejcev konj pasme haflinger zastopali rejci Stane Bergant iz Kokre z osemletnim žrebcom Bonamijem, Ivan Purgaj iz Maribora z enoletno žrebico Elo in Dejan Halič iz Slovenske Bistrice z dveletno kobilico Emke. Slovenska udeležba na razstavi bi bila lahko boljša, a so stroški, ki so jih rejci v celoti pokrili sami, marsikomu vzeli pogum. »Z dosežki smo zelo zadovoljni, saj sta se žrebec in kobila uvrstila v razred 1a, žrebica pa v razred 1b. Žrebica je prejela priznanje nacionalne zmagovalke, kobila in žrebica – mati in hči – pa sta prejeli še posebno priznanje kot nacionalna kolekcija,« je rezultate slovenskih konj komentiral Stane Bergant, rejec in predsednik Slovenskega združenja rejcev konj pasme haflinger, ki je bil na razstavi tudi eden od osemnajstih sodnikov.

Svetovna razstava je bila tudi priložnost za razmišljanje o rejskih ciljih moderne haflingerje v svetu in o tem, kje je na tej razvojni



Stane Bergant je z žrebcom Bonamijem sodeloval na svetovni razstavi haflingerjev v tirolskem Ebbsu.

poti slovenska populacija konj. Kot je dejal Stane Bergant, so v konjerejsko razvitih državah s selekcijo spremenili haflingerja iz majhnega tovornega v modernejša športnega konja. Pomik

haflingerja v »športno« smer kaže tudi prenovljena svetovna haflinška federacija, ki že v imenu postavlja besedo »šport« ob bok besedi »reja«. V Sloveniji sta prva haflinška žrebca plemenila že leta

1934, populacija je dosegla vrh leta 2009, ko je bilo registriranih 189 žrebcev. »V zadnjih letih število upada, glavni vzroki so ekonomska kriza, odpor državnih ustanov za pozitivne spremembe normativnega urejanja okolja ter sprememba rejskega cilja, ki je močno vplivala tudi na strukturo rejcev,« je dejal Stane Bergant in poudaril, da nikjer v svetu ne redijo haflingerja samo za meso in da je bilo že lani v Sloveniji povpraševanje po šolanih haflingerjih večje, kot so jih rejci lahko ponudili trgu.

Stane Bergant: »Želimo si, da hiter razvoj slovenskega haflingerja ne bi slonel le na nakupu tujih konj, ki si ga lahko privoščijo le bogatejši, in da bi na marketinške pritiske iz tujine znali odgovoriti tudi z lastno selekcijo. Upamo, da hiter razvoj ne bo vzel motivacije za rejo haflingerja starejšim rejcem, ki so nosili breme ohranjanja pasme zadnjih trideset let in ki ohranjajo zgodovinsko in kulturno vez s furmanskimi časi.«

Kršitve pri sledljivosti mesa

Pregledali so 113 razsekovalnic mesa in mesnic, v 60 pa so ugotovili različne kršitve zakonodaje.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Republiška uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin je aprila in maja opravila poseben nadzor označevanja in sledljivosti prašičjega in perutninskega mesa v obratih za razsek mesa in v mesnicah. Preverjala je predvsem »sistem« zagotavljanja sledljivosti mesa, pregledovala dokumente, ki spremljajo pošiljke mesa, in ugotavljala, ali je možno dokumente dejansko povezati s pošiljko glede na količino prejetega in izdanega (predelane) mesa, pa tudi to, ali je označevanje mesa skladno s predpisi. Nadzor je opravila v 113 obratih – v štiridesetih razsekovalnicah prašičjega mesa, v štirih razsekovalnicah perutninskega mesa in



Inšpektorji so preverjali sledljivost in označevanje mesa.

v 69 mesnicah, pri tem pa je kršitve zakonodaje ugotovila v 13 razsekovalnicah za rdeče meso in v 47 mesnicah. V 19 primerih v obratu niso mogli dokazati rojstva živali, a so kljub temu meso označili s poreklom, ki se lahko uporabi le, če je

bila žival rojena, vzrejena in zaklana v isti državi. V devetih primerih meso v prodajni vitrini sploh ni bilo označeno, v osmih primerih je bil pri mesu v prodajni vitrini napačno naveden dobavitelj. V sedmih primerih je bilo poreklo mesa v vitrini

navedeno drugače, kot je bilo na dokumentih, ki so spremljali pošiljko mesa. V sedmih primerih v obratu niso imeli zagotovljene sledljivosti, v šestih primerih iz označbe mesa ni bilo razvidno, ali gre za »poreklo Slovenija« ali za »vzrejeno v Sloveniji«, v šestih primerih dokumenti, ki so spremljali pošiljko v obrat za razsek mesa ali v mesnico, niso vsebovali vseh podatkov o pošiljatelju, prejemniku ali živilu, v štirih primerih pa meso v prodajni vitrini ni imelo lota, tako da ga ni bilo mogoče povezati z vhodnimi dokumenti. Inšpektorji so kršiteljem izrekli 28 opozoril, izdali pa so jim tudi sedem plačilnih nalogov in 23 ureditvenih odločb, s katerimi so jim odredili odpravo ugotovljenih nepravilnosti.

Ni razvoja brez sodelovanja

S projektom Velika planina – inovativni turistični produkt so študentje zasnovali učno pot Po stopinjah pastirjev in predlagali vključitev Domžalskega doma v mrežo Centra šolskih in obšolskih dejavnosti.

ANA ŠUBIC

Kamnik – Čeprav je Velika planina ena najbolj priljubljenih turističnih točk kamniške občine, je zaradi razdrobljene in nepovezane ponudbe še vedno premalo prepoznavna. Največjo oviro razvoja predstavlja pomanjkanje celovite strategije razvoja, ki bi povezala deležnike na planini in Veliko planino trdneje umestila na turistični zemljevid Slovenije, ugotavljajo na kamniškem zavodu za turizem in šport. Filozofska fakulteta v Ljubljani, Oddelek za geografijo, se je tako v sodelovanju z zavodom in družbo Velika planina s projektom Velika planina – zasnova inovativnega turističnega produkta uspešno prijavil na razpis Po kreativni poti do praktičnega znanja, ki ga delno financira EU, rezultate štirimesečnega dela pa je skupina devetih študentov geografije, ekonomije in prava pred kratkim predstavila v Gostišču Pri planinskem orlu.

Ker je razvoj Velike planine odvisen od sodelovanja in povezovanja vseh akterjev, so študentje pri svojem delu zavestno dajali poudarek osebnim stikom in medsebojnemu odnosom med deležniki na planini. Rezultate projekta so razdelili na



Projekt Velika planina – inovativni turistični produkt je zasnovala skupina devetih študentov geografije, ekonomije in prava. / Foto: Klemen Brumec

tri sklope. Prvi temelji na zasnovi interaktivne učne poti Po stopinjah pastirjev. Na devetih točkah bi obiskovalcem približali bogato naravno in kulturno dediščino, preko različno zasnovanih učnih elementov in tabel pa bi spoznali, kako poteka pastirjev dan, čemu so služila kamnita vrata, kaj je vrtača ali lokev, spoznali bi pravljico na bitja. V drugem sklopu so predlagali vključitev planine in njene bogate vsebine v mrežo Centra šolskih in obšolskih dejavnosti, ki s 25

domovi letno ustvari več kot sto tisoč nočitev. Primerna lokacija bi bila po njihovem Domžalski dom, na ta način pa bi povečali nočitve zlasti v zimskih mesecih in na Veliko planino privabili mlajšo generacijo. V tretjem sklopu pa so se posvetili marketingu: predlagali so celovito in enotno predstavitev Velike planine na spletu, privlačnejšo paketno ponudbo, ki bi jo še bolj poglobljeno predstavili turističnim agencijam, in modernejše oblike spletnega marketinga.

Rezultati projekta so pri udeležencih predstavitev naleteli na pozitiven odziv, Alenka Hribar s kamniškega zavoda za turizem pa je poudarila, da so študentje v izjemno kratkem času neobremenjeni s preteklostjo in s svežimi idejami prišli do konkretnih rešitev, ki ne zahtevajo prevelikih finančnih vložkov in so realne. Projekt jim bo služil tudi pri pripravi zasnove razvoja turizma na Veliki planini in strategije razvoja turizma v občini Kamnik.

Na letališču letos več potnikov

Maja so na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana oskrbeli za skoraj petino več potnikov kot pred letom dni. Premikov letal je bilo manj, ker na Brnik prihajajo vedno večja letala.

ANA ŠUBIC

Zgornji Brnik – Na brniškem letališču so v prvih petih mesecih oskrbeli 476.984 potnikov, kar je 7,6 odstotka več kot v enakem obdobju lani, so sporočili z Aerodroma Ljubljana. Rast je bila še posebno strma maja, ko so oskrbeli 128.411 potnikov, kar je 19,6 odstotka več kot maja lani. »Rast prometa je predvsem na račun dodatnih letov Air Serbia in Turkish Airlines, ki sta obe lani maja leteli sedemkrat, zdaj pa desetkrat na teden, novega prevoznika Swiss Airlines in dveh novih linij, ki ju je uvedla Adria Airways,« je pojasnila Brigita Zorec, vodja korporativnega komuniciranja. Na brniškem letališču si obetajo, da se bo rast prometa nadaljevala tudi v poletnih mesecih.

V prvih petih mesecih so sicer zabeležili 8.685 premikov letal oz. 1,5 odstotka manj kot lani. Kot so pojasnili, je število premikov letal manjše zaradi spremembe strukture letal v korist večjih in težjih letal, izboljšuje pa se tudi njihova zasedenost.

V poletnem voznem redu, ki velja do 24. oktobra, je brniško letališče povezano z več destinacijami kot

lani, saj lahko potniki z več kot 160 rednimi leti tedensko potujejo neposredno na 27 destinacij, ki jih zagotavlja devet rednih letalskih prevoznikov. Od marca dnevne lete v Zürich zagotavlja Swiss International Airlines, Adria Airways je aprila uvedla novi povezavi v Berlin in Stockholm, Turkish Airlines po novem v Carigrad leti kar desetkrat na teden. V poletni sezoni se je na Brnik s štirimi tedenskimi leti v Helsinke vrnil tudi Finnair, Montenegro Airlines pa je poleti petim tedenskim letom v Podgorico dodal še šestega. V Aerodromu Ljubljana so ob tem napovedali, da se bo obstoječim rednim letalskim prevoznikom spomladi 2016 pridružila poljska letalska družba LOT, ki je pred dnevi napovedala letenje med Letališčem Jožeta Pučnika Ljubljana in Varšavo.

Poletje je tudi sezona čarterskih letov. Te bo z brniškega letališča opravljalo deset prevoznikov na 23 turističnih destinacij. Največ čarterskih poletov opravi domača Adria Airways, med najbolj zaželenimi destinacijami pa so še vedno grški otoki, še ugotavljajo v Aerodromu Ljubljana.

Inovativnost trgovcev nima meja

Inovativnost velikih trgovcev pri nepoštenih praksah nima meja, a vsak ima tudi vsaj eno zanimivo pozitivno prakso, ugotavlja prehranski varuh.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Jože Podgoršek, prvi varuh odnosov v verigi preiskrbe s hrano v Sloveniji, je v torek predstavil opravljeno delo v prvih štirih mesecih mandata. Kot je dejal, se je v tem obdobju srečal z vsemi najpomembnejšimi »členi« v prehranski verigi in se z vodstvom javne agencije za varstvo konkurence uskladil glede preprečevanja nepoštenih praks. Ker je ocenil, da bi s takojšnjim agresivnim pristopom lahko povzročil škodo (dobaviteljem), bo na začetku poskušal nepoštene prakse odpraviti z dogovorom. Če se bo po nekaj mesecih izkazalo, da dogovorov ne spoštujejo, bo o sumih nepoštene prakse obvestil agencijo, ki ima možnost ukrepanja in tudi kaznovanja.



V prehranski verigi, od pridelave do predelave in trgovine, je po ugotovitvah prehranskega varuha tudi veliko nepoštenih praks.

Varuh se pri svojem delu počuti kot nekakšen »sindikalist« dobaviteljev, zato jih poziva, da ga obveščajo o nepoštenih praksah, še preden podpišejo dodatek k pogodbi.

Varuh je pri dosedanjem delu naletel na veliko nepoštenih praks v vsej prehranski verigi, a največ je

»odkril« pri velikih trgovcih, za katere ugotavlja, da njihova inovativnost pri »privljanju« dobaviteljev

ne poznajo meja. Eden od trgovcev je tako junija začel zaračunavati dobaviteljem tudi določen delež za promocijo slovenskega sadja in zelenjave, drugi jim je pripravljen plačati blago prej, kot v dogovorjenih dobavnih rokih, a za to zahteva popust, tretji vzame v primeru, ko dobavitelj želi prodati terjatev za neplačan račun, določen odstotek terjatve tudi zase ...

»Prehranski varuh« je izpostavil tudi primere poštenih, pozitivnih praks. Tako ugotavlja, da različni sistem vse bolj povezuje pridelovalce in krepi pogajalski položaj do trgovine, vsi trije največji trgovci promovirajo domačo proizvodnjo, diskontni trgovci pa dokazujejo, da je možno poslovati tudi z bistveno nižjo trgovsko maržo.

Četrty dohodninski razred naj bi ukinili

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Zakon za uravnoteženje javnih financ, ki ga je pred dobrimi tremi leti sprejela Janševa vlada, je kot enega od protikriznih ukrepov uvedel v dohodninski lestvici za leti 2013 in 2014 dodatni, četrti razred, po katerem so bili dohodki zavezancev z letno neto davčno osnovo nad 70.907 evrov obdavčeni po 50-odstotni davčni stopnji. Sedanja vlada je lani jeseni sprejela odločitev o podaljšanju začasnega ukrepa še za eno leto, torej tudi za leto 2015. Pred kratkim so na finančnem ministertvu napovedali, da pa bodo prihodnje leto četrti davčni razred ukinili, vendar se pri tem še niso izjasnili, ali bo to edini poseg v dohodninsko lestvico. Po podatkih finančne uprave je predlani

v četrti razred padlo 3262 zavezancev (0,34 odstotka), ki pa so v davčno blagajno vplačali 145,8 milijona evrov dohodnine (8,64 odstotka).

V Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije nasprotujejo ukinitvi najvišjega dohodninskega razreda, vladi pa predlagajo, da najnižje dohodke oprosti plačila dohodnine, davčno razbremeni srednji sloj, spremeni zneske za prehod iz enega v drug davčni razred in uvede enotno splošno olajšavo za vse zavezance ne glede na višino dohodka. V sindikatu opozarjajo, da so v Sloveniji velik problem nizke plače, saj kar polovica zaposlenih prejema manj kot 1310 evrov bruto oz. manj kot 890 evrov neto plače. Že tako nizki dohodki pa so obdavčeni po 41-odstotni davčni stopnji.

V dveh dneh nabral tisoč tristo rdečih polžev

Vladimir Marn iz Kranja je v dveh junijskih deževnih dneh nabral na vrtu 1351 rdečih polžev, letos jih je doslej že več kot pet tisoč.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – »Letos je rdečih polžev več kot v prejšnjih letih. V dveh deževnih junijskih dneh sem jih v zelenjavnem in sadnem vrtu nabral 1351, letos doslej več kot pet tisoč. Povzročili so mi že veliko škodo, predvsem na zelenjavi. Tako se mi je zgodilo, da sem v zelenjavnem vrtu posadil dvanajst sadik solate, a naslednje jutro so bile samo še štiri, a tudi te zelo močno objedene,« je povedal Vladimir Marn iz Stražišča, ki je poskusil pregnati polže z vrta že na različne načine, a doslej ni bil uspešen. Ob polžji nadlegi se počuti vse bolj nemočnega, zato bi rad strokovni nasvet, kako naj jih vendarle zatre. Ker en bojevnik ob tolikšni razširjenosti ne pomeni veliko, predlaga, da bi se lova na polže lotili skupinsko.

Podnevi spijo, ponoči »delajo«

Natalija Pelko, specialistka za varstvo rastlin v Kmetijsko-gozdarskem zavodu Novo mesto, ugotavlja, da se polži množično pojavljajo po mili zimi ter vlažni pomladi in poletju. Običajno podnevi spijo v špranjah v zemlji,

pod kamenjem, lesenimi trohnečimi deskami, v premokrem kompostu z veliko ostanki hrane, v živih mejah ... Na prosto prilezejo zvečer, ko se zrak ohladi in se zaradi toplote tal pojavi rosa, v deževnem in vlažnem vremenu pa jih najdemo na prostem tudi podnevi. So zelo prilagodljivi jedci, zaradi hrane se ponoči premaknejo tudi deset metrov, v povprečju pa v 24 urah količinsko pojedjo hrane za polovico lastne teže. Največ škode povzročijo v vlažni pomladi na kalečih rastlinah in v toplih vlažnih poletnih mesecih na vrtninah, nekaterih sadnih vrstah, okrasnih rastlinah, grmovnicah in cvetju pa tudi na krompirjevih gomoljih, pesi, mladem ozimnem žitu in silažni koruzi. Škoda ni le neposredna, ampak tudi posredna in se kaže v slabši kakovosti in manjši količini pridelka.

Kako jih zatirati

Ker se rdeči polži zelo hitro razmnožujejo (samica odloži ob koncu poletja v različne razpoke, vdolbine in votline od trideset do tristo jajčec), se številni vrtničarji in kmetje tudi na Gorenjskem sprašujejo, kako jih zatirati

in kako preprečiti prekomerno škodo. »Najpomembnejše je, da jih začnemo zatirati pred odlaganjem jajčec, jeseni in spomladi pa moramo pri obdelavi tal paziti na gnezda z jajčeci, da jih odkrijemo in uničimo,« svetuje Natalija Pelko, ki predlaga za zatiranje kombinacijo mehanskih, agrotehničnih, bioloških in kemijskih ukrepov. Z mehanskimi ukrepi, to je z zaščitnim pasom iz žagovine, hrastove skorje, lesnega pepela, kamene moke, žganega apna, apnenega dušika ali oljne repice, odzamejo polžem vlagu in preprečujejo prehod. Eden od ukrepov je postavljanje pasti v tla, tako da gladko posodo, veliko vsaj 20 krat 35 centimetrov, do ene tretjine napolnijo s pivom. Učinkovit, a dokaj drag ukrep je ograja iz pocinkane pločevine, ki preprečuje polžem prehod. Rešitev je tudi redno, dosledno ročno pobiranje polžev. Na biološki način jih je možno preganjati z naselitvijo njihovih naravnih sovražnikov, med katere sodijo krti, žabe, krastače, ježi, miši, ptice, pekinške race ... Med agrotehnične ukrepe uvrščajo obdelavo tal, s katero razdrejo naravna zavetišča polžev in spravijo jajčeca na prosto. Priporočajo bolj zgodnje spomladansko rahljanje zemlje in gnojenje le z dozorelim kompostom. Kemične metode, to je zatiranje s fitofarmaceutskimi sredstvi, naj bi uporabili le na večjih površinah, kjer je druge ukrepe težko izvajati ali so škode zelo velike.



Vladimir Marn z rdečimi polži, ki jih je nabral na domačem vrtu / Foto: Tina Dokl



Rdeči polži objedajo tudi liste solate. / Foto: Tina Dokl

Marija Kalan, specialistka za rastlinsko pridelavo v Kmetijsko-gozdarskem zavodu Kranj, ugotavlja, da se ponudba učinkovitih fitofarmaceutskih sredstev za zatiranje rdečih polžev krči in da vrtničarji tudi z rednim zalivanjem vrtov in zelenih površin ustvarjajo dobre pogoje za pretirano razmnožitev polžev.

Na ogled bunker številka tri

Vse do jeseni je pr' Šimnu v Dolini nad Dolžanovo sotesko na ogled zanimiva razstava, katere rdeča nit je obletnica druge svetovne vojne, poudarek pa na opisanih osmih bunkerjih, ki so bili med vojno večinoma postavljeni v kraju Dolina, dva pa v njegovi okolici.

SUZANA P. KOVAČIČ

Dolina – Večinoma so ostaline osmih bunkerjev v naravnem okolju vidne še danes, bunker številka tri pa so domačini, Dovžanovi Vili, Zdravko, Jan in Henrik ter Janez Meglič in Anton Meglič postavili na razstavo v hiši pr' Šimnu povsem avtentično. Gre za partizanski

bunker, ki je bil originalno postavljen na vrhu Brusovega travnika v letih 1942 in 1943. Imel je skrivno lego, blizu vodo, vanj so napeljali elektriko od Kajže Dovžanove. Vanj so se zatekali tudi znani Tržičani. Vodja bunkerja je bil, kot lahko beremo iz zapiskov, zelo gospodovalec ... Precej zgodovinskih podatkov je Zdravko Dovžan

dobil še od svojega očeta, veliko je razstavljenih fotografij, razglednic, tudi hišni kalendar 1943 in pismo Metke Kavčič - Robežove iz bližnjih Čadovelj, ki v teh dneh praznuje 101. rojstni dan. »Še zlasti za zbiratelje sta zelo zanimiva avstro-ogrsko vojaška suknja še iz časa prve svetovne vojne iz srbsko-solunske fronte, nosil jo je Franc



V bunkerju »številka tri« Ana in Zdravko Dovžan s sorodnikom Henrikom Dovžanom / Foto: Tina Dokl

Dovžan - Ukec, ter nemški zimski markirni jopič, najden v partizanski bolnici v Zalem potoku,« sta poudarila zakonca Ana in Zdravko

Dovžan. Podrobno je opisan tudi Kokrški odred v Jelenolu iz časa druge svetovne vojne, v bunkerju številka tri pr' Šimnu pa je mnogo

še originalno ohranjenih predmetov ... Ogled razstave je možen po predhodnem dogovoru na številko 041 598 004 (Ana Dovžan).

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Ta čudoviti mali svet

Svet žuželk in drugih malih živalic v naravi okrog nas je eden pogostih motivov na slikah Tine Pavlovič, ki je po nesreči s padalom postala tetraplegik in slika z usti. V študentskih letih je v Cafe galeriji Pungert v Kranju stregla, po šestnajstih letih zdaj tam razstavlja.

IGOR KAVČIČ

Tina je pravzaprav Martina, a jo vsi, ki jo poznajo, kličejo za Tino. Kranjčanki Tini Pavlovič, takrat še študentki biologije, je usoda pred 16 leti namenila drugačno življenjsko pot, kot jo načrtujejo mladi ljudje. Pri nesreči s športnim padalom si je poškodovala vratno hrbtenico. Kljub dolgotrajni rehabilitaciji je zaradi posledic poškodb postala tetraplegik. Invalidski voziček sodi v njen vsakdan. Mlada leta je Tina preživela v Kranju, se pred časom za nekaj let preselila v Ljubljano, leto in pol pa je minilo, odkar si je svoj novi dom uredila v Kopru. »Na obalo sem se preselila z namenom, da se ločim od nekaterih stvari, ki me obkrožajo, in se čim bolj posvetim slikarstvu. Koper obožujem in se v njem zelo dobro počutim,« poudari Tina. Na vprašanje, zakaj na razstavi ni slike z motivom z obale, pa odvrne, da je slika Kopra z naslovom Najlepše mesto ostala doma, ker v Kranj bolj sodita sliki domačega mesta in Bleda.

V Kranj, natančneje v Cafe galerijo Pungert, kjer si je pred 16 in več leti kot natakarka zaslužila za študentski priboljšek, se je pred dnevi vrnila kot slikarka s predstavitev svojih najnovejših olj na platno. »Na Pungert, lastnico Sonjo in delo tu me vežejo mnogi lepi spomini, zato sem vedela, da če bom kdaj svoje slike predstavila v Kranju, bo to tukaj. Pungert

mi daje občutek domačnosti in hkrati pridih kulture, tu je bilo vselej umetniško vzdušje,« razmišlja Tina, vesela povabila k razstavljanju na Pungertu, kjer je pred leti z likovniki, fotografi in drugimi ustvarjalci tudi spoznala umetnost. »Nikoli ne bom znala slikati kot oni,« sem razmišljala.

Slikanja z usti sečasoma navadiš

Da to ne drži, lahko vidimo na razstavi. Po nesreči je skoraj leto dni preživela v rehabilitacijskem centru Soča. Zavedala se je, da si bo življenje morala na novo organizirati in čim bolj prilagoditi razmeram, v katerih se je znašla. Dokončala je študij na Biotehniški fakulteti, dodala pa še diplomu na Pedagoški fakulteti in postala profesorica biologije in gospodinjstva. Svoje znanje je začela uporabljati pri pisanju strokovnih in poljudnih člankov za naravoslovne revije.

»Začela sem se družiti s člani Zveze paraplegikov in odšla na svojo prvo likovno kolonijo v Pacug v slovenski Istri. Samo malo pogledat,« si je rekla, a je ostala in se v slikanje preprosto zaljubila. Gre za slikarje, ki slikajo z usti ali nogami in delujejo v okviru založbe UNSU. Prvi slikarski poskusi segajo v leto 2007. »Bilo je hudo, a nisem hotela jokati pred drugimi. Ni bilo enostavno z usti držati čopiča, a sem se kasneje navadila in tudi

dobila močno čeljust, pa tudi ustnice niso bile več tako zatečene. Seveda so bili sprva primerni le tanjši čopiči, saj je večurno držanje čopiča v ustih kar naporno. Joj, koliko slik sem vrgla proč, preden sem bila zadovoljna. Da mi je uspelo doseči ta slikarski nivo, je v veliki meri zaslužen moj prvi mentor Rasso Causevig, kasneje tudi akademski slikar Jože Potokar, med seboj pa izkušnje izmenjujemo tudi slikarski kolegi sami na raznih delavnicah,« se spominja Tina, ki se slikanja loti, kadar ima prave občutke. Teh ne manjka, kot pravi.

»Na poličko mi pripravijo čopiče, stisnejo barve, ki si jih izberem in potem začnem. Imam primerno slikarsko stojalo, da se z vozičkom lahko pripeljem zelo blizu. Navijem si muziko, pripravim motiv, ki ga bom naslikala, in to je to. Najraje slikam, kadar sem sama. Najprej je na vrsti risba, da uredim razmerja na sliki, potem naneseš več plasti v umbrni ... podobno kot to sicer počno slikarji,« s pravo lahkotnostjo razloži slikarka. Češ, saj je povsem enostavno. A verjemite, da ni. Da so slike slike, je res treba mnogo vaje, brez talenta in smisla za likovno pa tako ali tako ni nič. Tina slika s specialnimi podaljšanimi čopiči. Pravi, da so ji mnogo bližji leseni kot plastični. Po slednjih bolijo zobje. Da moraš nehati slikati takrat, ko pri tem še uživaš, k sliki pa se vrneš spet, ko to želiš. Sliko lahko spremeniš tudi po več letih. Vzameš



Sonja Mlakar, Tina Pavlovič in mama Ana Pavlovič / Foto: Tina Dokl

jo s stene in popraviš, kar ti ni všeč. Zakaj ne?

Moja pot gre naprej – kam, ne vem

Na začetku se je učila obslikanju tihožitij. Kasneje pa so ji kot veliki ljubiteljici narave najprej pod slikarsko kožo in potem tudi na platno zlezli številni motivi iz narave. »To je moj priljubljeni svet. Motive sicer izbiram sama, včasih pa jih tudi prilagodim glede na razstavo, na kateri sodelujem. Slednje je dobro, da nekoliko skrenem z moje najljubše tematike. Slikam brez posebnih načrtov, je pa res, da porabim veliko časa za iskanje motivov. Rada imam svet žuželk, pajke, kobilice, slikam mravljice,

pikapolonice, polže. Te živalce so na mojih slikah ljubke in prijazne. Seveda pa se ne branim tudi pokrajine, mest. Aja, pa vrtni palčki so tudi moji,« o svojem slikarskem vesolju razmišlja Tina in dodaja, da kar precej razstavlja na skupinskih razstavah, zato se včasih zgodi tudi, da ni kaj razmišljati, ali boš ali ne. Preprosto moraš. Pavlovičeva je namreč štipendistka mednarodnega združenja slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami (VDMFK), katege sedež je v Lihtenštajnu. Glede na to, da največ slika z oljnimi barvami na platno, je pri njenem delu treba vzeti v zakup tudi sušenje barv na platnu.

»To je, kot rečeno, moja prva razstava v Kranju, in

vesela sem, da je Sonja vztrajala, da se predstavim v rodnem mestu,« odgovori avtorica trinajstih živopisnih slik, ki bodo še do srede na ogled v Cafe galeriji Pungert. »Zakaj prav trinajstih?« jo povprašam, pa mi v duhovitem tonu odvrne: »Ta številka je zame dobra. Spomnim se, ko sem še kot otrok na neki petek trinajste ga našla na tleh malo denarja in sem si kupila dve vrečki smokijev ... Drugače pa ne, nič nisem načrtovala. Čisto slučajno razstavljam toliko slik. Seveda bo še razstavljala in slikala nove in nove slike. «Zanimajo me različne slikarske tehnike. Moja pot gre naprej – kam, pa ne vem. Vem pa, da ne želim ostati vedno pri istem.«

Od petka do petka

Prodali NKBM, na Finskem oprostili četverico iz Patrie, novo vodstvo Rdečega križa ... **Stran 18**



Pogovor

Humanitarni aktivist Tomo Križnar prejemnik nagrade državljan Evrope ... **Stran 20**



Aktualno

Gorenjska novomašnika - Boris Rozman s Svetja in Gašper Mauko iz Vrbenj ... **Stran 21**



Od petka do petka



Apollo bo postal lastnik 80-odstotnega, EBRD pa 20-odstotnega deleža NKBM. / Foto: Gorazd Kavčič



Guverner Banke Slovenije Boštjan Jazbec pravi, da grški dogodki ne bodo neposredno vplivali na slovenske banke.



Nataša Pirc Musar je nova predsednica Rdečega križa Slovenije. / Foto: arhiv GG

Apollo pristal v NKBM

Ameriški investicijski sklad Apollo in Evropska banka za obnovo in razvoj bosta za državno banko NKBM plačala za mnoge prenziko ceno dvesto petdeset milijonov evrov.

SIMON ŠUBIC

NKBM prodan za dvesto petdeset milijonov evrov

Slovenski državni holding je v torek z ameriškim investicijskim skladom Apollo ter Evropsko banko za obnovo in razvoj (EBRD) podpisal 250 milijonov evrov vredno pogodbo o prodaji Nove Kreditne banke Maribor (NKBM). Apollo tako postaja lastnik 80-odstotnega, EBRD pa 20-odstotnega deleža NKBM. Kupo-prodajna pogodba vsebuje nekaj državnih jamstev, med drugim bo v celoti jamčila za morebitne odškodninske izbrisanim imetnikom podrejenih obveznic, če bo ustavno sodišče odločilo v njihovo korist, kar pomeni za okoli šestdeset milijonov evrov potencialnih jamstev. SDH po besedah predsednika uprave Mateja Pirca ocenjuje, da bo imela prodaja NKBM investicijskemu skladu Apollo in EBRD pozitivne učinke za banko in njene kliente, in še zlasti za regijo, kjer deluje. Kupca sta bila po pojasnitih člani uprave SDH Mateja Runjaka izbrana kot najboljša ponudnika na podlagi najvišje ponujene cene. Za SDH je bilo poleg cene pomembno tudi to, da je Apollo kot vodilni investicijski sklad na svetu skupaj z EBRD zmožen NKBM preoblikovati

oz. ji nuditi stabilno finančno in kapitalsko oporo ter poskrbeti, da se bo razvijala tudi v prihodnje in da se bo še bolj posvečala osnovni dejavnosti, to je bančništvu. V Apollu, ki naj bi v lastništvu NKBM ostal pet do deset let, so se za NKBM odločili, ker ima v Sloveniji pomemben tržni delež, je pojasnil Gernot Lohr iz sklada. Glede kupnine so med ekonomisti in politikih različna mnenja, večina pa meni, da je (pre) nizka. NKBM je sicer država decembra 2013 dokapitalizirala v višini 870 milijonov evrov, ob tem pa se je morala zavezati, da bo banko do konca 2016 privatizirala. Država bo kupnino od Apolla in EBRD dobila, ko bodo izpolnjeni vsi odložni pogoji oziroma v nekaj mesecih.

Grčija in slovenske banke

Zadnji dogodki v preza-dolženi Grčiji, ki bo v nedeljo organizirala referendum o pogojih mednarodnih upnikov v zameno za nadaljnjo finančno pomoč, po besedah guvernerja Banke Slovenije Boštjana Jazbeca ne vplivajo neposredno na slovenski bančni sistem, ki je do Grčije neposredno izpostavljen zgolj v višini 372.000 evrov. »Tudi če te obveznosti v celoti ne bi bile poplačane, slovenske banke ne bodo utrpeli posledic,« je dejal. Slovenska država

je bila medtem konec marca letos v okviru programov pomoči za Grčijo izpostavljena v višini ene milijarde evrov, kakršnakoli morebitna izguba pa se bo reševala v okviru območja evra za vse članice po enakih načelih, je poleg Jazbeca poudaril tudi finančni minister Dušan Mramor. Ker je Slovenija t. i. periferna država, ki je bila tudi tik pred tem, da bi potrebovala program trojke, lahko pričakujemo povišanje obrestnih mer za zadolževanje in nekoliko bolj otežen dostop do finančnih trgov, kot je bil doslej, je še ocenil finančni minister.

Pirc Musarjeva na čelu Rdečega križa

Pravnica, nekdanja novinarska in informacijska pooblaščenka Nataša Pirc Musar je ta teden postala predsednica Rdečega križa Slovenije (RKS). Decembra lani je sicer na podpredniškem mestu nadomestila sedanjega predsednika državnega zbora Milana Brgleza. Po izvolitvi je Pirc Musarjeva dejala, da ji vodenje največje slovenske humanitarne organizacije predstavlja izziv in obenem odgovornost, a ima veliko volje in energije, s katerima želi RKS doprinesti še večjo prepoznavnost in širiti zavedanje o dobroti, predvsem med mlade.

Finska: oprostitev predstavnikov Patrie

Finsko prizivno sodišče v Turkuju je pred dnevi kot neutemeljene dokončno zavrnilo obtožbe proti četverici visokih predstavnikov podjetja Patria zaradi sumov podkupovanja slovenskih predstavnikov pri 278 milijonov evrov vredni prodaji oklepnikov. Prizivno sodišče se je strinjalo z odločitvijo okrožnega sodišča, ki je četverico oprostilo krivde, ker ni zadostnih dokazov, da bi obtoženi sodelovali pri oz. da bi vedeli za razdelitev provizije za svetovanje, ki je bila plačana avstrijskemu svetovalnemu podjetju (...) z obljubo ali izplačilom podkupnine. Predsednik SDS Janez Janša, ki čaka na morebitno ponovitev sojenja v zadevi Patria, je sodbo takoj komentiral na Twitterju z zapisom, da se je murgelski veliki pok, prek Draga Kosa izvožen na Finsko, tudi tam razblinil. »Počasi prihaja čas plačila,« je dodal. Slovenski tožilec v primeru Patria Andrej Ferlinc pa je ocenil, da finska sodba ne more vplivati na odločitev samostojnih pravosodnih organov v Avstriji in Sloveniji. Po njegovem je sedaj za slovensko tožilstvo po pravnomočni obsodbi v Avstriji položaj videti tako, kot bi avstrijski poslovnež Wolfgang Riedel deloval samostojno.

Slovinci v zamejstvu (462)

Dan spomina pri Peršmanu

med sosedi

JOŽE KOŠNJEK

Na pragu svobode, 25. aprila leta 1945, so nemški vojaki in policisti v Podpeci na koncu doline Lepene pri Železni Kapli pobili enajst članov Peršmanove in Hojnikove družine, med katerimi je bilo sedem otrok. Vojaška in nacistična blaznost je uničila prihodnost dveh zavednih slovenskih družin, ki sta pomagali koroškim partizanom in aktivistom Osvobodilne fronte. Davek za njun domoljubni pogum je bil strašen. Koroški partizani so s pomočjo organizacij Slovencev na Koroškem in Slovencev iz Slovenije obnovili porušeni Peršmanov dom in v njem uredili spominski muzej, edini muzej upora proti nacizmu na Koroškem. Ob muzeju

stoji spomenik padlim partizanom slovenske in drugih narodnosti, ki so se bojevali na Koroškem. Tudi zgodovina tega spomenika je žalostna. V malo drugačni obliki je bil 26. oktobra leta 1947 postavljen na pokopališču v Šentrupertu/St. Ruprecht pri Velikovcu, vendar je bil septembra leta 1953 razstreljen. Njegovi ostanki so del sedanjega, pri Peršmanu stoječega spomenika.

V nedeljo je množica ljudi pri Peršmanu počastila spomin na 70. obletnico pokola

Peršmanovih in Hojnikovih oziroma Sadovnikovih in Kogojevih, kot so se pisali člani teh družin. Svečanost, ki so se je udeležili tako slovensko kot nemško govoreči, je minila v znamenju spoštovanja vseh, ki so se na Koroškem uprli nacizmu in so se tudi po vojni bojevali za pravice Slovencev in za enakopravnost vseh ljudi na Koroškem, je pa tudi enoten poziv sedanjim in prihodnjim generacijam, da je edina življenjska izbira mir. K Peršmanu sta prišla slovenska ministrica

V Bekštajnu/Finkenstein blizu Baškega jezera na Koroškem je bila včeraj zvečer predstavitev evropskega projekta FLU-LED za občino Bekštajn, katerega rezultat je dvojezični zemljevid z ledinskimi in hišnimi imeni.



Slovenska ministrica za kulturo Julijana Bizjak Mlakar in avstrijski minister za umetnost, kulturo in izobraževanje dr. Josef Ostermayer (v sredini) sta si skupaj ogledala Peršmanov muzej.

za kulturo Julijana Bizjak Mlakar, avstrijski minister za umetnost, kulturo in izobraževanje dr. Josef Ostermayer, zastopnica koroškega deželnega glavarja, zvezna svetnica Ana Blatnik, župan občine Železna Kapla Franc Jožef Smrtnik, ki je oba ministra duhovito spomnil na pomoč pri vzdrževanju Peršmanovega muzeja, in predsednik

Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije Tit Turnšek. Razen teh je udeležence spominskega srečanja nagovoril tudi avstrijski diplomat, predsednik narodnega sveta koroških Slovencev dr. Valentin Inzko. V kulturnem programu sta sodelovala tudi baritonist Tone Habjan in harmonikar Nejc Jemc iz Železnikov.



Po svetu

Turisti in begunci

V prejšnjih letih so bili turisti najbolj pogosti in najbolj dobrodošli poletni in ponekod tudi letoletni migranti. V zadnjem času pa dobivamo »turiste« nove vrste – begunce. In kot kaže, bodo tudi ti naši stalni gostje

MIHA NAGLIČ

Kdo vse so begunci?

Razjasnimo najprej nekaj osnovnih pojmov. Kdo je begunec? »Begunec je oseba, ki je zaradi utemeljenega strahu pred preganjanjem zaradi rase, vere, narodne pripadnosti, pripadnosti določenim družbenim skupini ali določenemu političnemu prepričanju, zunaj države, katere državljan je, in ne more ali zaradi strahu noče uživati varstva te države. V drugi državi ima pravico do mednarodne zaščite.« Tako pojem begunca uradno opredeli Visoki komisariat Združenih narodov za begunce (UNHCR). Kdo je po istem viru upravičen prositi za azil? »Prosilec za azil je oseba, ki trdi, da je begunec, ter išče mednarodno zaščito zaradi preganjanja ali vojne v matični državi.« In komu se lahko prizna status begunca pri nas? »Status begunca se prizna osebi, ki utemeljeno in verodostojno izkaže, da je v matični državi ogrožena zaradi rase, vere, narodnosti, političnega prepričanja ali pripadnosti posebni družbeni skupini. Odločba o priznanju statusa begunca z dnem vročitve velja tudi kot dovoljenje za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji.« Tako Ministrstvo za notranje

zadeve RS. Pojem migrant je širši od pojma begunca. »Migrant je oseba, ki zapusti svojo državo, da bi žive-la v drugi, zaradi dela, študija, družinskih in drugih razlogov.« (Amnesty Slovenija) Po podatkih OZN se v zadnjih letih delež mednarodnih migrantov (begunci, prosilci za azil, ekonomski migranti) giblje okoli treh odstotkov svetovne populacije. Leta 2013 je bilo na svetu 232 milijonov mednarodnih migrantov (ljudi, ki so vsaj eno leto živeli zunaj svoje rojstne države). Notranjih migrantov pa je še mnogo več, v letu 2013 najmanj 740 milijonov. Leta 2014 je bilo prisiljenih svoje domove zapustiti 50 milijonov ljudi, v letu 2015 bo zaradi številnih kriz (Sirija, Libija, Jemen, Irak, preganjanje ljudstva Rohingja v Burmi, Somalija ...) to število še višje. Pomislite: beguncev je danes več, kot jih je bilo med drugo svetovno vojno! In še nekaj števil, ki nazorno predočijo razsežnosti begunske krize v Evropi. Sredozemsko morje postaja za begunce eno najnevarnejših na svetu, običajno ga prečkajo iz Libije ali Turčije. Mnogi poskušajo v Evropo priti tudi po kopenski poti čez Turčijo v Bolgarijo ali Grčijo. V letu 2014 je Sredozemsko morje prečkalo 219.000

beguncev, vsaj 60.000 se jih je na to pot odpravilo od januarja do maja letos, od teh jih je najmanj 1800 umrlo. Lani je v Sredozemskem morju umrlo 3500 migrantov. Tisoč tihotapcev ljudi so v Italiji aretirali leta 2014, a še niso bili obsojeni. Tisoč dolarjev stane vozovnica na čolnu od Libije do Italije. Vsaj 170 milijonov dolarjev so lani zaslužili libijski tihotapci ljudi. Mnogi begunci v Evropo pobegnejo z nemirnih vojnih območij, kot sta Somalija in Sirija, a še več je ekonomskih migrantov, saj zapušča-jo države, ki so relativno politično stabilne. Obubožana Grčija je za Italijo druga po številu prispelih beguncev. Lani jih je prispelo 34.000, v prvih petih mesecih letošnjega leta pa že 46.150. Največ jih v Grčijo pride iz Sirije in Afganistana. Kaj pa Slovenija? V prihodnjih dveh letih naj bi sprejela 495 Sircev in Eritrejcev (297 iz Italije in 198 iz Grčije) in še 207 beguncev iz drugih držav. Po 6000 evrov bodo članice EU dobile za vsakega begunca, ki ga bodo sprejele. Kar 240 milijonov evrov bo iz proračuna EU namenjenih v podporo dvehletni begunski shemi. In tako naprej, besede in številke so navdse zgovorne. (Glavni vir: MMC RTV SLO)

Begunci niso le breme

»Če bi begunce sprejeli postopoma, po 50 na mesec, bi bilo to mogoče izvedljivo. Če pa bi prišli vsi naenkrat (702), bi bilo to nemogoče.« Tako je ta obet komentirala Aida Hadžiahmetović iz Slovenske filantropije. Na vprašanje, ali smo Slovenci nestrpni do beguncev, pa odgovarja: »Zdi se mi, da pre malo poznamo kulturo, navade, vrednote beguncev, ki so zelo podobne našim. Bojimo se tujcev. Po mojem mnenju prinašajo ogromno dobrega – nove izkušnje, znanja, miselnost. Dela bo dovolj za vse, če bomo znali izkoristiti ta potencial. S seboj ne prinašajo samo tovora slabih izkušenj.«

Osnovno človeško sočutje

»Priča smo najhujši begunski krizi našega časa, ko se na milijone žensk, moških in otrok bojuje, da bi prežive-li sredi brutalnih vojn, mrež trgovcev z ljudmi in vlad, ki zasledujejo sebične politične interese, namesto da bi pokazale osnovno človeško sočutje.« Tako pa je begunsko stvar komentiral Salil Shetty, generalni sekretar človekoljubne organizacije Amnesty International, ob objavi poročila pred svetovnim dnevom beguncev .20. junija).



Begunci iz vasi Kibati v Demokratični republiki Kongo, leta 2008, bežeči pred lokalno vojno / Foto: Wikipedija



Privoščimo jim vsaj nasmeh: otroci beguncev iz Sirije na kliniki v Jordaniji, avgusta 2013 / Foto: Wikipedija



Indijec Salil Shetty, generalni sekretar človekoljubne organizacije Amnesty International / Foto: Wikipedija

Nove knjige (284)

S kolesom po Sloveniji

MIHA NAGLIČ

»Če je še pred desetletji kolo pomenilo zgolj prevozno sredstvo za premagovanje krajših razdalj – običajno v mestih – je že dolgo povsem drugače. Poleg izključno športnega se je izjemno razmahnilo tudi rekreativno kolesarjenje, ki je postalo vsakdanja športno-rekreativna panoga, način življenja, pri katerem lahko neprisljerno in spontano združujemo gibanje z raziskovanjem krajev, naravnih in kulturnih znamenitosti ter uživamo v lepotah narave. Petdeset izletov, zbranih v tem vodniku, vam bo zagotovo pomagalo, da se boste lažje odločili za kakšnega in ga glede na možnosti in kolesarsko kondicijo tudi odpeljali.«

Tako je na začetku novega kolesarskega vodnika po Sloveniji zapisal urednik Boris Bogataj. Mene pa je najprej zanimalo, koliko od opisanih izletov je na Gorenjskem. Le trije od petdesetih!? No, nič hudega, saj bi morali Gorenjci kolesariti tudi po drugih pokrajinah. Od treh gorenjskih pa bi sam izbral izlet št. 9: Po kolesarski avtocesti od Mojstrane do Trbiža. Avtor ga uvede takole: »Kolesarjenje, pa tudi rolanje, je zaradi trase nekdanje železnice, ukinjene leta 1966, zelo prijetno – ne srečamo se z nobenim klancem niti ovinikom, cesta je dvosmerna in tako teče kolesarjenje v obeh smereh po isti trasi; kolesarska pot po nasipu železnice je idealna tudi zaradi višje lege in razgledov in je res

kolesarska avtocesta! Hvala Evropi, Sloveniji in občini, ki so složno financirale in dokončale ta projekt.« Avtor nas vodi od Gozda - Martuljka skozi Kranjsko Goro in mimo Zelenec do Belopeških jezer in nazaj. »Vračanje bo zelo prijetno tudi zato, ker je celotna dolina vse do Jesenic prijetno nagnjena, tako da bomo brez muke hladili razgreto delo v lahnem gorenjskem vetrcu, deloma zviška občudovali pokrajino, senožeti in stare skednje ob poti, pa tudi izklesana telesa na rolerjih, ki jih je na tej res zglede urejeni kolesarski povezavi vsako leto več!« Lepo. Samo da ne bi kdo ob ogledovanju »izklesanih teles« zapeljal s »kolesarske avtoceste« dol ali pa na njen nasprotni

pas. Gorenjski je tudi izlet št. 7: Srednjeveški krog, iz Ljubljane do Škofje Loke in nazaj po desni strani Save in Save. In št. 8: Na Gorenjsko, na vodo! Z ostrivcem na zadnjem o. Ta gre pa iz Ljubljane do Kokrice ob levem bregu Save (tu je res veliko vode), nazaj pa mimo Brnika, Vodice in Smlednika. Opisi so berljivi in kratki, vsak izlet je vrisan tudi na preglednem zemljevidu. Uporabno. Čas za kolesarjenje pa je tudi že nastopil. Torej?

Sebastjan Vehar, **S kolesom po Sloveniji**, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2015, 272 strani, 29,95 evra, www.emka.si



Pogovor

Korenine in semena človeštva

Tomo Križnar

Tomo Križnar, svetovni popotnik in humanitarni aktivist, ravno danes prejema nagrado državljana Evrope. Z dobitnikom, ki bo novembra v Berlinu prejel tudi letošnjo nagrado ethecon fundacije Blue Planet za etiko in ekonomijo, smo se pogovarjali na njegovem domu v Naklem, v družbi žene Bojane in darfurskega prijatelja, humanitarnega koordinatorja Sulejmana Jamousa.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Poznavajoč vaše poti po svetu in zavzemanje za domorodno prebivalstvo zlasti na afriškem kontinentu bi dejali, da ste bolj državljani sveta. Kako se vidite sami?

»Zaradi desetletij potovanja in življenja, preživetega med ljudmi po vseh kontinentih, se najprej čutim kot človek in šele nato kot oseba, omejena s pripadnostjo Evropski uniji. Povsod po svetu sem poleg gorja, nasilja, zlorab našel tudi lepo, plemenito in žlahtno in to mi daje kurs, da se moram potegniti za ljudi kjerkoli že, če ti po krivem trpijo v nesreči. Največ pa sem s tistimi, ki so najbolj povezani z naravo in najbolj socialni in najbolj ponosni – a ko se srečujejo z nami, ki nas vodi predvsem dobiček, zato tudi najbolj ranljivi. To so staroselci, indigeni, aboridžini in preživeli afriški domorodci, ki jih večina Evropejcev vidi posplošeno kot divjake. Tako zaradi stare antropologije, ki nam je omogočala videti sebe kot superiorne. Tako smo opravičili svoje gospostvo in izkoriščanje. Če so to divjaki, je bil tudi moj oče divjak in tudi jaz sam sem divjak.«

Kako sprejemate nagrado evropskega parlamenta, ko ste v isti sapi zelo kritični do politike Evropske unije, zlasti do njene politike do beguncev z drugih kontinentov?

»To se ne izključuje. Evropa je slednjič zibelka človekoljubnosti in humanizma, tu je nastal Rdeči križ, rodilo so se osnovne ideje človekovih pravic, tu so živeli pogumni ljudje, ki so razmišljali in raziskovali prek plašnic kulture tistega časa: Freud, Jung, Fromm in še mnogi drugi, ki niso sledili politiki kolonializma, ki je povsod drugje videla same barbare. Tudi sam se vidim v družbi teh Evropejcev in sem kritičen do Evrope ekspanzionizma, ki ima na vesti od petdeset do sto milijonov pobitih domorodnih ljudi v zadnjih petsto letih, da je potepila svoje appetite po zemlji, zlatu, mineralih, nafte ... Ko sem potoval po svetu pred tridesetimi leti in ko potujem danes, je velika razlika v dojemaju nas Evropejcev. Danes nas imajo vsi za ekspanzioniste in težko dopovem nekemu v



Tomo Križnar / Foto: Primož Pičulin

Afriki ali Južni Ameriki, da nisem agent neke korporacije s sedežem v Evropi, ki išče kadre, da bi jih podkupil in prek njih prišel do naravnih virov, ki jih civiliziran svet potrebuje, da jih predeluje v izdelke, ki nam prinašajo udobje.«

Zelo ste povezani predvsem z domorodnimi ljudmi v Sudanu, z Nubami, z ljudmi ob Modrem Nilu ...

»Domorodni ljudje v Nubskih gorah in Komoganzu so najbolj nedolžni, so naše korenine in naša semena. Živim z njimi v njihovih kočah, jem njihovo hrano, pijem njihovo vodo, zboleвам za istimi boleznimi kot oni sami ... In z njimi bežim pred istimi ruskimi bombniki in kitajskimi migi v votline in lisičje luknje, z jokajočimi mami in očeti pobiram ostanke njihovih razsekanih otrok in jih pokopavam v prera- ne grobove. Z njimi živim v tesnem odnosu z naravo in zato vem, da imajo boljši odnos do ekologije kot mi v Evropi, ki smo danes močno oddaljeni od svojih korenin. Ker sem veliko časa preživel med staroselci, vem, da naravo dojemajo sočutno: v drevju ne vidijo le hlodov kot mi, ampak svoje brate in sestre, v živalih ne le zrezkov na kopitih, pač pa občutljiva bitja z neko drugo zavestjo. Vedo, da so odvisni od

narave, tako kot mi v svoji kulturi in političnem in gospodarskem sistemu verjamemo, da smo odvisni od supermarketov, služb, bank, zavarovalnic. To najbolj koristi kapitalu, ki želi, da naši ljudje hitijo za korenčkom v želji vse uživati tukaj in zdaj in bežijo pred palico in strahom, da bodo sicer padli nazaj v revščino. Kar vse načenja planet in tudi nas same. Staroselci imajo ohranjene stare modrosti, zakaj ne smejo posekati dreves in zastrupljati vode, čutijo svojo soodvisnost od narave in živijo v skladu z njo. V naših ekoloških stiskah nas lahko prav oni spet naučijo, kako naj tudi mi živimo z naravo, kako naj gledamo na rastline, živali in drug na drugega.«

Vse več ljudi z drugih kontinentov beži prek morja na naš prag. Ne verjamete, da je rešitev za begunce, da jih sprejmemo v evropskih državah?

»To ne rešuje problema tam, kjer je. Če Evropa ne bo nehala podpirati afriških diktatorjev, ki za korporacije s sedeži v Evropi in Ameriki kradejo domorodnim ljudem naravne vire in jih še naprej poskušali za naše neokolonialne interese zadrževati v mejah, ki so jih kolonialni gospodarji potegnili pred sto leti, nam bodo begunci iz

neskončnega trpljenja stolkli veliko več kot lahko jaz sam. V svoji hiši v Naklem imamo že šest let begunce, imeli smo jih že štirinajst naenkrat. Imamo izkušnje, s kakšnimi travmami prihajajo, kako agresivni znajo biti in kako bi namesto roke, ki jim jo nudiš, zgrabili celo ramo in tudi telo. Ti ljudje pri nas trpijo, so depresivni, se ne stapljajo z okoljem in ne morejo sprejeti naše kulture, ki je za njih dekadentna. Zato ni rešitev, da ti ljudje bežijo k nam, pač pa da jim nova mednarodna politika omogoči, da ostanejo na svojih domovih, kjer bodo preživeli od dela svojih rok, z ostalim svetom pa jih povežimo z vsak dan cenejšo digitalno tehnologijo.«

Kako torej zaščititi domorodna ljudstva?

»S pomočjo nove antropologije. Ki lahko pomaga modernemu človeštvu na območjih, kjer domorodna ljudstva bivajo po svojih staroselskih zakonitostih, vzpostaviti transnacionalne naravne parke. Ne mislim rezervatov kot v Ameriki in Avstraliji, ampak nekaj podobnega, kar se zdaj razvija sredi vojne v muslimanskem Afganistanu. Čuvaro ga ženske, a ni to zanimivo? Tako kot smo zaščitili gorile v Kongu in slone v Južnoafriški republiki, je mogoče zaščititi tudi najbolj

nedolžne ljudi sredi vojne v Sudanu, da bodo lahko ostali na zemlji svojih prednikov in se sami odločali, kaj bodo sprejeli od nas ci viliziranih in kaj ne. Moderna tehnologija se lahko uporabi za čuvanje miru in dostop do zakladnice znanja vsega človeštva, kjer bodo sami našli in se znašli, kako preživeti v vse bolj zaostrenih razmerah na planetu. Mislim na drone (brezpilotna letala s kamerami) in satelitske povezave na svetovni splet. S Klemenom Miheličem, ustanoviteljem nove humanitarne organizacije H.O.P.E., ki zbira prispevke za ta način pomoči prostovoljno in brez dobičkov, z mojo ženo in somišljeniki v Ustanovi Tomo Križnar poskušamo točno to. Prosim, pridružite se nam.«

O domorodnih ljudeh in potrebi po njihovi zaščiti pišete v svojih knjigah in filmih. Ali spet nastaja kaj novega?

»Vzporedno nastajata dve knjigi, ki naj bi izšli jeseni, Bojanina in moja. Svojo, po kateri v sodelovanju z režiserko Majo Weiss nastaja tudi film, naslavljam Droni nad koreninami človeštva.«

Bojana (učiteljica in novinarka) pa doda: »Preden sva šla s Tomom v Nubske gore, sem otrokom tretjega razreda naročila, naj napišejo vprašanja za nubske vrstnike. Zbrali so sto vprašanj, od tega, kako si umivajo zobe, kaj jedo, kako se šolajo, kakšne so njihove igrače ... Odgovore sem zbrala in dokumentirala, nekaj odgovorov skupaj s fotografijami, ki sva jih s Tomom posnela na poti, je že vključenih v razstavo, ki sedaj potuje po Sloveniji in se je pravkar končala na osnovni šoli v Naklem ter se seli v logaško knjižnico. Razstava Ali je lahko življenje pod istim soncem res tako drugačno primerja življenje in vrednote naših in tamkajšnjih otrok. To bo zajeto tudi v knjigi, ki bo skušala našim otrokom odpreti oči, da jim bo mar za vrstnike drugod in da bodo spoznali, kako pomembno je, da skrbimo drug za drugega.«

Predstavili smo vam le delček vsega, kar v tem trenutku delamo, da bi zaščitili korenine in semena človeštva, več podrobnosti o našem delu pa preberite na www.tomokriznar.com.

“Domorodni ljudje v Nuskih gorah in Komoganza so najbolj nedolžni, so naše korenine in naša semena. Z njimi živim v tesnem odnosu z naravo in zato vem, da imajo boljši odnos do ekologije kot mi v Evropi, ki smo danes močno oddaljeni od svojih korenin.”

Aktualno

Duhovniki smo poslani ljudem

Boris Rozman s Svetja pri Medvodah bo daroval novo mašo v nedeljo ob 10. uri v župnijski cerkvi v Sori, od avgusta naprej pa bo kaplan v Železnikih.

JOŽE KOŠNJEK

Spoštovani novomašnik, pri vas je zanimivo, da ste se za duhovniški poklic odločili pozno, pri 42 letih. Se spominjate, kdaj ste začutili, kot duhovniki radi rečete, božji klic k duhovništvu?

»Začutil sem Gospodov klic, čeprav si sebe nisem nikdar predstavljal kot duhovnika, saj sem imel druge ideale in cilje. Po izobrazbi sem elektrotehnik elektronik, vendar sem delal v prodaji in imam 12 let delovne dobe. V službi sem zaznaval vedno močnejše božje vabilo, naj stopim na pot duhovništva. Proces je trajal več let, da sem to povabilo najprej prepoznal in ga nato sprejel. Gospod kliče v duhovniške poklice na različne načine. Ko sem ga v molitvi spraševal, kaj želi od mene, sem v srcu začutil, da mi je rekel, naj pomagam ljudem. Sprva nisem razumel, da je to klic v duhovniški poklic. Ko sem razmišljal, kako naj pomagam ljudem, in ko sem v Svetem pismu

prebral besede, naj hodim za njim, sem bil prepričan, da je Gospod želel, da pomagam ljudem kot duhovnik.«

V soboto vas je nadškof Stanislav Zore posvetil v duhovnika. S kakšnimi občutki ste sprejemali posvetitev? Ste si dejali: Sedaj sem na cilju, tam, kjer sem želel biti!

»Ne, nisem tako rekel. Res so bili občutki močni, še posebej takrat, ko te vprašajo, če res želiš v duhovništvo. Takrat sem si rekel: Sedaj gre pa zares. Na posvetitvi niti ne dojameš, kaj se je s teboj zgodilo. Šele v nedeljo, dan po posvečenju, med maševanjem v Logatcu, kjer sem bil diakon, sem se zavedal, da sem resnično postal Gospodov služabnik. Od sreče sem zajokal.«

Kakšen duhovnik boste oziroma želite biti?

»Na ljudi bi rad izžareval toplino, ki jo poklanja nam Bog. Ljudem bi rad prinašal njegovo ljubezen. Nočem biti pretirano strog in zadirčen, čeprav razumna mera

strogosti ne škoduje. Cerkevna vrata morajo biti odprta za vse, ne glede, kakšen kdo je. Bom pa odločno zagovarjal pravila, ki jih določa Cerkev. Kristusov nauk je takšen in ne drugačen. Pri njem ni kompromisov.«

V službo katoliške Cerkve na Slovenskem vstopate v času njene krize. Kako globoka se vam zdi?

»Na splošno vzeto je v krizi. V Ljubljani se to občuti, vendar tega stanja ne gre posploševati. Moje novomašniško geslo je: Jezus, zaupam vate. To nagovarja mene in vse kristjane, da je treba zaupati Gospodu in moliti za spreobrnjenje grešnikov. Tako kot je mene poklical na duhovništvo, lahko spreobrne vsakogar. Najpomembnejše za rast vere na Slovenskem pa sta naš vzgled in naše pričevanje zanjo.«

Ko sva se dogovarjala za pogovor, ste dejali, da gresite v Maribor po mašni plašč. Kakšen bo?

»Je že narejen. Dolgo sem premišljeval, kakšen naj bo in kateri simboli bodo na njem. Na sprednjem delu bosta glavna simbola Jezusovo in Marijino srce, ob njiju pa križ in Marijin monogram. Hrbtni del pa bo v znamenju Marije Brezmadežne. Imam tudi že novomašniški križ. Iz trte ga je oblikovala Marija Bizjak iz Čirč v Kranju. Preprost in enkraten je. Ona ima dar in roko za take reči.«

Običajno vam predstojniki že ob mašniškem posvečenju povedo, kam boste šli za kaplane. Kam so napotili vas?

»S prvim avgustom prevzemam dolžnost kaplana v župniji Železniki. Domov se bom vračal, ko bo čas. Sicer pa moramo biti duhovniki med ljudmi tam, kamor smo poslani.«

Študij je končan. Nova maša bo za vami. Bo julij mesec počitka?

»Julija smo načeloma prosti. Sam grem za en



Novomašnik Boris Rozman s Svetja pri Medvodah

teden na romanje v Paray le Monial v Franciji. Ta kraj je zame zelo pomemben. Tja sem romal eno leto pred odhodom v semenišče in tam sem Gospoda vprašal, če me res kliče. Ko sem gledal duhovnike,

ki so spovedovali na trati, sem si zaželel, da bi bil tudi sam eden od njih. Lani, ob diakonskem posvečenju, sem drugič romal tja, letos pa grem tretjič, da se Bogu zahvalim za poklic, v katerega me je povabil.«

Klic, ki je spremenil življenje

»Prinašati Boga pomeni predvsem: po eni strani prinašati ljubezen in po drugi vero in upanje. Konkretno življenje pravih kristjanov je torej najboljše pričevanje za Kristusa, najboljše oznanilo,« je besede Benedikta XVI. v vabilo na novomašne slovesnosti vtikal Gašper Mauko iz Vrbenj, ki je novo mašo preteklo nedeljo daroval v cerkvi sv. Petra v Radovljici.

MARJANA AHAČIČ

Ste se za pot duhovnika odločili že zgodaj? Je na odločitev vplivala tudi izkušnja življenja v verni družini?

»Za duhovniški poklic sem se odločil relativno pozno. Bilo je v drugem semestru prvega leta študija na Veterinarski fakulteti. Ko sem se prvič v življenju resneje začel spraševati o smislu lastnega življenja, me je kot blisk prešinila misel, da bi postal duhovnik. Preblisk je bil resnično Božji klic, ki mi je življenje obrnil na glavo. O duhovništvu namreč prej nisem nikoli razmišljal. Vedno sem se videl v vlogi družinskega očeta, kar naenkrat pa mi je Bog zaupal drugačno, a podobno poslanstvo, namreč, da postanem duhovni oče v družini Božjih otrok. Ob tem ne morem zanikati, da je na odločitev vplivala tudi vzgoja in prisotnost katoliške vere v družini, vendar

pa v splošnem to ne more biti prvi in edini vzrok za takšno odločitev. Božji Duh veje, kjer hoče, in kliče, kogar hoče. Bog ne gleda na narodnost, barvo kože, socialni, politični in ideološki status, v imenu katerih si ljudje v medsebojnih odnosih nemalokrat v svoji intelektualni omejenosti postavljamo meje in prepreke. Črn, rdeč, bel, moder, zelen, za Boga smo vsi enaki in od Boga vsi enako ljubljani, razlika je le v tem, koliko smo Njegovi ljubezni pripravljeni odpreti svoje srce.

Moja odločitev za duhovništvo je bila v družini kljub presenečenju v splošnem pozitivno sprejeta. Pri materi bolj, pri očetu sicer malo manj, vendar pa mi je navkljub vsemu zagotovil svojo podporo, če sam menim, da bom v tem poklicu srečen in zadovoljen.«

Ste imeli na poti do mašniškega posvečenja kdaj

pomislike, morda interes, da bi bili strokovno dejavni tudi na drugih področjih?

»Pomisleki so nekaj, kar človeka spremlja skozi celoto in na vseh področjih njegovega življenja. Poklic, stan, bivalno okolje, odločitve in iskanja, vse je zaznamovano s pomisleki. Ker človek nima uvida v lastno prihodnost, ga zaznamuje negotovost, ki je leglo pomislekov. Vendar če človek odkrije smisel in poslanstvo svojega življenja in ga stalno ohranja živega v svoji zavesti, bodo tudi pomisleki ob tem temelju vedno znova zbledeli v nič.«

Kakšen je po vaših izkušnjah danes odnos mladih do vere, do Cerkve?

»Na to vprašanje ni enostavnega odgovora, vsako posploševanje pa bi nam dalo pomanjkljivo sliko realnosti. Odnos mladih do Cerkve in vere je namreč močno odvisen od okolja, v katerem se je njihov

odnos tekom odrasčanja oblikoval. Kakor je raznoliko družinsko, izobraževalno in širše družbeno okolje, toliko je raznolik tudi odnos mladih do vere in Cerkve.«

Kaj je tisto, za kar si boste kot duhovnik posebej prizadevali?

»V prvi vrsti si bom prizadeval za uresničevanje tistega, kar bistveno zaznamuje duhovniško službo: podeljevanje zakramentov, oznanjevanje Božje besede in karitativna dejavnost. Svetu želim prinašati oznanilo o Bogu, ki nas je tako vzljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak bi imel večno življenje.«

Kam vas vodi pot v naslednjih mesecih, letih?

»Z dekretom krajevnega ordinarija 1. avgusta nastopim službo kaplana v župniji Vrhnika.«



Gašper Mauko / Foto: Tina Dokl

Imate tudi kaj prostega časa, morda hobi, s katerim se ukvarjate?

»V prostem času, ki ga sicer ni veliko, se rad podam

v hribe, preberem katero od bolj ali manj teoloških knjig ali poljudnoznanstvenih revij ter se ukvarjam z glasbo.«

Na robu

Poštar sploh ni zvonil, 2. del

Mama je ena sama

MILENA MIKLAVČIČ

usode



»Bolelo je kot hudič, saj otrokoma nisem znala odgovoriti na vprašanje, kam je izginil njun očka, ki ga ni bilo že lep čas na spregled. Na spomlad sem se spet malo pobrala, za kar se imam zahvaliti teti, ki se je na srečo upokojila in prva stvar, ki jo je naredila, je bila, da se je začasno preselila k meni. Vzela je stvari v roke in ob njeni odločnosti mi ni kazalo drugega, kot da sem pospravila robce in si obrisala solze.«

Ljudje imamo res več obrazov. Težko je, če smo navajeni na enega, prijetnega, a se moramo potem, ob kakšni neljubi priložnosti, soočiti še z neko drugo masko, ki je bila pred tem leta in

leta skrbno skrita in varovana.

»Predstavljate si, kakšen šok je bil za otroka, ko sta srečala lastnega očeta na cesti, pa ju je komaj pogledal? Tistega očeta, ki ju je še nekaj mesecev prej ljubkoval, božal, se z njima igral, bedel nad njima, ko sta bila bolna, sitna? Njegovo obnašanje je bilo povsem nerazumljivo, neresnično, zdelo se mi je, kot bi se znašla v kakšni ameriški grozljivki. Nekoč smo trčili skupaj v nekem lokalu, kamor smo prišli na sladoleđ. Nenadoma se naslika na vratih skupaj s svojo partnerico in dojenčkom v naročju. Hči se mi izmuzne izza mize, steče k njemu in se ga oklene okoli kolen. Grobo jo odrine od sebe in ji ukaže, naj se vrne k meni. Ker ni hotela ubogati, sem pritekla bliže, jo stisnila v objem, a otrok je še kar naprej stegoval ročice, jokal in prosil očeta, naj še njo vzame k sebi. Obrnil nam je hrbet, kot da nas ne pozna. V tistih trenutkih sem mislila, da bom umrla. To se sicer ni zgodilo, sem se pa postarala za sto let. Tisočkrat sem si postavila vprašanje: je to, kar sem doživela, sploh mogoče. A razumljivega odgovora nisem dobila,« pripoveduje Jožica.

Na srečo je čas, ki je najboljši zdravnik, zacelil marsikatero Jožičino rano. Po spletu srečnih okoliščin je lahko zamenjala tudi

službo. Pošteno se ji je oddahnilo, saj je na novem delovnem mestu lahko prihajala domov kmalu po četrtni uri, tako da je teta, ki ji je ves čas stala ob strani, lažje zadihala. Ta je imela otroka sicer zelo rada, a ker jih ni bila vajena, sta se ji zdela zelo naporna.

Potem kose je prodalo tudi stanovanje, ko je bil ločitveni postopek po mukotrpnih bojih zaključen, se je Jožica zdelo, da lahko spet normalno zadihala. Trdno se je odločila, da ne bo obujala grdih spominov, zato jih je zakopala globoko v svojo dušo, ter začela živeti za jutri in ne več za včeraj. Šla je v tečaj za risanje mandal, začela se je družiti z dekleti, ki jih je srečala pri telovadbi, zdelo se ji je, da ji nič ne manjka. Sem in tja se je odzvala tudi na kakšno kavo v moški družbi, a kaj več se iz takšnih srečanj ni razvilo.

»Ne bom pozabila poznojesenskega večera. Sin je imel rojstni dan, pa je povabil sošolce in sošolke, prišle so tudi njihove mamice, tako da je bilo vse popoldne v hiši zelo živahno. Teto je bolela glava, pa je šla zgodaj v svojo sobo. Ulegla sem se na kavč in uživala v blagodejni tišini, ki je po več urnem živžavu božala dušo. Kar naenkrat me zdrami zvonec pri vhodnih vratih. Moram povedati, da smo se vmes že preselili, s pomočjo tete sem kupila polovico dvojčka v okolici

Kranja. Skoraj me je vrglo na rit, ko sem pred vrati zagledala bivšega moža. Bil je videti zelo potr, spravljiv, ponizno, s katero trenutno je, ni zadovoljen, da preveč kadi, da je nemarna in zelo zapravljiva. Malo je manjkalo, pa bi me kap. Pa kaj ti misliš, da lahko kar prideš in se obnašaš, kot da nas nisi že zadosti prizadel, sem mu zabrusila v obraz. Nisem pozabila dodati, da se je komaj kdaj spomnil na hčerko in sina. V času kar sva bila ločena, ju je imel pri sebi le dvakrat po tri ure. Zelo odločno sem mu pokazala vrata, ga nagnala in mu zagrozila s policijo, če se bo še vračal. Ni me poslušal, saj je bil prej kot čez teden dni spet na dvorišču, kjer je jokal in moledoval, naj ga spustim v hišo, da rabi pogovor, malo toplino, predvsem pa, da je lačen, menda njegova partnerica ni znala prav nič kuhati. Za njegove prošnje sem bila gluha, pa še gabil se mi je, ko sem ga slišala cmerati. Ko le ni hotel oditi, sem poklicala policijo in potem vložila zahtevek o nepribliževanju. A ker ni bil v svojem obnašanju nasilen, nisem nič dosegla. Preko različnih in formatorjev

sem izvedela, da se ga je bejba naveličala in ga vrgla čez prag. Menda je bila ena tistih, ki brez internetnega adrenalina ni mogla živeti in je moške menjavala kot spodnje hlače. Moj bivši ji je bil všeč zato, ker je slučajno imel precej pod palcem, ona pa je živela prej kot ne iz rok v usta. Ko je na Facebooku spoznala drugega, ji je, seveda, moj bivši bil odveč in mo teč faktor. Revež se je preselil domov, k staršem, kjer živi še danes. Kadar je na vrsti za varstvo otrok, ju običajno prepusti svoji mami, ki me potem kmalu pokliče, češ da ne zdrži, naj ju pridem iskat « niza trpke utrinke propadle zgodbe o nekem srečnem zakonu.

A to še ni konec zgodbe. Jožica želi dodati še piko na i: »Naneslo je, da sem spoznala tipa, ki se mi je zdel zelo prijazen, dober, srčen, ne nazadnje je bil enkrat tudi v postelji. Po dolgem in mučnem postu se mi je prileglo malo telovadbe, saj sem, kot vidite, še zelo mlada, ni mi nerodno priznati, da si želim ljubezni in nežnosti. Vedela sem, da je še samski, vedela pa sem tudi, da je zelo zaposlen, saj je bil kot mlad zdravnik kar naprej dežuren. Vseeno pa me je motilo, ker je moral pogosto oditi sredi večerje ali celo sredi noči. Pri meni je tako, da radovednost prej ali slej premaga previdnost. Medtem ko je bil v kopalnici, mu je spet zazvonil telefon. Samodejno sem pogledala, kdo, za vraga, ga kliče malo pred polnočjo. Mama, klicala ga je mama! Zajela sem sapo, vseeno pa sem zmogla toliko moči, da sem se

obrnila na drugo stran in se delala, kot da nič ne vem. Ne boste verjeli: zlagal se mi je, da kličejo iz službe, da mora takoj na pot. Prikimam, a se odpeljem za njim. Ujamem ga v trenutku, ko je parkiral v domači garaži. Ob naslednjem obisku mu predlagam, da me povabi k sebi domov, ker bi rada videla, kje živi. Pobledi in mi reče, da je to nemogoče. Da živi z mamo, ki je bolna na živcih in ne mara obiskov. V trenutku mi je postalo jasno. Ksantipa je imela sina do te mere pod komando, da mu enostavno ni dala dihati, zato pa je bil, revež, pri štiridesetih že zmeraj sam. Ni bil neumen, hitro je ugotovil, da vem nekaj, česar ne bi smela. Bilo mu je nerodno, ko mi je razlagal, v kakšnih razmerah živi. Šokiralo me je edinole dejstvo, da je nekaj časa študiral tako na medicini kot na teologiji. Na željo svoje mame, ki je upala, da bo postal župnik. Bil je nezakonski, mama je zato, da je doštudiral, žrtvovala vse, kar je lahko, in sedaj je bil na vrsti on, da ji plačuje s svojo hvaležnostjo. Z zgodbo me je zelo razžalostil. Vprašala sem ga, ali se ne zaveda, da mu mama uničuje življenje, da se ga nenormalno lasti. Pa mi je odgovoril, da ne more iz svoje kože. Da se nenehno boji, da bi jo s čimerkoli prizadel. Da ji laže, če hoče, da je včasih pet minut svoboden. Potem me je objel in oba sva jokala. Imela sem ga rada, ljubila sem ga, a sem se istočasno zavedala, da v boju z njegovo mammo izgubljam na vsakem koraku.«

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski (3)

Lovrenc Košir, izumitelj poštne znamke

PETER COLNAR

Lovrenc Košir, ki se je rodil 29. julija 1804 v Spodnji Luži pri Škofji Loki, je bil na eni strani eden največjih slovenskih izumiteljev, saj je izumil poštno znamko, istočasno pa tudi eden izmed najbolj oškodovanih, ker mu tega niso priznali.

V letih 1833 in 1834 je bil v poštni službi v Milanu, ki je tedaj pripadal takratnemu avstrijskemu lombardsko-beneškemu kraljestvu. Leta 1835 je bil premeščen na Dunaj, leta 1836 pa je prišel v Ljubljano kot računski uradnik ilirskega pokrajinskega državnega knjigovodstva. Tu je ostal do leta 1850. Pozneje je bival še v Zagrebu (1858–1874) in na Dunaju (1875).

Že v Milanu se je seznanil z zamudnim sistemom

plačevanja poštne gotovini oziroma z uporabo žigosanega pisemskega papirja. Ob koncu leta 1835 je pri cesarsko-kraljevi dvorni blagajni na Dunaju vložil predlog, po katerem naj bi obračunavanje poštne poenostavili z uporabo znamk v različnih barvah (barve naj bi bile odvisne od višine pristojbine). Toda njegov predlog je bil odklonjen kot neuporaben.

Košir se je kasneje v Ljubljani srečal s trgovskim potnikom Gallawayom iz Velike Britanije ter mu zaupal svoje načrte o reformi plačevanja poštne. Domneva se, da je Gallaway to zamisel posredoval reformatorju angleške pošte Rowlandu Hillu, ki so mu kasneje prisodili izum znamke.

Ko se je začelo postopno uvajanje poštne znamke, so Koširja pri reformi evropske pisemske pošte popolnoma odrinili. Zato je leta 1858 napisal javno spomenico o zgodovini znamke. V njej je poudaril veliko praktično

vrednost in prihranek pri upravnih stroških. Naš izumitelj je dobil odgovor le od saškega predstavnika na Dunaju, ki mu je zasluge priznal in hkrati v Leipzigu sprožil upravni postopek, da bi zadevo preučila saška

višja poštna direkcija. Na eni strani se je vse končalo s popolno Koširjevo zmago, vendar žal samo s tihim priznanjem. Nadaljnja Koširjeva prizadevanja za priznanje njegovih avtorskih pravic so ostala neuspešna.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Trziču se je 29. 6. 1812 rodil pisatelj, zgodovinopisec Peter Hicinger. Leta 1850 je sestavil prvi zemljevid v slovenščini.
- V Kranju se je 29. 6. 1895 rodil orodni telovadec Peter Šumi. Na svetovnem prvenstvu v letih 1922 in 1926 je bil prvi v mnogoboju.
- V Cerkljah na Gorenjskem se je 1. 7. 1858 rodil igralec in režiser Ignacij Borštnik.
- V Hrastju pri Kranju se je 1. 7. 1885 rodil politik Janez Brodar. Bil je predsednik Kmetijske zveze kranjskega okraja in velik nasprotnik kmečko-delavskega gibanja.
- V Poljanah nad Škofjo Loko se je 3. 7. 1868 rodil filozof in teolog Aleš Ušeničnik.
- V gradu Turn v Potočah pri Predgradu se je 4. 7. 1833 rodila pripovednica in pesnica Josipina Turnograjska s pravim imenom Josipina Urbančič Toman.
- V Kranju se je 5. 7. 1643 rodil matematik Janez Jakob Olben.
- V Kranju se je 5. 7. 1931 rodila alpska smučarka Slava Zupančič.



Zanimivosti

Planinski izlet: Šavnik (1574 m)

Odmaknjen vrh

Odmaknjen vrh nad Soriško planino je pravzaprav vezni vrh na poti do Črne prsti, hkrati pa je tudi del Bohinjske planinske poti.

JELENA JUSTIN

Vrhove nad Soriško planino dobro poznamo, redko se pa odločimo obiskati Šavnik, ki je od Soriške planine malce oddaljen, a še vedno vezni vrh na poti do Črne prsti. No, če sledimo Slovenski planinski poti, se ga izognemo, če delamo Bohinjsko planinsko pot, pa je obisk obvezen. Pa pojdemo tokrat na Šavnik.

Iz Škofje Loke se po Selški dolini odpeljemo mimo Železnikov in Zalega Loga do vasi Sorica, od koder nadaljujemo naprej do Bohinjskega sedla, kjer so parkirišča za Soriško planino. Do prevala se lahko zapeljemo tudi z bohinjske strani; iz Bohinjske Bistrice skozi Nemški Rovt proti Sorici.

S parkirišča se usmerimo proti Litostrojski koči, od koder se nam odpre pogled

na venec vrhov, ki sestavljajo Soriško planino. Na drevesu opazimo smerokaz Šavnik in Možic ter nadaljujemo rahlo desno, po zgornji poti; leva gre po smučišču na Lajnar. Vzpenjamo se vzporedno s smučiščem in počasi pridobivamo na višini. Višje se pot obrne v desno in se mestoma strmo povzpne na manjše sedelce. Sledimo spodnji, levi poti, ki nas pripelje direktno do nekdanje italijanske kasarne. Gremo mimo nje in se mimo kapelice povzpnejo na mulatjero, ki ji sledimo v desno; z leve se nam priključi pot z Lajnarja. Pred seboj zagledamo Možic z opazovalno kupolo, mi pa sestopimo na sedlo, kjer vidimo smerokaz. Desno gre pot proti Možicu, mi pa krenemo levo v smeri Črne prsti in Šavnika. Na začetku zložna pot, začne

v gozdu vijugati in precej izgubimo na višini. Ko stopimo iz gozda, smo v travniški dolinici in pred seboj zagledamo sedlo, na katerem se povzpnejo. S sedla se desno odcepi pot na Šavnik, naprej pa gre markirana pot proti Črni prsti, mimo vrha Bače in Koble. Pot se najprej zložno povzpne do gozda, potem pa sledijo okljuki, ki nas pripeljejo na greben, po katerem se strmo povzpnejo do vrha Šavnika. Na vrhu je skrinjica z žigom in vpisno knjižico, saj je Šavnik del Bohinjske planinske poti.

Travnat vrh, ki je pozimi priljubljen turnosmučarski cilj, nagradi z lepim razgledom: greben Soriške planine z Možicem in Slatnikom, greben Vrha Bače, Koble do Črne prsti, Porezen in severni Črne prsti in Šavnika. Na začetku zložna pot, začne



Pogled na Šavnik kot ga vidimo z Možica. / Foto: Jelena Justin

greben Karavank, bolj proti vzhodu pa greben Kamniško-Savinjskih Alp.

Z vrha sestopimo po poti vzpona, morda obiščemo še Možic in se vrnemo čez Slatnik in Lajnar, s katerega sestopimo direktno po smučišču. V teh dneh je Soriška

planina raj za nabiralce s slamnikom na glavi in papirnatimi ali tekstilnimi vrečkami za pasom. Zakaj? Zaradi ranjaka oz. medvedovih tačk, materine dušice, marjetic itd. Ampak previdno z zelišči. Ne gredo vse rožce skup.

Z vrha sestopimo po poti vzpona. Če nam čas dovoljuje, pa obiščimo še Možic in druge vrhove Soriške planine.

Nadmorska višina: 1574 m
Višinska razlika: 300 m
Trajanje: 3 ure
Zahtevnost: ★★★★★



Vrh Šavnika; v ozadju greben proti Koblji in Črni prsti.



Odcep proti Črni prsti in Šavniku s poti na Možic.

Jelena Justin je v tretji knjigi zbrala 92 vzponov, ki jih je opravila v zadnjih štirih letih.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Redna cena knjige je 20 EUR. Če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je

15 EUR

Gorenjski Glas

Morska njiva

ALENKA BOLE VRABEC

mizica,
pogrni se



Včasih človeka obide spomin z razlogom. Včasih po naključju. Zame je ob svečanosti ob 20-letnici Galerije Prešernovih nagrajenec za likovno umetnost Kranj minuli mesec veljalo zadnje. Ko sem se ustavljala pred umetninami v Prešernovi hiši, me je zbudila v oko slika Vinka Tuška Morska njiva. Slika v zamolko modrikastih in zelenkastih tonih, da mi je kar zadila ribja plošča. In s svetlobno hitrostjo me je odneslo nazaj v Zadar, v Borik, kjer je ma ma Katica zvečer pripravljala ribje jedi in kdaj pa kdaj kaj zagorskega, saj so bile njene korenine povsem na drugem koncu. Od poznega jutra do zgodnjega

večera smo plavali, lenarili, brali in se igrali, otroka sta bila takrat stara devet in trinajst let. Naše mesto je bilo pod velikanskim senčnatim drevesom, kjer zjutraj še ni bilo gostov. Nekega jutra pa je pod drevesom že gomazela ženska družba z otroki, kar je pomenilo, da ne bomo imeli sence, ampak jo bomo lovili. Pa jo primaha mlajši od najinih sinov z velikim martinčkom v roki in nedolžno reče: »A ti lahko dam martinčka na nogo?« Najraje bi zarjula, čeprav vem, da je živalca popolnoma nedolžna. Radovedni pogledi vse od tam, kjer je bilo slišati njegov glas. Ne vem več, kako je zvenel moj glas, ko sem rekla »Lahko.« A da so

martinčkove nožice prsti kakšnega vrhunskega pianista si ni bilo mogoče predstavljati. Obiskali so me še trije martinčki. Uporabila sem kar nekaj svojih igralskih sposobnosti, da sem bila na videz junaška. Videla sem svojega Izbranega, kako se škodoželjno nasmiha a je tudi on tako kot prvorojeni dobil martinčka na nogo. Lepe mlade gospe tik ob debelu na šega drevesa, so se kremžile, ko pa jim je zvitež ponudil martinčkov obisk, so ga nagnale z nedamskim izrazoslovjem, do mene pa je prineslo ogorčenost, da imam nevzgojenega otroka, pa še nekaj o primitivizmu. Bilo je poldan in imeli smo mrzlo južino. Lepe gospe so

odfrle in po kosilu jih ni bilo več nazaj. Seveda je bilo zvečer pod brajdo obilo smeha, ko je mlajši razlagal, da je bilo njegova akcija strateška.

Orada po Katičino

Za 4 osebe potrebujemo: 4 fileje orade, 3 žlice moke, 60 ml oljčnega olja, 2 stroka česna, 2 šalotki, 50 ml ribje osnove, kosti in glavo, korenje, čebulo, česen, cel poper malo vina in curek oljčnega olja, 1 vejico bazilike, 2-3 žlice kaper, za 1 lešnik masla, sol, poper, režnje limone.

Najprej skuhamo ribjo osnovo. Česen stremo in ga zmešamo z dvema žlicama olja. V veliki ponvi segreje mo olje. Fileje solimo in

popramo, opravimo z moko in jih damo peči s kožo na spodnji strani, vrhno stran pa premažemo s česnovim oljem. Pečemo dve do tri minute na vsaki strani, odvisna od velikosti fileja. Fileje vzamemo iz ponve in jih shranimo na toplo (alu folija ali ogreti krožniki). V ponev damo na tenke režnje narezano šalotko, sesekljane kaper in velik list s škarjami na tenko narezane bazilike. Zalijemo z vinom, premešamo in počakamo, da alkohol izpari, prilijemo osnovo, počakamo, da se malo ukuha, požlahtnimo z maslom. Fileje oblijemo z omake in postrežemo s kuhanim krompirjem.

Pa dober tek!

Peš na morje

MIHA NAGLIČ

mihovanja



Vprašanje kot izziv: kateri bi bil za Gorenjca najbolj primeren način dopusta? Ponujajo se nekateri šablonski odgovori. Prvi je ta, da bi moral biti gorenjski dopust čim cenejši, a v to razlago ne verjamem. Ali pa ne sodim med tipične Gorenjce. Prepričan sem, da bi si, če bi imel več denarja, privoščil tudi kako veliko dražje in bolj ekstravagantno potovanje. Drugi pričakovani odgovor bi bil ta, da je za Gorenjce najbolj primeren dopust pod gorami ali na njih. Ker so najbližje in zato najcenejše in zato, ker je tudi za druge Slovence najbolj gorenjski način dopusta prav planski.

A danes je že tako, da je poleti najbolj pra vi dopust

tisti, ki ga preživiš nekje na morju, zlasti če sicer ne živiš ob njem. Zdaj vse to povežem in predlagam optimalni kompromis. In rečem: za Gorenjca najbolj primeren način dopusta je, da gre na morje peš. Sliši se čudno, a je res. Argumenti sledijo. Prvi je ta, da v takšni poti povežeš oboje, gore in morje. Potovati peš je tudi poceni in zato ustreza eni od gorenjskih karakteristik lastnosti. Ne potrebuješ avta in bencina, pač pa precej več časa; a tudi ta ni poceni, vse bolj je zlato.

In ne nazadnje: takšna pot na dopust je kar se da izvirna. Koliko pa je takih, ki si upajo peš z gora na morje? Podatkov nimam, a gotovo je takšno pot že marsikdo opravil. S kolesom sploh, kolo je danes bolj priročno kot obute in ožuljene noge. Da mi ne bo kdo očital, kako govorim kar brez veze, naj povem, da sem takšno pot tudi sam že prehodil in jo opisal v našem časopisu. Bila je ena od tistih božjih poti, na katerih sem se pridružil žirovskim Šmarničnim romarjem; ta se je zgodila poleti 2001. Romanje smo opravili v treh dneh, od 25. do 27. julija, od srede do petka, pot pa je bila dolga kakih sto deset kilometrov. Prvi dan smo hodili od Žirov do Lokev v Trnovskem gozdu, drugi dan od Lokev do Doberdoba in tretji dan od Doberdoba do Gradeža. Tu je bilo za časa Avstro-Ogrske eno najbolj slovitih letovišč ob severnem Jadranu (poleg Opatije in Portoroža), naš cilj pa je bil pri obmorski vrstnici brezjanske Marije Pomagaj – v

Marijinem svetišču Madonna di Barbana v istem kraju.

Tisto romanje ima z vidika tega članka eno lepotno napako – začeto je bilo na gorenjskem jugu. Bolj v stilu bi bilo, če bi pot začeli z enega od gorenjskih vrhov, najbolje kar z vrha Triglav. To zamisel imam že dolgo v glavi, pred časom sem jo zaradi zdravstvenih težav že odpisal, zdaj me spet navdihuje in enkrat se bom na to pot tudi res podal. Trasa mi še ni čisto jasna, verjetno bo taka: od Aljaževega stolpa do Krna, spust v Tolmin in do Mosta na Soči, potem po Čepovanski dolini do Gorice in čez Vipavsko dolino in Kosovelov Kras do morja, po možnosti do Devina, ki je star slovenski punkt, pesnik Rilke pa ga je z Devinskimi elegijami povzdignil v svetovno literaturo. Od Aljaža prek Kosovela do Rilkeja – kakšna imenitna povezava!

Najbolj primerno bi bilo to pot opraviti že letos in tako počastiti tri jubileje. Avgusta bo že sto dvajset let od postavitve in blagoslovitve stolpa (22. 8. 1895), maja je minilo sto let od začetka soške fronte v prvi svetovni vojni in sedemdeset let od konca druge svetovne vojne. Pred njo je bila meja na Triglavu, od 1945 je spet nad stari slovensko obalo od Devina do Trsta. Ja, lepa zamisel, duh je voljan, meso pa vse slabše. No, če bi takšne poti ne opravil podpisani, naj jo kdo drug. Sicer pa ni na voljo samo ta, z Gorenjske do morja je še veliko drugih poti. Nebroj bo prevoženih, veliko tudi s kolesom. Peš pa?

Vaš razgled



Po tednu dni vročega poletja smo že skoraj pozabili, da nas tudi julija in avgusta kdaj pa kdaj lahko preseneti dež. Pogled v nebo, na katerem se zbirajo črni nevihtni oblaki, nas bo morda vendarle spodbudil, da ob odhodu od doma s seboj vzamemo še dežnik. Prav to so očitno storili tudi obiskovalci ene od nedavnih prireditev na Brdu, kjer je bila pozornemu opazovalcu poleg koncerta na ogled še slikovita razstava raznobarnih dežnikov. M. A. / Foto: Gorazd Kavčič



»Takole bom rekla. O tem, kar se dogaja v Grčiji, pojma nimam, prav tako nisem zasledila nič o neprodaji Telekomu in prodaji Nove KBM. A da je Dobovišek izstopil iz poslanske skupine SMC? Kdo pa je to? No, nekje sem pa res ujela, da prihaja vročinski val, pa tudi vroče je že tu v krnskem pogorju, zato se tudi kakšna senca kar prileže. Prav lepo se imamo sicer tu gor, nobenih referendumov, odstopov, prodaj, nakupov, izsiljevanj, korupcije ... Ničesar takega. Tu je samo prelep gorski svet,« je v kozjem jeziku povedala divja koza in odkopitljala naprej. I. K. / Foto: Matjaž Švab

Vse videti, a nič vedeti

MARKO JENŠTERLE

Resno, a sproščeno



Nataša Vodušek, nekdanja veleposlanica v Bosni in Hercegovini, se je v medijih najbolj intenzivno začela pojavljati zaradi povzročitve hude prometne nesreče v Sarajevu, zaradi katere je bila konec leta 2008 obsojena na leto dni zapora. Kazen je začela prestajati leta 2013, lani pa so jo predčasno izpustili iz zapora. Zunanje ministrstvo ji je julija 2013 izdalo sklep o izredni odpovedi, Delovno in socialno sodišče v Ljubljani pa je zdaj presodilo, da je bila ta odpoved nezakonita, saj jo je ministrstvo podalo prepozno. Na zunanjem ministrstvu so sicer obvestilo okrajnega sodišča o tem, da je Voduškova

pravnomočno obsojena na leto dni zapora, prejeli 27. junija 2013, vendar so po mnenju delovnega in socialnega sodišča na ministrstvu že vsaj od 22. maja tega leta vedeli, da bo nekdanja veleposlanica zaradi prestajanja zaporne kazni odsotna več kot pol leta. Sklep o izredni odpovedi pa so ji kljub temu dali šele 8. julija 2013. Tedaj je že potekel tridesetdnevni rok, zato je po mnenju sodišča odpoved prepozna in nezakonita.

Z Ministrstva za zunanje zadeve so po objavi novice o tem, da je Voduškova dobila tožbo, sporočili, da se z razlogi sodbe sodišča prve stopnje ne strinjajo. Trdijo, da so roke upoštevali. Uradno

obvestilo okrajnega sodišča o pravnomočni obsojbi Voduškove na zaporno kazen so dobili 27. junija 2013 in ker so ji izredno odpoved delovnega razmerja podali 10. julija, je to po njihovem tolmačenju še znotraj tridesetdnevnega roka.

Če bo sodba postala pravnomočna, bo treba Nataši Vodušek izplačati 65 tisoč davkoplačevalskih evrov, saj bo treba tožnici plačati vse zapadle bruto plače, od njih odvesti pripadajoče prispevke, akontacijo dohodnine in na to dodati še zamudne obresti. Na zunanjem ministrstvu sicer pravijo, da tudi ta ocena finančnih posledic ni točna.

Sodišče sodbe seveda ni izdalo kar tako na pamet. Datum 22. maj, ko naj bi se pristojni na ministrstvu seznanili s pravnomočno sodbo, namreč dokazujejo tudi dokumenti. Tega dne je zunanje ministrstvo takratnemu ministrstvu za notranje zadeve in javno upravo poslalo predlog za vmesno varnostno preverjanje Voduškove zaradi pravnomočne obsodbe. Pod dopisom je podpisan tedanji generalni sekretar ministrstva Tomaž Kunstelj. O tem, da so že tedaj vedeli za pravnomočno obsodbo, pa naj bi pričala tudi interna komunikacija.

Ministrstvo za zunanje zadeve, ki se ne strinja

z razlogi sodbe, namerna preko Državnega pravobranilstva Republike Slovenije vložiti pritožbo na sodbo, kar pomeni, da se bo pr imer Vodušek vlekli še nekaj časa. Šele na naslednji stopnji se bo zato pokazalo nekaj, kar bo v veliko pomoč tudi vsem drugim, ki delajo na podobnih primerih. Gre namreč za vprašanje, kdaj se izvedeli. Ali res šele tedaj, ko nas o njej na uradnem dokumentu obvesti ustrezen organ? Ali morda tedaj, ko smo bili o nečem neuradno obveščeni, to, da zadevo natančno poznamo pa je razvidno iz našega uradnega dopisa, ki smo ga tudi podpisali?

V URBANIH RITMIH

Že prvi Flow festival ni pustil ravnodušne množice navdušencev, ki so v metropoli tri dni lahko uživali v plesnih koncertih, urbani sceni in kulinarčnih dobrotah. V Kranju danes začetek SubArt festivala.

Samo Lesjak

Zapuščeno območje nekdanje ljubljanske Tobačne je kar klicalo po oživitvi s katero izmed urbanih družabnih prireditelj, zato se zdi njen izbor za prvenec domače različice finskega festivala Flow več kot primeren. Organizatorjem je uspelo postindustrijsko izpraznjeno cono preleviti v živopisen

energijski park, ki je obiskovalcem ves konec tedna ponujal vrhunske, tako mednarodne kot domače, glasbene atrakcije, ob tem pa postregel s pestrim spremljevalnim programom.

Večina glasbenega dogajanja se je odvijala na dveh koncertnih odrih, s tem, da je bil manjši namenjen predvsem ljubiteljem elektronskih plesnih ritmov uveljavljenih DJ-jev. Ob glavnem odru, opremljenim z naj sodobnejšo opremo za

svetlobno-zvočne efekte, pa so na svoj račun prišli vsi oboževalci sodobne urbane glasbe v številnih žanrskih različicah (Metronomy, Edo Maajka, Polona Kasal, New Wave Syria ...), z vrhunskim sobotnim ponevihtnim nastopom v intage zasedbe Pet Shop Boys, ki je pred oder privabil znane obraze domače glasbeno-kritične scene.

Možnosti za dopolnitev spremljevalnega programa je še kar nekaj, pa vendar je bil obiskovalcem v nenehno

pozitivno utripajočem z grafiti ozaljšanem mini-mestu na voljo pester družabni meni: od ekstravagantnih galerij, frizerskega salona na prostem, plezalne stene ali pa retro telefonskih govornic, namenjenih romantičnim dušam. Raj za nostalgične hipsterje? Ne, le metropola je dobila konceptualno dovršen urbani festival, ki ji je doslej manjkalo – Kranj vrača udarec s festivalom SubArt, ki se začne danes.

ZNANE MELODIJE IN SMEH

Na majhnem odru v kranjskem Lokalu Pr' sodiš se na večer po koncu pouka dogajale velike stvari.

Tjaša S. Polak

Vallstarkah, oblečen v usnjeno jakno, s sijočo pričesko in kolesarsko verigo, ki se je zvijala od sprednjega do zadnjega hlačnega žepa, je zbrane z znanimi melodijami iz šestdesetih, sedemdesetih in osemdesetih, navdušil kitarist Tadej Kleindienst. Vodja strežbe v lokalu se je namreč izkazal kot

prevzel pred slabim letom dni. Da se je letošnje poletje začelo še bolj sproščeno, so poskrbeli člani ekipe Kam(p)asutra, sicer aktualni prvaki šolske impro lige (ŠILE). Impro zabava se je začela z igro, kjer so gledalci zahtevali, da dva odigrata prizor, kjer bodo vsebovane besede senik (prostor), krovec (poklic) in zobotrebek (morilsko orožje). Zadnji, ki je v tujem in neznanem jeziku poskušal izluščiti, kaj mu predhodnik poskuša raz-



Vzpon do zvezd: raznovrstna festivalska ponudba obeta ponovno vrnitev. / Foto: Matic Zorman



Zaključni koncert na glavnem odru je pripadel irski kultni pevki Roisin Murphy. / Foto: Matic Zorman



Festival je poskrbel tudi za vse gurmanske navdušence: začinjena indijska hrana, presne pite, energijski smutiji, kalorična domača hrana z dodatki ... / Foto: Matic Zorman



Festivalska galerija je na ogled ponudila vrhunsko poulično umetnost, navdušila je tudi instalacija Maje Poljanc, ki preizkuša meje okultizma. / Foto: Matic Zorman



Tadej Kleindienst / Foto: Primož Pičulin

glasbeni talent, zato ga je novi lastnik lokala Igor Lebar povabil, da sodeluje na prvem tovrstnem dogodku letošnjega poletja.

»Želimo dati priložnost mladim in tistim, ki še niso širše priznani. Imeli bomo tudi razstave v notranjosti lokala, dogodke – po večini za mlade – pa čez poletje,« je pojasnil Lebar, ki je vodenje lokala

tolmačiti, pa je bilo policijsko vozilo, notredamski zvonar in pikado. Medtem ko je pet fantov skakalo na odru in si izmišljal, kar jim je glava v tistem trenutku dala, so se mladi in stari smejali in uživali v zadnjih sončnih žarkih, kljub temu da so morali biti zbrani in pripravljeni na sodelovanje, saj improvizirane predstave to nujno zahtevajo.



Impro zabava se je začela in zaključila z obilico humorja. / Foto: Primož Pičulin



HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA



Oven (21. 3.–21. 4.)
Otresli se boste velikega bremena, ki vas je dušil in oviral na različnih področjih. Poslovno boste v tem tednu precej uspešni in tudi telesno aktivnost boste povečali do take mere, da se boste počutili več kot zadovoljno.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Prejeli boste novice o možni zamenjavi službe. Te novice naj vas ne preplašijo. Vsekakor je vredno razmisliti. Za same spremembe imate zelo ugodno obdobje. Kar se tiče zdravja, ne bi bilo nič narobe, če sami sebe malo razvajate.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Dogodek iz preteklosti vam je pustil grenko sled in tega se ne morete znebiti. Morali boste ukrepati in se pogovoriti z določenimi ljudmi. Vaši bližnji vas bodo prijetno presenetili z darilom, saj česa takega niti slučajno ne boste pričakovali.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Na različnih področjih boste imeli odprta vsa vrata. Izkoristili boste lahko vse možnosti, ne da bi za to morali komurkoli polagati račune. Veselili se boste družinskega praznovanja in družbe s prijatelji, ki vam veliko pomenijo.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Zamera, ki jo držite v sebi, vam samo vedno bolj načenja živce. Vprašali se boste, ali je to pametno, in končno uredili stare račune. Želja po uspehu vas bo gnala naprej in v prihodnjih dneh boste precej ambiciozni kot že dolgo ne.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Odnos z ljubljeno osebo se vam bo zapletel, zato ne boste povsem verjeli v svoje odločitve. Prišel je čas, ko se boste morali ljubljene osebi bolj posvetiti, če boste hoteli vse obdržati. Čaka vas poležavanje na plaži in božanje sončnih žarkov.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Občasno boste na račun določenih ljudi in situacij občutili jezo, kar pa ni rešitev vaših težav. Iskren pogovor v pravem trenutku lahko naredi čudeže, pa čeprav vanje ne verjamete. Lepa beseda lepo mesto najde.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)
Preveč očitno boste pokazali, da hočete, da obvelja vaš prav. Nekomu to ne bo preveč všeč in na vsak način bo hotel izbiti vašo trmo. K sreči se bo vpletla tretja oseba in rešila spor. Pred vami je daljša pot. Imeli se boste čudovito.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Zasluzka boste zelo veseli in s tem boste dobili tudi zagon za nove ambicije. Zna pa se zgoditi, da vam čisto vsi ne bodo privoščili dobre volje. Zato bodite pripravljene na obrambo, no pa nič hudega, saj znate biti z jezikom zelo ostri.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Na vse moči se boste trudili, a nič ne bo pregnalo vaše lenobe. Najbolje, da si vzamete čas samo zase in vsaj nekaj dni uživajte v vsakdanjih stvareh. Nekdo, ki si vas že nekaj časa ogleduje, se vam bo približal. Veseli boste denarja.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Vedno znova sami sebi otežujete stvari. Cesta, po kateri hodite, ima tudi ovinke oziroma bližnjice, ki jih ne izkoristite ali pa vsaj ne dovolj. Konec tedna vam prinese nekaj lepega. In končno se zgodi nekaj, kar že dolgo čakate.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Smisel za šalo vam je prirojen in v tem tednu bodo ljudje zelo uživali v vaši družbi. Ker boste na splošno nabiti z energijo, boste veliko naredili za nazaj in za naprej in bili povsod zelo uspešni. Vikend bo pester in zanimiv, izkoristite ga.

KPK ŽE NA TERENU

Grčija ostaja tam, kjer je, Evropa tudi in vse bo po starem. Končno bo prišlo tudi do sodelovanja med Grčijo in preostalimi državami EU. V državo prve demokracije bo Slovenija v pomoč poslala našo Komisijo za preprečevanje korupcije (KPK).

Mali Brat

Z Grčijo bo vse v redu, prav tako pa se bo oddahnila mati Evropa, saj se bo tudi v prihodnje obnašala in delovala po principu dveh hitrosti. Saj, nemško francoski vlak itak ni za vse, kajne. Eni morajo biti tudi j užnjaki“. Iz nepreverjenih virov smo izvedeli, da je bila po propadlih pogajanjih evropskih ministrskih veljakov z grškimi sirizniki edina stvar, s katero so slednji, torej Grki, zahodnjake držali za jajca, dejstvo, da se je boginja Evropa rodila v Grčiji. In ker je rojstni kraj Evrope precej sveta zadeva za nas Evropejce (a res?), so tudi bruseljski politikanti in predsedniki vlad držav EU le popustili in se odločili Grčiji nameniti novo pomoč, ne glede na to, kako se bo iztek nedeljski referendum. Če ta sploh bo.

Vsaka od držav se je odločila, da bo v Grčijo poslala določeno vrsto pomoči, s katero bodo Grki v izvajanju

varčevalnega programa vendarle uspeli. Nemci bodo v Grčijo tako nemudoma poslali 42.500 davčnih blagajn, s katerimi bodo lahko vsi taki in drugačni prodajalci na stojnicah, gostinčci, hotelirji, čolnarji ... lahko natančno odvajali potrebni davek državi. Finci bodo v Grčijo poslali časovnico iznad polarnega kroga, po kateri je preko poletja tako rekoč cel dan svetlo in je teme le za vzorec. Grki bodo lahko tako delali tudi ponoči. Estonci bodo Grčiji nudili pomoč v elektronski javni upravi, kar pomeni, da bo mogoče odposlati vsaj tretjino državnih uradnikov, saj bodo državljani odtlej lahko davke plačevali po elektronski poti in ne na davčnem okencu.

Avstrijci bodo Grkom za spodbudo in v poduk s Tirolske poslali nekaj primerkov upokojencev, ki kljub visoki starosti še vedno izdelujejo spominke za Grossglockner, šivajo miniaturne irharice, tisti z glasbenim znanjem pa pišejo partiture za



V Grčijo bomo poslali tudi štiri inšpektorje, ki bodo v Oplovih vozilih šli na teren po celi državi in poizvedovali o korupciji. / Foto: Zavesesamsam

jodlarske skladbe. Nizozemci bodo poslali milijon sadik rastline, iz katerih se izdelujejo okusni piškoti, ki bi jih lahko posadili na Peloponezu in tako oživili grško gospodarstvo. Romuni bodo poslali nekaj plastičnih zob s povečanima kočnikoma (gre za model Bloody Dracula), Francozi obljublajo na tone plesnivega sira, iz katerega je potrebno spravljati plesen. Grkom bodo to tudi

dobro plačali ... In tu smo že Slovenci. Mi jim bomo poslali pri nas nekoliko neuporabnega Borisa Štefaneca in njegove iz KPK, ki bodo doli na jugu odkrivali in raziskovali vse, kar smrdi po korupciji. Od našega dopisnika iz Aten smo prejeli fotografijo registrske tablice enega izmed prvih štirih vozil znamke Opel, s katerimi bodo uslužbenci KPK vršili nadzor na terenu.

TA JE DOBRA

Časovni pasovi

Pride ruski premier Medvedjev k predsedniku Putinu in mu nervozno reče, naj ukine te časovne pasove.

»Zakaj?« ga vpraša Putin.

Medvedjev: »Ah, ne najdem se s temi časi, odletim v drugo mesto, pokličem domov, pa že vsi spijo. Zadnjič sem tebe zbudil ob 4. uri jutraj, ker sem mislil, da je še večer. Kličem Angelo Merkel, da ji čestitam za rojstni dan, pa mi reče, da bo to jutri. Zaželim srečno novo leto kitajskemu predsedniku, pa pravi, da je bilo to včeraj.«

»Pa dobro, to so same traparije,« mu odgovori Putin.

Medvedjev: »Ma kakšne traparije??? A se spomniš, ko se je zrušilo tisto poljsko letalo s predsednikom vred? Jaz jih kličem, da bi jim izrazil sožalje, pa letalo sploh še ni vzletelo ...«

Sladke družinske

»Mama, mama, a lahko nosim minico?«

»Ne,« pravi mama.

»A lahko nosim uhane?«

»Ne!«

»A lahko nosim petke?«

»Sem rekla, da ne!«

»A se lahko šminkam?«

»Ne!«

»Pa zakaj ne? Saj imam vendar 18 let!«

»Vem, Denis, vem!«

Strokovnjak za popularno glasbo

Policist je plesal z dekletom v diskoteki. Bilo je zelo vroče in ona je rekla: »Ne razumem, da so pozabili na air condition!«

»Ja, ta skupina je tudi meni najljubša!«

LAŽJI SUDOKU

6			5	8				2
	7	5		9	3		4	
			7		4		8	
	8	2				6		1
7	9						3	8
5		6				4	9	
	1		9		5			
	5		6	2		7	1	
3				4	7			5

Rešitev:

6	7	5	8	9	3	4	2	1
8	2	7	4	6	9	3	5	1
1	9	6	2	7	5	8	4	3
5	8	3	7	1	4	9	6	2
3	6	9	1	5	8	2	7	4

TEŽJI SUDOKU

7		4					3	
		2		9	8			
1			7				9	2
	4			3		9		
	1		6		9		5	
		8		7			6	
5	6				2			4
			9	1		5		
			1			8		

Rešitev:

7	4	2	9	8	3	1	5	6
1	6	9	7	3	8	5	2	4
5	8	3	1	6	9	4	7	2
3	1	8	9	2	7	5	6	4
6	5	7	4	3	1	8	2	9

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila P. F.



NAGRADNA KRIŽANKA

NOVI PEUGEOT 208
PREBUDITE SVOJO NOTRANJO ENERGIJO

PEUGEOT PRIPOROČA TOTAL. Ob nakupu s pomočjo Peugeot Financiranja prejmete tudi jamstvo za dobo 5 let (vključuje dveletno pogodbeno garancijo) oziroma 100.000 km in avtomobilsko kasko zavarovanje za 1 EUR za prvo leto. Peugeot Financiranje si pridružuje pravico do izbire zavarovalnice. Za podrobnosti o ponudbi se obrnite na vašega prodajalca vozil Peugeot.

Poraba v kombiniranem načinu vožnje: od 4,2 do 4,5 l/100 km. Izpuh CO₂: od 97 do 104 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6. Vrednost specifične emisije dušikovih oksidov NO_x: 0,0265 g/km. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

NOVI PEUGEOT 208

MOTION & EMOTION

AVTOHIŠA KAVČIČ d.o.o., Milje 45, 4212 Visoko, tel. 04 275 93 00

www.208energy.com/si-si

5 LET JAMSTVA PROGRAM UGODNOSTI MojPeugeot

GORENJSKI GLAS	SEL. KURIR	MORSKA OBALA	PREVRAT	DEL OB DELITVI	REKA V TURČJI																								
PRST. ZEMLJA			5																										
POLITIČNI VODITELJ					26																								
HRIB PRI BEOGRADU																													
KORUZA (NAREČNO)				3																									
NEON	20		ŽIGA SNOJ JADRANSKI OTOK																										
IRHOVINA				STORŽ BREZ ZRN	CIRKUŠKI ARTIST																								
GOZDNA PTICA																													
GORENJSKI GLAS	NAŠ PISATELJ (IVAN)	NJORKA SIRSKA BOGINJA PLODNOSTI																											
PTIČ PEVEC, DRESKAC					18																								
ASTAT		8 SIMON OGRIN BENEŠKI COLN																											
NAKLON																													
KRALJEVO POKRIVALO																													
ČRTA LOČNICA																													
SESTAVIL: F. KALAN	NASELJE PRI KROPI	FILM FRANCETA ŠTIGLICA	KOS CELOTE	NEŽA PO ŠPANSKO	JOSIP STRITAR	GRŠKI MITOLOŠKI RAZBOJNIK	ZNAMKA APARATOV	SLIČICA PROGRAMA NA RAČUNALNIKU	NAŠ IGRALEC (VID)	IVAN ZAJC	SKUPINA PTIC V LETU	IGRALEC RANER	METAL	GORENJSKI GLAS	DRŽAVA VAFRIKI	OTIŠČANEC	FINANČNI MOGOTEC VEZNIK			27									
ELISA					21						29			REPASTA DVOŽIVKA								BRESKVI PODOBNO SADNO DREVO	PESNIK BABAIČ						
SEZNAM IMEN V KNJIGI							14							ATA PO KOROŠKO AVAR				13	PISATELJ PARTLJIČ GMAJNA										
DEL SARAJEVA					MALIK ŠPORTNI VADITELJ					PARK V LJUBLJANI AMERIŠKI IGRALEC (JAMES)									AHIL (DALJŠI ZAPIS)										
NEZNANEC		STRANSKA PLOSKEV POMOL. MOSTOVŽ						24				EGIPČANSKI SVETI PTIČ GRŠKO OTOČJE		4				SKOK PRI UMETNOSTNEM DRŠANJU		10	JAPONSKO MESTO NEMŠKI GEOGRAFI (CARL)								
MODE-RATORKA BAŠ	6			VELIKA ROKA KUHNJSKA POSODA		30				SL. PESNICA (MAJDA) PEVEC KERSHAW					MESTO V TURČJI VZDEVEK KARLA SOSSA						GRŠKA PRESTOLNICA	TOMAŽ DOMICELJ TITANOV DIOKSID							
AMERIŠKI PESNIK (COUNTEE)							TISOČ VOLTVOV	FR. PISEC (EMILE)		BLOMDAH-LOVA OPERA SANITETNI MATERIAL			19				BRENKALO ZADNIK (LAT.)						ANTIČNO IME REKE GUADIANE V ŠPANJI						
ANGLEŠKI FIZIK (FRANCIS)				16			KAVNI SERVIS MAŽA			11				ANGLEŠKI GLASBENIK (A. A.) POVRATNA TEKMA		KLAVIRSKA TIPKOVNICA													
ATARGATIS CULLEN KARS ROELAS SKIRON	SLIKAR KLIMT	MALO-KRVNOST EP O ENEJU									VRSTA PIHALA							25		OGLJIKO-VODIK KARMEN OREL		7							
OBMOČJE POD GENERALOM		23									IGNAC PO DOMACE	AMERIŠKI DRAMATIK (GEORGE)																	
REKA V BOSNI					GLASBENIK PREDIN GL. MESTO PERUJA		12				MESTO V ŠVICI NAROD BREZ PRAVIC						22		ŠPANSKI SLIKAR (JUAN)	2									
SELEN			GOSTIJA	ULIV, LITINA			VARJENI SPOJ	PERZJSKI DUH ZLA REKA V GRČJI														1	2	3	4	5	6	7	8
SORTA, VRSTA		1		ILO SIMON GREGORČIČ				28				DALMATINSKA ANA ALFI NIPIČ					9					9	10	11	12	13	14	15	16
NAŠ GLASBENIK (A. S.)											NAŠ ČEBELAR (ANTON)											17	18	19	20	21	22	23	24
NAŠ IGRALEC (DARIO)					PRAVLJČNO ŠTEVILO	17					MADŽ. MOŠKO IME		15									25	26	27	28	29	30		



AVTOHIŠA KAVČIČ

POOBlašČENI PRODAJALEC IN
SERVISER VOZIL PEUGEOT
DISTRIBUTER REZERVNIH DELOV



info@avtohis-kavcic.si | www.avtohis-kavcic.si | t: 04 275 93 00

- Nagrade:**
- 1.: 1 x celodnevni najem vozila novi 208
 - 2.: 1 x zunanje čiščenje vašega vozila
 - 3.: 1 x dežnik

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 17. julija 2015, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.



DRUŽABNA KRONIKA

DRUGAČNE SANJE

Gorenjska plaža je gostila priljubljeni Rok n Band. Voglje so prizorišče 10. Mednarodnega simpozija umetniške keramike V-ogljje 2015. Danes zvečer v Predosljah premierno predstavljajo Enajsti planet, kjer bonkerji sanjajo drugačne sanje kot klošarji ... Če zamudite premiero, bo ponovitev še kar nekaj.

Alenka Brun

Na trziški Gorenjski plaži je konec junija prisotne ogrevala skupina RoknBa nd, zabavni večer pa je poskrbel tudi za ljubitelje harmonike in Veselih Gorenjcev. Manjka le niso niti brhke plesalke, pa še za kakšno presenečenje so poskrbeli.

Bolj umirjeno in kera mično pa je bil obarvan sredin večer. V Muzeju v Šenčurju so namreč uradno odprli jubilejni, že 10. Mednarodni simpozij umetniške

keramike V-ogljje 2015, ki ga gosti atelje Barbe Štembergar Zupan v Vogljah. Štirinajst dni bodo tako ustvarjali umetniki keramiki, med njimi pa tudi gosti, kjer recimo slikarja Erika Železnik in Karel Hruza ravnokar svoja dela razstavljata v šenčurskem muzeju. Simpozija se udeležujeta tudi njegova glavna pobudnika in organizatorja Barba Štembergar Zupan in Niko Zupan, drugi pa letos prihajajo še iz Srbije, Nemčije, Švedske, Turčije ...

Odprtje simpozija se je začelo z uvodno glasbeno točko, kjer je na kitaro zaigral mladi Rok Šenk z

Visokega, nadaljevalo z uvodnim govorom Štembergar Zupanove in predstavivijo sodelujočih. Za angleški prevod je poskrbel njen soprog Niko, nekaj besed pa je udeležencem jubilejnega simpozija namenil tudi šenčurski župan Ciril Kozjek. V nadaljevanju so podrobneje prisotnim predstavili umetnici iz Turčije in Švedske – Sevim Cizer in Edito Rydhag; letošnji fotograf na simpoziju bo Anže Vrabl, likovni kritik pa dr. Damir Globočnik. Dogodek je popestril tudi okus priljubljenih kremš nit.

In če še vedno ne veste, ali bi si ogledali novo predstavo

KUD Predoslje, tragikomedijo enega največkrat prevajanih slovenskih avtorjev Evalda Flisarja Enajsti planet, potem ne omahujete. Predstava ima tri glavne junake oziroma skupno pet igralcev; priredba Iztoka Jožeta Basaja, ki jo je tudi režiral, pa gledalca omami. »Padeš noter,« bi rekli Gorencji. Spremljamo zgodbo treh klošarjev s svojimi sanjami, ki pač ne marajo bonkerjev. Njihov svet je drugačen ... Premiera Enajstega planeta bo danes zvečer ob 21. uri na župnijskem posestvu v Predosljah. Ponovitve pa bodo 4., 10., 17. in 18. julija, ravno tako ob 21. uri.



Poleg glasbenih 'jagod in čokolade' so na Gorenjski plaži navdušile tudi brhke plesalke. / Foto: Luka Renar



Barba Štembergar Zupan in Niko Zupan (na sredini), s sinovoma Anžetom in Andrejem / Foto: A. B.



Mladi virtuoz na kitari Rok Šenk / Foto: A. B.



Udeležba na simpoziju umetniške keramike je mednarodna.



Enajsti planet: Milenko Krivec, Slavica Kljajić Krivec (kustomografija), Iztok Jože Basaj (režija in priredba) in Martin Žibert (predsednik KUD-a Predoslje in tehnika)



Izjemno se v vlogah klošarke Magdalene in klošarja Pavla znajdeteta Jana Ovsenik in Sebastijan Sajovic. Kaj pa, če obstaja enajsti planet, ki čaka le nanju? / Foto: A. B.

VRTIMO GLOBUS

Izbrali novega Spidermana



Po mesecih avdicij so izbrali novega Spidermana – to je 19-letni Britanec **Tom Holland**. Holland je bil za ikonično vlogo izbran po nekaj snemanjih in sestankih, navdušil pa je tudi z nastopom v filmu Nemogoče, BBC-jevi miniseriji Wolf Hall in prihajajoči drami V srcu morja. »Vedeli smo, da moramo za vlogo Petra Parkerja najti močnega in mladega nadarjenega igralca, ki bo posebej enega najbolj znanih junakov na svetu,« je dejala producentka Pascalova. Premiera filma je napovedana za poletje 2017.

Minka nova muza Seana Penna



Kot je videti, hollywoodski igralec Sean Penn pretirano ne žaluje za svojo največjo ljubeznijo Charlize Theron. 54-letni zvezdnik filmov Skrivnostna reka, Milk, 21 gramov in drugih je na zmenek povabil igralsko kolegico **Minko Kelly**, ki je med drugim nastopala v seriji Skoraj človek. On naj bi v Napo priletel s prijateljem, ona pa je ne večerjo povabila prijateljico – skupaj so v prestižni restavraciji The French Laundry proslavili igralkin 35. rojstni dan.

Tiger se rad sprošča



Tiger Woods je očitno prebolel Lindsey Vonn, saj naj bi bil že v novi zvezi. Izbranka je Amanda Boyd, sicer sveže ločena od Jasona Dufnerja, Woodsovega kolega z golfišča. Vroče razmerje naj bi se začelo, že ko je bil 39-letni Tiger še v zvezi. Prijatelji zvezdnika branijo, da zanj seks z drugimi ženskami ne pomeni ničesar globljega, ampak na to gleda bolj kot način za sproščanje stresa po napornem dnevu – namesto po alkoholu ali po mamilih pač poseže po ženskah.

Po desetih letih narazen



Pa je konec še enega zvezdniškega zakona – igralca **Ben Affleck** in **Jennifer Garner** sta v ponedeljek praznovala deseto obletnico poroke, dan pozneje pa sporočila, da se ločujeta. »Po tehtnem premisleku in dolgi razpravi sva sprejela težko odločitev o ločitvi,« sta sporočila zvezdnika, ki ju je združil prav film – leta 2001 sta se spoznala na snemanju filma Pearl Harbor.



Špela Mezek (levo) iz Škofje Loke in Anja Potočnik iz Podlonka sta del ekipe prve pomoči OZ Rdečega križa Škofja Loka. Kot prostovoljki sodelujeta na raznih prireditvah, v objektiv smo ju ujeli na Teku štirih mostov v Škofji Loki. Obe imata radi šport in dobro družbo. / Foto: Maja Bertoneclj

Novi vodniki po planinskih poteh

Planinska zveza Slovenije je začela izdajati serijo vodnikov po Julijskih Alpah, ki kot enciklopedija v malem sistematično opisujejo vse na določenem območju, od najenostavnejših markiranih poti do zahtevnih brezpotij in lažjih plezalnih smeri.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana - Pri Planinski zvezi Slovenije (PZS) so izšli vodnik Julijske Alpe: Skupini Mangarta in Jalovca (Jože Drab), vodnik Zahodne Julijske Alpe (Klemen Janša) in dopolnjena izdaja plezalne vodnika Repov kot, Kamniška Bela (Tone Golnar, Silvij Morojna, Bojan Pollak). Vodniki so primerni tako za planince, ki delajo prve korake v gorski svet, kot za najbolj izkušene stezosledce in ljubitelje brezpotij ter normalnih pristopov na osamljene špice. Dodane so GPS-koordinate vseh pomembnih točk in ilustrativne fotografije za pomoč pri orientiranju.

Novost so tudi plastificirani planinski zemljevidi Triglavski narodni park,



Foto: Manca Čujež

Kamniško-Savinjske Alpe in Karavanke – osrednji del v merilu 1 : 50.000, koledar za leto 2016 in Planinski zabavnik za mlade planince, ki so ga pripravile Urška Stritar, Karmen Usar, Natalija Marovt in Mojca Stritar Kučuk, ilustracije pa je

prispevala Petra Grmek. »Zemljevidi PZS so sodobno pripravljene in jih redno posodabljam. Naš cilj je, da bi v naslednjih treh letih obnovili celotno paleto planinskih zemljevidov, tudi tistih, ki so komercialno manj zanimivi oz. pokrivajo manj

obiskane predele Slovenije. Z nakupom vseh zemljevidov PZS pripomoremo tudi k zbiranju sredstev za obnovo planinskih poti in vzdrževanje katastra planinskih poti,« je izpostavil generalni sekretar PZS Matej Planko in za leto napovedal še izid prenovljenih zemljevidov Grintovcev, Bohinja, Stola in Triglava v merilu 1 : 25.000.

Na nedavni novinarski konferenci v Ljubljani se je predstavila tudi Mreža nevladnih organizacij za rekreacijo v naravi – Vsi v naravo s svojo dejavnostjo, prizadevanji, da davčne blagajne za manjša športna društva in društva v javnem interesu ne bi bile obvezne, z vključevanjem invalidov v šport in pomenom povezovanja v športu.

Prostor za prireditve na prostem

Jezerko – Občina Jezerko ureja naravni amfiteater na zemljišču nasproti občine. Po besedah župana Jurija Rebolja bo prizorišče namenjeno poletnemu dogajanju. Tam se bo dalo projicirati slike, filme, postavljenih bo deset tabel, ki bodo obiskovalce usmerjale k znamenitostim: k jezeru, kamnolomu lehnjaka, k Češki koči, Jenkovi kasarni ... V juliju pa bo vsebina na tablah namenjena praznovanju 115-letnice Češke kočice. Do praznovanja naj bi namreč amfiteater dokončno uredili.



Na zemljišču nasproti občine urejajo naravni amfiteater za poletne prireditve.

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

Kanalizacija v Kranjski Gori

Odgovor podjetja WTE Projektna družba Kranjska Gora, d. o. o., na članke o kanalizaciji v občini Kranjska Gora

Na 6. seji Občinskega sveta Občine Kranjska Gora dne 10. 6. 2015 je podjetje PNZ svetovanje projektiranje, d. o. o., pod 12. točko predstavilo poročilo o izvedeni reviziji obstoječega kanalizacijskega sistema. Kot je navedeno v spremnem besedilu na spletni strani občine, je župan Občine Kranjska Gora naročil revizijo z namenom, da bi se ugotovilo dejansko stanje zgrajenega kanalizacijskega omrežja.

Podjetje WTE Projektna družba Kranjska Gora, d. o. o., je na podlagi koncesijske pogodbe, ki je bila z Občino Kranjska Gora podpisana leta 1998, zgradilo fekalno kanalizacijsko omrežje v vseh naseljih razen v Srednjem Vrhu in Zgornji Radovni, v dolžini cca 72 km. Fekalne odpadne vode se čistijo na čistilni napravi Tabre in centralni čistilni napravi Jesenice.

Ob podpisu koncesijske pogodbe je bilo z občino dogovorjeno, da se zaradi racionalizacije stroškov uporabi tudi del mešanega kanalizacijskega omrežja v Kranjski Gori, ki je bil zgrajen še v bivši državi in preko katerega so se fekalne in padavinske vode odvajale neposredno v reko Savo in Pišnico. Tako je v uporabi še cca 1.800 m mešanega kanalizacijskega omrežja betonske izvedbe, v katerega se stekajo komunalne odpadne vode iz dela naselja Kranjska Gora (Podbreg) in naselja Jasna, ter padavinske

vode z državne Vršiške ceste. Ob izgradnji novega kanalizacijskega omrežja se je ta mešani kanal povezal na novi kanalizacijski sistem, ki se zaključuje s čistilno napravo Tabre. Tako se v suhem obdobju ali obdobju običajnih padavin vse odpadne vode z omenjenega območja odvajajo na čistilno napravo. V času močnejših ali ekstremnih padavin pa se velike količine padavinskih voda z Vršiške ceste razbremenijo in prelije v reko Pišnico. Uporaba takšnih razbremenilnikov je običajna povsod, kjer uporabljajo mešan kanalizacijski sistem, še posebej v mestih.

Ker je bil to očitno razlog za izvedbo revizije s strani občine, naj pripomnimo, da za izgradnjo ločenega fekalnega kanalizacijskega omrežja na omenjenem delu Kranjske Gore, naše podjetje s strani občine ni prejelo naročila. Pač pa smo bili kot koncesionar in izvajalec lokalne gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda dolžni prevzeti v upravljanje tudi ta del mešanega kanalizacijskega sistema, v katerega nismo posegali.

Na podlagi pogodbenih določil bi pričakovali, da bi nas Občina Kranjska Gora kot druga pogodbeni stranka obvestila o nameri za izvedbo revizije in predstavila cilje ter nam omogočila sodelovanje v skladu s svojimi pravicami in obveznostmi, ki jih imamo kot koncesionar. Namesto tega pa smo prejeli obvestilo o seji občinskega sveta dva dni pred sejo, dne 8. 6. 2015. Na našo zahtevo smo od občine prejeli še revizijsko poročilo, ki obsega sedem strani teksta in osem fotografij. Na seji ni bila predvidena predstavitev našega

stališča o reviziji, zato iz naštetih razlogov na njej nismo želeli sodelovati. Predlagamo, da občina na svoji spletni strani revizijsko poročilo v celoti objavi in zagotovi javnost in transparentnost v skladu z zakonodajo. Obravnava revizijskega poročila na seji občinskega sveta se je tako spremenila v farso, ki meče slabo luč na naše podjetje. Enostransko prikazovanje stvari in neupravičena obtoževanja, ki so se jih poslužili nekateri člani občinskega sveta, ki dejstev niti ne poznajo, so za nas nesprejemljiva. Zato pozivamo župana Janeza Hrovata, ki je projekt izgradnje kanalizacije (za katerega so med drugim pridobljena tudi uporabna dovoljenja) javno označil kot ekološki, gospodarski in moralni kriminal naj sproži ustrezne postopke, kot je sam dejal, proti vsem vpletenim in to tudi obljubil na seji občinskega sveta. V nasprotnem primeru bo to moralo storiti naše podjetje in za zaščito dobrega imena koncesionarja.

WTE PROJEKTNÁ DRUŽBA
KRANJSKA GORA, D. O. O.

Od Balantiča v Kamniku do (še vedno) Tita na Bledu

Komentar članka Pesnik Franca Balantič razburil Kamničane (Gorenjski glas, 16. 6. 2015) in Cvetlični dnevi (spletna stran 13. 6. 2015) G. Čebašek ni razburil samo Kamničanov, ampak precejšen del Slovenije, vendar ne tako, kot je verjetno pričakoval. Dol-

go časa prepovedani Balantič je bil mnogim poznan le kot domobranski pesnik, sedaj pa je prepoznan širši javnosti kot eden velikih pesnikov 20. stoletja. Mnogi ga postavljajo ob bok Prešernu.

Čez osemdeset slovenskih intelektualcev javno podpira za nekatere sporno preimenovanje knjižnice. Zanimivo je, da je kljub soglasni podpori svetnikov preimenovanju župan napovedal ponovno obravnavo, čeprav peticijska niti ni bila vložena. Vprašanje je, zakaj so bili podpisi na peticiji uničeni? Kako bi/bo župan lahko preveril pregreto ozračje in številne kritike in burne reakcije občanov?

Poizkus utišanja Balantiča in pisanje v prvi osebi množine spominja na OF, ki je v času okupacije, ko je slovenski narod najbolj potreboval svojo besedo, zaukazal (pozabljeni?) kulturni molk. V OF (in Tito) so vedno govorili v imenu vseh. Na kakšni podlagi? Poizkus utišanja je bil nekaj dni pred blagoslovitvijo kapelice v Kamniški Bistrici, kjer so sedaj končno pokopane žrtve po koncu vojne. Provokacija? Po porazu nacizma in fašizma so v vzhodni in srednji Evropi zavladali komunistični sistemi, ki so bili brez izjeme značilni po množičnih kršenjih človekovih pravic. (iz Resolucije 1481, Sveta Evrope, 2006). V to skupino spada tudi Jugoslavija/Slovenija, kjer so se hudo kršile človekove pravice (iz Temeljne ustavne listine). Zaradi bridkih zgodovinskih izkušenj () je v slovensko ustavo vgrajen tudi njen temeljni cilj, prepričati vsakršen poskus ponovne vzpostavitve totalitarne sistema (iz odločbe Ustavne sodišča iz januarja 1998).

Do svoje smrti je bil Tito predsednik take države oz. je vodil njen totalitarni režim.

Poizkusa ponovnega utišanja Balantiča in vsebine članka o blagoslovitvi kapelice in mnogih govorov ob Dnevu državnosti ta del zgodovine dobiva obliko kulturnega molka. Verjetno ne zaradi nevednosti. Povod za komentar na dogajanje okrog Balantiča z opozorilom na omenjeni citat US je bil nekaj dni prej objavljeni članek o Cvetličnih dnevih na Bledu na spletni strani Glasa in prispevek na RTV, ko so ob predstavitvi cvetličnih aranžmajev obakrat v ozadju pokazali Titovo sliko na steni paviljona Belvedere, ki spada pod Vilo Bled. V slučaj ne verjamem. V recepciji Vile je še večja Titova slika. Obe sliki sem videl na dan državnosti. Problematično je, da je Vila Bled del protokolarnega objekta Brdo. Se slutnja US uresničuje?

Kako le Tito opisujejo turistom? Kako bi bilo, če bi v dvorani na Brdu, kjer predsednik države sprejema predsednike držav, diplomate in poslovneže, visela tudi Titova slika? Je pri opisu njegove vloge v zgodovini Jugoslavije/Slovenije, Brda in Vile Bled še vedno kulturni molk?

PINTAR FRANC, BLED

Rudi odrin

Ta glas je bilo slišati z drevesa ob skakalnici v Planici. Po zaletišču se je spuščal legendarni smučarski skakalec Rudi Finžgar. Besede »Rudi odrin« so še dolgo krožile med gledalci smučarskih skokov.

Ta moj prispevek bo bolj športno obarvan, namenjen našim vrlim junakom belih poljan.

Naši smučarji vseh smučarskih panog so v letošnji sezoni dosegali neverjetno visoke rezultate in ime Slovenija ponesli v svet. Čudno se mi zdi, da doslej v medijih nisem zasledil prispevka, kolikokrat je na svetovnih športnih prireditvah plapolala slovenska zastava, kolikokrat je bilo slišati naše državne himne. Pa vendar bi bil ta podatek zanimiv.

Naši športniki iz majhne evropske države so postali svetovno znana velesila. Nekateri od njih delujejo tudi v športnih panogah, ki pri nas niso registrirane, v drugih evropskih državah pa so. Biatlonsko lokostrelstvo je ponekod zelo priljubljena zimsko-športna disciplina. V teh panogi je Andrej Zupan v februarju 2003 v mestu Mitterwald v Nemčiji dosegel prvo mesto in postal svetovni prvak. Na evropskem prvenstvu na Pokljuki je bil leta 2000 prvi in prav tako 2001 prvo mesto.

Tudi drugi neimenovani športni junaki prinašajo ponos državi Sloveniji. Nekdaj komaj opazno ime Slovenija je danes v svetu prepoznavno tudi na drugih področjih.

Že legendarna Avsenikova glasba z domoljubno vsebino je svet opozorila, da tu sredi Evrope živijo ljudje, ki so s svojo glasbo navdušili glasbeni svet. Ko bi naši politiki vsaj malo sledili uspehom vseh omenjenih v mojem prispevku.

CIRIL ZUPAN, MOŠNJE

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 47

www.gorenjskiglas.si

Kovaški praznik v Kropi

MARJANA AHAČIČ

Kropa – Za danes in jutri so v Kropi pripravili sklop prireditvev v okviru Kovaškega šmarna, praznika, ki po eni strani predstavlja spomin na dolgoletno kovaško tradicijo kraja, po drugi strani pa priložnost, da se tudi mladi spoznajo s preteklostjo ter da se različne generacije Kroparjev srečajo in družijo med seboj. Tako bodo že danes

ves dan na Šolarjevem tranku ob cesti proti Slovenski peči postavljali oglarsko kopo, ob vigenjcu Vice pa peč za taljenje železove rude. Ob 18. uri bo maša pri Kapelici, ob 20. uri pa pred muzejsko hišo Fovšaritnica gledališka predstava z naslovom Pej no hodiče past v izvedbi domače dramske skupine Čofta in po predstavi odprtje Kovaškega šmarna in druženje na Placu. V soboto zjutraj bodo

prireditve začeli s turnirji v košarki in odbojki na mivki, nato pa bo od 10. do 18. ure v središču Kroke prikaz izdelkov domače obrti na stojnicah in prikaz umetniškega kovanja; v tem času bo tudi dan odprtih vrat Kovaškega muzeja Kropa, Muzejske hiše Fovšaritnica in vigenjca Vice, kjer bo ob 13. uri kovaška malica. Otroška delavnica pri spomeniku NOB bo od 10. do 12. ure, ob 13. in 15.

uri pripravljajo voden ogled po Kropi, od 16. ure dalje pa družabne igre na Placu. Ob 17. uri bo nastop Pihalnega orkestra Lesce, ob 18. uri pa bosta zbrane nagovorila predsednik krajevne skupnosti in predsednica turističnega društva Kropa. Sledil bo nastop harmonikarja Maksa Pogačnika, ob 19. uri gledališka predstava Pej no hodiče past, od 20. ure naprej pa druženje z Ansablom Maj.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cene oglaševanja in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Janez Rozman, s. p. – Rozman bus, www.rozmanbus.si, T: 04/531 52 49
Kopalni avtobus v **IZOLO**: 4. 7. 8. 7. 9. 7. 11. 7., -več terminov; **GOLI OTOK**: 29. 8.; **GROSSGLOCKNER**: 10. 7.; **MADŽARSKE TOPLICE**: 4.-8. 10.; **BANJA VRUČICA, Z OGLEDOM SARAJEVA**: 25. - 28. 10.; **MEDŽIGORJE**: 18.-20. 10.; **MORJE: DUGI OTOK** – več terminov, **MURTER** – dodatni termin v akciji. **AVTOBUSI: 52-, 56-, 60-SEDEŽNI IN KOMBI 8+1.**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Gasilska veselica v Stražišču

Stražišče – Tudi letos Stražiški gasilci vabijo na gasilsko veselico na Pante v Stražišču, poleg gasilskega doma. Veselica bo jutri, v soboto, 4. julija, ob 19. uri. Za zabavo na veselici bo poskrbel ansambel Topliška pomlad, za jedačo, pijačo, bogat srečelov in kegljanje za kozlička pa bodo poskrbeli Stražiški gasilci.

Oratorij v Stražišču

Stražišče – Od ponedeljka, 6. julija, do petka, 10. julija, bo od 9. ure do 15.30 pri cerkvi sv. Martina potekal oratorij s številnimi družabnimi prireditvami. Moderatorja programa bosta Janez Kalan in Jan Dolenc.

Petrov smn

Preddvor – Na Dvorskem trgu v središču Preddvora bo v okviru občinskega praznika živahno v nedeljo, 5. julija. Od 7. ure dalje ste vabljeni na Petrov smn, ki ga organizira Turistično društvo Preddvor. Pestra bo ponudba razstavljavcev na stojnicah, zanimiv kulturni program in številna kulinarična presenečenja domače kuhinje.

Srečanje folklornih skupin

Preddvor – V nedeljo, 5. julija, ob 12. uri bo v prireditvenem šotoru v centru Preddvora Mednarodno srečanje folklornih skupin, ki ga gosti Folklorno društvo Preddvor. Od 16. do 20. ure pa Zavod za turizem Preddvor v šotoru pripravlja še veselico z Veselimi Gorenjci, program pa bo povezoval Konrad Pižorn.

IZLETI

Kopalni izlet v Terme Paradiso

Kranj – Medobčinsko društvo invalidov Kranj obvešča vse člane, da sprejemajo prijave za enodnevni izlet v Terme

Paradiso. Cena je 35 evrov. Izlet v neznanu bo 1. avgusta po ceni 38 evrov. Sprejemajo tudi prijave za 10-dnevno letovanje v Dugi Uvali. Info.: ob torkih in četrtek od 15. do 17. ure ter vsak prvi ponedeljek v mesecu od 9. do 11. ure v prostorih društva.

Pohod v Kamniško Bistrico

Cerklje – Društvo upokojencev Cerklje obvešča pohodnike, da bo v torek, 7. julija, pohod v Kamniško Bistrico – Spominški park alpinistov. Zbor ob 8. uri pred pisarno društva.

Pohod na Hudičev boršt

Preddvor – Planinsko društvo Preddvor vabi v soboto, 4. julija, od 8. ure dalje na pohod do Zavetišča na Hudičevem borštu. Zbor je v Mačah na parkirišču.

Kopalni izleti v Izolo

Šenčur – Društvo upokojencev Šenčur vabi vsak četrtek v juliju in avgustu na kopalni izlet v Izolo. Prvič bo avtobus peljal v četrtek, 9. julija. Prijave na telefon: 04 53 15 249 in 041 855 630.

Jakobova pot čez Vipavsko dolino

Šenčur – Turistično društvo Šenčur v soboto, 11. julija, organizira pohodniški izlet po Jakobovi poti čez Vipavsko dolino: Razdrto-rimska cesta-vodno korito ob nanoški cesti-Sv. Miklavž-potok Močilnik-Podraga-Štljak. Skupne zmerne hoje bo okrog 5 ur, možna krajša varianta. Informacije in prijave zbira do četrtega, 9. julija, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

PREDAVANJA

Proučevanje Sv. pisma

Kranj – KAC Kranj vabi v soboto, 4. julija, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo, Jezerska cesta 41, na proučevanje Sv. pisma z okvirno temo Kdo vse je iskalec resnice? Pogovor bo povezoval Stjepan Jurčić. Vstopnine ne bo.

OBVESTILA

Delovni čas

Žirovnica – Upravni odbor Društva upokojencev Žirovnica obvešča svoje člane, da bo v mesecih juliju in avgustu društvena pisarna odprta samo ob torkih od 9. do 11. ure.

RAZSTAVE

Odprtje razstav

Preddvor – V petek, 3. julija, ob 14. uri bo v Info centru Preddvor odprtje razstave Gradišče – pozabljena utrdba in Oblenica – 130-letnica šolstva v Kokri. Razstava Gradišče bo odprta samo v času od 3. do 5. julija, razstava o šolstvu v Kokri pa preko celega poletja.

domplan

Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, F: 04/20 68 701
M: 030 641 621, I: www.domplan.si
E: domplan@domplan.si

• **Družba Domplan, d. d.**, zagotavlja profesionalno in korektno posredovanje nepremičnin, ki ga izvajajo naši strokovni nepremičninski posredniki. V zadovoljstvo naših strank, opravljamo zanesljive in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami.
• Aktualno ponudbo si lahko ogledate na naši spletni strani www.domplan.si ali na www.nepremicnine.net.

STANOVANJE – PRODAMO

Tržič, Ravne, 1-sobno stanovanje v I. nadstropju v izmeri 39,30 m², l. izgr. 1984. Stanovanje obsega bivalno kuhinjo, dnevni prostor, kopalnico z WC-jem, hodnik, balkon, CK na plin, energetska izkaznica je v izdelavi, prodamo. Cena 39.000,00 EUR, E: D (60-105kWh/m²a).

Sp. Jezersko, 2-sobno stanovanje v pritličju večstanovajske hiše v izmeri 69,80 m², zgr. l. 1940. Stanovanje obsega bivalno kuhinjo, dnevni prostor, spalnico, kopalnico, WC posebej, hodnik. Ogrevanje je na trda goriva. Potrebno je obnove. V bližini je avtobusna postaja. ZK urejeno. Cena 40.000,00 EUR, E: F (150-210kWh/m²a).

Kranj, pod Jelenovim klancem, 2-sobno (predelano v 3-sobno) v II. nadstr. v izmeri 81,30 m², l. gr. 1989, ogrevanje CK, balkon, klet, dvigala ni, vpisano v ZK. Cena 90.000,00 EUR, E: D (60-105kWh/m²a).

Kranj, Župančičeva ulica, 4-sobno v pritličju v izmeri 99,47 m², zgr. l. 1942, v celoti obnovljeno l. 2012 – tlaki, okna, vrata, inštalacije, kopalnica z WC-jem. Stanovanje ima 75 m² uporabne površine, 2 kleti, balkona ni, lastna CK na olje, s parkirnim prostorom, možna menjava za manjše stanovanje z doplačilom prodamo. Cena 125.000,00 EUR, E: G (210 kWh/m²a).

STANOVANJE – ODDAMO V NAJEM

Kranj, Župančičeva ulica, 1-sobno stanovanje v I. nadstropju v izmeri 22,86 m², zgr. l. 1958, prenovljeno v celoti l. 2007: inštalacije, tlaki, okna, WC s kopalnico. Delno opremljeno, ogrevanje z električnimi radiatorji, balkona ni, oddamo. Cena 230,00 EUR/mes. + stroški + 1x varščina.

Kranj, staro mestno jedro, 3-sobno stanovanje v I. nadstropju v izmeri 82,00 m², zgr. l. 1900. Stanovanje je bilo obnovljeno l. 2015: inštalacije, tlaki, okna, vrata, WC s kopalnico. Delno opremljena kuhinja. CK na plin, balkona ni. Možnost vselitve takoj, oddamo. Cena 450,00 EUR/mes.+stroški.

POČITNIŠKI OBJEKT (APARTMA) – PRODAMO
Kriška planina, Kravec, 44,00 m², počitniški objekt – apartma zgrajen l. 1998, obnovljen l. 2006, opremljen (prodaja se brez audio-video opreme in dekorativnih elementov) z 15 m² lastne terase na južni strani, nahaja se v polkleti Doma na Kriški planini, dostop urejen, k apartmaju pripadajo tudi dve lastniški parkirišči, neposredna bližina smučišča in sedežnice, ZK urejeno. Cena 84.900,00 EUR, E: E (105-150kWh/m²a).

PARKIRNA MESTA – PRODAMO

Na novozgrajenem parkirišču (poleg obstoječega parkirišča stavb Ulce Gorenjskega odreda in Gubčeve ulice) prodajamo parkirna mesta v velikosti 12,50 m², l. izgr. 2014. Cena pokritega parkirnega mesta znaša 9.400,00 EUR, nepokritega pa 6.600,00 EUR z DDV-jem in vključenim daljinskim upravljalnikom. Možna takojšnja prevzem parkirišča.

Nekaj nepokritih parkirnih mest je na voljo tudi za najem. Mesečna najemnina znaša 22,00 EUR z vključenim DDV-jem.

PARKIRNA MESTA – ODDAMO V NAJEM

Na zgornji ploščadi parkirne hiše ob Gogolovi ulici (poleg trgovske šole) oddamo parkirna mesta v velikosti 12,50 m², l. izgr. 1980. Možnost parkiranja takoj. Cena najema znaša 15,00 EUR/mes. + 31,20 EUR za daljinski upravljalnik. Možnost tudi ugodnega letnega najema: 144 EUR na leto. Najemniki imajo možnost pranja avtomobila poleg garažne hiše za doplačilo cca 1,00 EUR – odvisno od porabe vode.

SKLADIŠČE – ODDAMO V NAJEM

Sp. Bitnje, v pritličju skupaj s pisarno, garderobo in sanitariji velikosti 212 m² in I. nadstr. velikosti 215 m², l. izgr. 1984, možnost cca 15 parkirnih mest. Cena 5,00 EUR/m² skupaj s stroški.

POSLOVNI PROSTORI – ODDAMO V NAJEM

Kranj, Primskovo, I. nadstr. 4 pisarne velikosti od 23 m²-34 m², l. izgr. 1978, možnost parkiranja. Cena 8,00 EUR/m² skupaj s vsemi stroški.

PARCELE – PRODAMO

Britof, parceli v velikosti 928 m² in 1123 m², zelo lepa sončna lega, infrastruktura na parcelah ali v neposredni bližini, dostop urejen prek sosednje parcele z vpisano služnostjo, pretežno namenjeno za stanovanjsko, poslovno ali storitveno dejavnost, cena 95,00 EUR/m².

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu v petek, 19. 6. 2015, je bil Biotehniški center Naklo. 1. nagrado, darilni bon v vrednosti 15 evrov za nakup šolskih izdelkov, prejme **Zala Frelih** iz Železnikov; 2. nagrado, darilni bon v vrednosti 10 evrov za nakup šolskih izdelkov, prejme **Tina Gros** iz Križi; 3. nagrado, darilni bon v vrednosti 5 evrov za nakup šolskih izdelkov, prejme **Erika Rant** iz Medvod. Iskrene čestitke.

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek – do srede do 14. ure in za objavo v torek – do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

HIŠE

PRODAM

RADOVLJICA – 2 stanovanjsko hišo (ločeni vhodi) z vrtom. Ener. razred C, tel.: 041/774-377 15002248

ODDAM

STAREJŠO hišo v okolici Škofje Loke, vrt, garaža, ..., tel.: 041/693-920 15002193

POSESTI

PRODAM

ZAIZDLJIVO parcelo v Sp. Bitnjah, 650 m², ravna, sončna lega, s komunalnimi priključki, tel.: 031/361-123 15002278

ODDAM

10 KM iz Kranja oddam manjši zelenjavni vrt z manjšo brunarico, tel.: 041/753-532 15002256

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM

GOSTINSKI lokal v Kranju - Primskovo, Jezerska c. 46, 140 m², tel.: 031/250-817 15002285



FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

V TC Lesce, nad pošto, oddam trgovski lokal, 75 m² in garažni boks, 12 m², 450 EUR + stroški, tel.: 041/663-218 15002280

POSLOVNE PROSTORE v IOC Inteka na Savski cesti 34, Kranj (bivša Trenča) oddamo, velikost od 140 do 500 m². Cena 2,95 EUR/m² mesečno, tel.: 041/426-898 15001751



Oldhamska cesta 12, 4000 Kranj
Tel.: 04/202 13 53, Fax: 04/202 17 85
GSM 051/320 700,
E-pošta: info@k3-kern.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

KUPIM

KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od letnika 2000 dalje. Ugričca Blaž s.p., Drolovka 38, Kranj, tel.: 041/349-857 15001665

VOZILA cela, v okvari ali poškodovana. Avto Tojos, Tomislav Josipovič s.p., Drolovka 23 a, tel.: 031/629-504 15002294

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

2 AVTOPLAŠČA, dim. 145 x 60 x 13, letne, malo rabljene, tel.: 04/25-11-978 15002279

TEHNIKA

PRODAM

TV Sony, ekran 72 cm, 100 HZ, 3 x scart, slika v sliki, tel.: 040/795-958 15002296

STROJI IN ORODJA

PRODAM

MIZARSKO kombinirko SCM 300 K, z aluminijastim vozom, tel.: 031/316-548 15002262

LOTO

Rezultati 52. kroga – 1. julija 2015
4, 8, 10, 13, 28, 30, 36 in 34

Loto PLUS: **6, 7, 25, 27, 28, 33, 38 in 18**
Lotko: **6 1 1 1 2 1**

Sklad 53. kroga za Sedmico: **5.000.000 EUR**
Sklad 53. kroga za PLUS: **230.000 EUR**
Sklad 53. kroga za Lotka: **100.000 EUR**

89.8 91.1 96.3

Gorenjski prijatelj

Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si

RADIO SORA

GRADBENI MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

IVERKE 18 mm, dolžine 205 cm x 50 cm, 30 kom, tel.: 041/718-856

15002272

PVC kolena fi 200 ter LTŽ mreže 40 x 40 in nerjaveče snegolove, tel.: 031/641-643

15002297

KURIVO

PRODAM

DRVA metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019

15002287

AKCIJA PELETI - ne čakajte na podražitev! Cena 1 T = 218, 243, 267 EUR. Smrekca center, d.o.o., Zabnica 5, tel.: 04/25-51-313

15002281

AKCIJA, kvalitetna bukova drva, metrska ali razžagana, po ugodni ceni, možna dostava, tel.: 041/639-348

15002270

DRVA bukev, metrska, suha, pokrita, dostava, okolica Bleda, 10 m3, tel.: 031/600-276

15002263

POD streho - suha bukova in mešana drva, dostavim, tel.: 031/378-946

15002275

SUHA hrastova in bukova drva ter hlovdovino bukve in kupim teličko ali bikca simentalca, tel.: 031/585-345

15002251

STANOVANJSKA OPREMA

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

ZA simbolično ceno (100 EUR) prodam električni šivalni stroj Textima, industrijski, tel.: 031/811-931

15002265

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

ČOLN gumenjak, napihljiv, Maestral 18, dolžine 3.5 m, lesena kobilica in Tomos 4.8, tel.: 041/858-149

15002274

SOBNO kolo, cena 50 EUR, tel.: 04/51-54-959

15002260

TURIZEM

PRODAM

APARTMA Murine - Umag, z lastnim parkiriščem, lepo urejeno, ugodno, tel.: 041/887-285

15002300

HOBI

KUPIM

ODLIKOVANJA, značke, kovance, ure, srebrnino, star denar, medalje ... itd, tel.: 030/670-770

15002257

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE - križev pot, 14 postaj + vstajenje. Glej Duhovni utrip 6.4.2015, tel.: 040/567-544

15002145

STARINE

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, tel.: 051/258-936

15002292

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

PREGLED ZA OČALA kot na napotnico s popustom ob nakupu očal do 100 EUR v Optiki Aleksandra v Qlandii. Tel. 04 234 234 2, www.optika-aleksandra.si

15002290

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

IZKOPALNIK krompirja in BCS kosilnico, tel.: 040/419-381

15002255

TRAKTOR Zetor 25 in samonakladalko Sip 19 m3, tel.: 051/673-752

15002254

VILIČAR Litostroj 2.5 T in traktor Štore 504, tel.: 041/220-640

15002269

KUPIM

TRAKTOR Deutz, Zetor, IMT, Štore, Univerzale, TV ali podobno, tujdi priključke, tel.: 041/235-349

15002209

TRAKTOR, trosilec in kiper prikolico, tel.: 031/500-933

15002249

TRAKTOR Zetor, IMT, Deutz, Ursus, Univerzale, Štore, Tomo Vinkovič in motokultivator ter ostalo kmetijsko mehanizacijo, tel.: 041/678-130

15002250

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trig Toneta Čufajša 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

PRIDELKI

PRODAM

AJDO, naravno sušeno, tel.: 040/355-865

15002259

ČEŠNJE, kvalitetne domače hrustavke, dnevno sveže nabrane, ugodno prodajamo. Kmetija Princ, Hudo 1 (pri Kovorju) Tržič, tel.: 041/747-623

15002112

ČRNI ribez in suho sadje, tel.: 04/59-56-890

15002301

GOZDNE borovnice, ročno nabrane, ugodno, tel.: 041/879-757

15002302

MLADI krompir Maris bard in Belarosa, tel.: 041/971-508

15002245

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

10 DNI staro teličko mesne pasme, tel.: 031/617-833

15002284

14 DNI starega bikca ČB, tel.: 041/855-753

15002298

BIKCA simentalca, težkega cca 300 kg, tel.: 031/633-838

15002282

BURSKE kozličke, tel.: 031/652-451

15002264

ČB bikca, starega 2 tedna, tel.: 041/612-278

15002283

JAGNJETA za zakol - meso, tel.: 04/25-51-171, 051/410-138

15002252

KOKOŠI - nesnice jarkice, pred nesnostjo, rjave barve, pripeljemo na dom, tel.: 041/710-113

15002247

MIRNO 3 letno poni kobilico, tel.: 059/111-237

15002268

TEDEN dni starega ČB bikca, tel.: 040/800-278

15002276

TELICO simentalco, brejo 9 mesecev, tel.: 041/271-294

15002258

TELICO BBP/RJ, staro 16 mesecev ali menjam za bikca simentalca, starega 2 do 4 mesece, tel.: 041/229-159

15002277

BARVANJE napuščev in fasad, beljenje, barvanje vrat, dekorativni ometi in opleski, glajenje sten, sanacija plesni vam nudi Pavec Ivan, s. p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909

15002094

BARVANJE fasad, napuščev, slikopleskarska dela, izolacijske fasade, ugodno. Allmont - Mladen Sedlanič s.p., C. ob ribniku 26, Miklavž, tel.: 070/348-899

15002136

DELO dobi zidar, žerjavist, tesar, varilec, viličarist, skladiščnik. Nastanitev organizirana. Obvezen lasten prevoz, osnovno znanje nem. jezika in slov. državljanstvo. Bau Gradnje d.o.o., Zg. Duplje 65, ponudbe na, tel.: alem.damjanovic@icloud.com

15002170

EKOCLEAN, d.o.o., Podlublje 259, Tržič vam ponuja čiščenje, razrez cistern, filtracijo, prevoz in odkup kurilnega olja, tel.: 041/989-987

15002291

FLORJANI d. o. o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871

15002289

HITRA in učinkovita izterjava in zavarovanje terjatev. Posredovanje pri pridobivanju kreditov, lizingov, prodaji nepremičnin in ... Finančno svetovanje Robert Nograšek s.p., Breg 26, Mavčiče, tel.: 041/396-563

15002246

KERAMIČARSTVO Janez Kleč s.p., Milje 77, Visoko vam nudi kakovostno in cenovno ugodno polaganje keramičnih ploščic in mozaikov, adaptacije kopalnic in drugih prostorov. Ustrežemo tudi najbolj zahtevnim, tel.: 051/477-438

15002267

KVALITETNO in v roku izvajamo gradbena dela: adaptacije, novogradnje, temeljne plošče in kleti za montažne objekte, zunanje ureditve ter manjša gradbena dela. TIP TOP, d. o. o., Planina 27, Kranj, 031/458-289, tiptop@gmail.com

15002295

POSEK in spravilo lesa, sanacija vetro-loma in snegoloma, čiščenje zaraščenih površin, M-LES, Matej Urh, s. p., Bodešče 18, Bled, tel.: 031/561-613

15002140

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Karkol, d.o.o., Ul. Toma Brejca 14, Kamnik, tel.: 031/720-141

15002286

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE ponudbe, različnih starosti, pričakovani, po vsej državi, tel.: 031/836-378, www.zau.si

15002293

RAZNO

PRODAM

AVTOGENI varilni aparat, polne, velike jeklenke, red. ventili, varovalke, pištola 15 m cevi, tel.: 041/858-149

15002273

CISTERNO za kurilno olje 3000 lit., tel.: 040/795-958

15002299

KUPIM

CERADO za avtomod, tel.: 041/826-863

15002266

ZAHVALE, OSMRTNICE

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Naročila sprejemamo po faxu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglas@g-glas.si

Gorenjski Glas

... vonj krizantem
te nikoli zbudil ne bo,
črna kočija,
te vzela je v nebo ...
/V. Kreslin/

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je tiho zapustila draga mama, babica, prababica, sestra, teta

MARIJA SUŠNIK

roj. Maček iz Šenčurja

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, drugim vaščanom, sodelavcem, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje ter darovali sveče, cvetje, oddali svete maše. Hvala tudi vsem tistim, ki ste nam pomagali, vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, in tudi vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste ohranili v lepem spominu.

Žaljuči vsi njeni



Pogrebne in pokopališke storitve

Neprekinjeno smo vam na voljo na številki 041 638 561. Z vami tudi v najtežjih trenutkih.

Mestno pokopališče Kranj
Pogrebne storitve
Komunala Kranj, javno podjetje, d.o.o.

SPOROČILO O SMRTI

Svojo življenjsko pot je sklenila naša upokojena sodelavka

TILKA LIKAR

Pogreb bo v soboto, 4. julija 2015, ob 16. uri na pokopališču v Ledinah. Žara bo v mrliški vežici od 9. ure dalje.

Ohranili jo bomo v trajnem spominu.

Sodelavci Odeje Škofja Loka

ZAHVALA

Ni te več na vrtu, ne v hiši,
nič več glas se tvoj ne sliši,
če lučko na grobu upihnil bo vihar,
v naših srcih je ne bo nikdar.

V torek, 2. junija 2015, se je v 89. letu poslovil naš dragi

GABRIJEL VRHUNC

Žagarjev ata z Rudna

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sovaščanom, prijateljem in znancem za pomoč, za izrečena ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje, darove in sveče. Zahvaljujemo se dr. Marnovi, osebju UKC Ljubljana, g. župniku, pevcem, Zvezi borcev Dražgoše - Rudno, praporščakom, gasilcem ter pogrebni službi Akris. Hvala vsem, ki ste mu pomagali, ga imeli radi in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi
Rudno, junij 2015



V SPOMIN

JANEZU ŠUMIJU

iz Struževega 20, Kranj

Dragi Janez, že 15 let te ni,
kamor stopimo, so tvoje sledi.
Pogrešamo te vsi, posebno pa žena Mimi.

Hvala vsem, ki postojite ob grobu in mu prižigate sveče in prinašate cvetje.

Vsi njegovi



ZAHVALA

V 76. letu se je za vedno poslovil

JANEZ PUSTAVRH

upokojeni zdravnik, specialist medicine dela in športa

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sosedom, prijateljem, sorodnikom in mnogim njegovim pacientom za izrečeno sožalje, sveče in cvetje. Zahvala tudi kolektivu šole in vrtca Šenčur. Lepa hvala ZD Kranj in ambulanti dr. Terčona za dolgoletno zdravljenje in bolnišnici Golnik za njihov trud.

Odšel si za vedno, za tabo ostajamo žaljuči tvoji dragi: Mira, Nevenka z Viktorjem, Boštjan z Vesno in ljubljeni vnuki Barbara, Katarina, Urša in Jaka

ANKETA

Čim manj vrečk

SUZANA P. KOVAČIČ

Danes je svetovni dan brez plastičnih vrečk na pobudo iniciative Svet brez vrečk. Povprečni Slovenec jih na leto porabi okoli tristo, za razgradnjo pa vrečke potrebujejo od sto do petsto let. Naključne sogovornike smo vprašali, kako pogosto jih uporabljajo.



Miro Matovič iz Tržiča:

»V trgovino se odpravim raje s cekarjem kot s plastično vrečko. Vrečke uporabljam samo tam, kjer je nujno, npr. ko pobiram kakce za psom in te vrečke vržem med mešane komunalne odpadke.«



Blaž Hladnik iz Podljubelja:

»Vrečke kupim v trgovini, ker je pri roki, da vanje shranim nakupljene stvari, vrečke pa zavržem v za to namenjen zabojnik za odpadke. V trgovinah imajo že tudi biorazgradljive vrečke.«



Janez Šmid iz Tržiča:

»Odpadke ločujem že dolgo, tako tudi ločeno odvržem plastične vrečke. Raje pa imam vrečke iz naravnih materialov, ker sem tudi sicer bolj ekološko naravnan.«



Tadeja Žnidarič iz Tržiča:

»Imam nekaj nakupovalnih torb, ki jih stalno uporabljam, in če se le da, novih vrečk ne kupujem. Jih sicer imajo pri sadju in zelenjavi, te pa zavržem med ločene odpadke.«



Kaja Rokavec iz Tržiča:

»Uporabljam nakupovalno torbo, kdaj pa kdaj kupim tudi plastično vrečko, vendar jo potem večkrat uporabim. Nasploh se držim tega, da vse odpadke ločim, tako tudi vrečke.«

Preverite stanje planinskih poti

Trenutno je zaradi različnih razlogov zaprtih deset planinskih poti po Sloveniji, med njimi nekaj še zaradi posledic lanskoletnega žledoloma.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana - Lanskega februarja so društva, skrbniki planinskih poti zaradi posledic žledoloma in snegoloma za uporabnike zaprla 376 planinskih poti od skupaj 1661, kolikor je bilo skupno število registriranih planinskih poti. »Danes jih je zaradi posledic žledoloma zaprtih le še pet, ki pa jih markacisti prostovoljci obnavljajo. Pot Janeza Govekarja na Ermanovec je zaprta zaradi sprava lesa, ki še vedno poteka na tem območju. Le za planinsko pot s Košane na Osojnico skrbniki še razmišljajo, ali bi bilo treba potek poti prestaviti. Na poteh, kjer ni več drevja, se je razrasla trava in podrast, ki po nekaterih predelih Notranjske in Posočja markacistom in društvom dela veliko preglavic s košnjo poti vsaj dvakrat letno, ponekod tudi do trikrat. Prav tako na strmih pobočjih še stojijo panji dreves, ki se bodo z erozijo in odmiranjem korenin premaknili in zasuli ali odnesli steze, vendar tega procesa ne moremo v popolnosti nadzorovati ali vnaprej predvideti vseh posledic.«



K urejenosti planinskih poti gre velika zahvala tudi markacistom prostovoljcem. Posnetek pa je nastal na Kalškem grabenu.

je pojasnila Katarina Kotnik, strokovna sodelavka pri Planinski zvezi Slovenije (PZS), ki pokriva področje dela Komisije za planinske

poti. Povedala je še, da so v visokogorju večinoma vzrok zaprtja poti kamniti podori, medtem ko v sredogorju težave povzročajo

obilno deževje in neurja ter zemeljski plazovi. »Trenutno je zaradi različnih razlogov zaprtih deset planinskih poti po Sloveniji, pet zaradi posledic žledoloma, nekaj pa so jih lani znatno poškodovale poplave. Priljubljena planinska pot po Mauškem grabnu na Osolnik v Polhograjskih dolomitih je na primer popolnoma uničena. Hudourniška voda je planinsko pot odnesla, spremenila strugo potoka in z bregov nanosila podrto drevje. Ali bo ta planinska pot še kdaj odprta, je vprašljivo. V visokogorju je že leto dni zaprta planinska pot od Pogačnikovega doma na Pihavec, kjer aktivni podor ogroža varnost planincev,« je še dejala sogovornica. Planincem in ostalim obiskovalcem gora pri PZS svetujejo, naj ne uporabljajo planinskih poti, ki jih je za uporabo zaprlo planinsko društvo, skrbnik planinske poti. Stanje planinskih poti objavljajo na spletni strani <http://stanje-poti.pzs.si/>. Pred dnevi so med drugim objavili, da je pot od spodnje tovrne postaje žičnice do koč na Golici po obnovi spet odprta in normalno ter varno prehodna.

Cene še vedno padajo

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po podatkih državnega statističnega urada so bile cene življenjskih potrebščin junija letos za 0,7 odstotka nižje kot v enakem lanskem mesecu, pri tem pa so bile cene blaga v povprečju nižje za en odstotek, cene storitev pa za 0,2 odstotka. K skupnemu padcu cen so največ prispevale nižje cene naftnih derivatov (tekoča goriva so se pocenila za 11,7 odstotka in pogonska za 8,3 odstotka), poleg tega pa tudi nižje cene (rabljenih) osebnih avtomobilov, telefonskih storitev

in aparatov, pohištva in talnih oblog ter oblek in storitev za oblačila. Na letni ravni so se najbolj podražili hrana, še zlasti sadje, ter oprema za šport in zavarovanja. In kako je bilo s cenami življenjskih potrebščin v prvi polovici letošnjega leta? Zvišale so se za 0,6 odstotka, najbolj v skupinah hrana in brezalkoholne pijače, kjer so beležili skoraj 24-odstotno podražitev sadja in več kot 10-odstotno podražitev zelenjave. Na mesečni ravni je bila junija spet deflacija, cene so bile v povprečju za 0,1 odstotka nižje kot maja.

Dodatni mesec za dogovor z bankami

Tržič – Rok za sklenitev dogovora o finančnem prestrukturiranju med tržiškim Pekom in bankami upnicami so ta teden podaljšali za mesec dni, torej do konca julija. Po besedah predsednika uprave Slavka Despotovića pa je za obutveno podjetje ta trenutek pomembna tudi čimprejšnja pridobitev obratnih sredstev, a se z bankama NLB in Gorenjsko banko o akreditivih za posojilo v višini sedemsto tisoč evrov še vedno dogovarja. Odločitev naj bi bila znana v nekaj dneh. Medtem zaradi pomanjkanja obratnih sredstev proizvodnja teče v zmanjšanem obsegu, prve tri tedne avgusta pa v Peku načrtujejo kolektivni dopust.

Znamki kave Santana in Loka z novim lastnikom

Kranj – Ivero Trade, ki je povezana družba hrvaškega podjetja Franck, in podjetje Mercator Emba sta v torek podpisala kupoprodajno pogodbo o prevzemu blagovnih znamk kave Santana in Loka. Izdelke teh blagovnih znamk bodo še naprej proizvajali v obratih družbe Mercator Emba v Logatcu, podjetje Franck pa bo nadaljevalo z vlaganji v njihovo kakovost, v distribucijo in v promocijo. Franck bo z vključitvijo teh dveh blagovnih znamk v svojo ponudbo prevzel pri mletih kavi drugo mesto na slovenskem trgu.

vremenska napoved

Od danes do nedelje bo večinoma jasno in vse bolj vroče, verjetnost za popoldanske nevihte bo majhna.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK



16/30 °C

SOBOTA

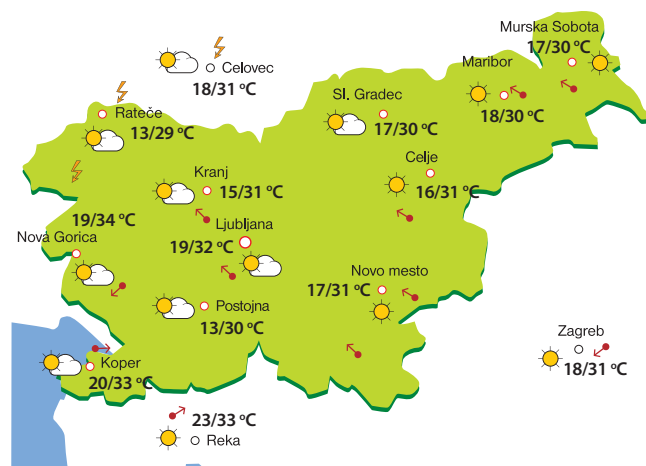


15/31 °C

NEDELJA



15/33 °C


RADIO KRAJ 97.3
E-pošta: radiokranj@radio-kranj.siwww.radio-kranj.si

04 / 28 12 220 - 051 303 505

GORENJSKI megasrček